EĞİTİM BİLİMLERİ

PROGRAM GELİŞTİRME

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI, SINIF YÖNETİMİ

KONULARINA GÖRE DÜZENLENMİŞ

Çıkmış Sorular

2014-2023
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

Öğretmenler EKİBİ

2024
BU YIL SENİN YILIN!

yargı yayınevi
Değişimin Farkında Ol

KPSS

EĞİTİM BİLİMLERİ

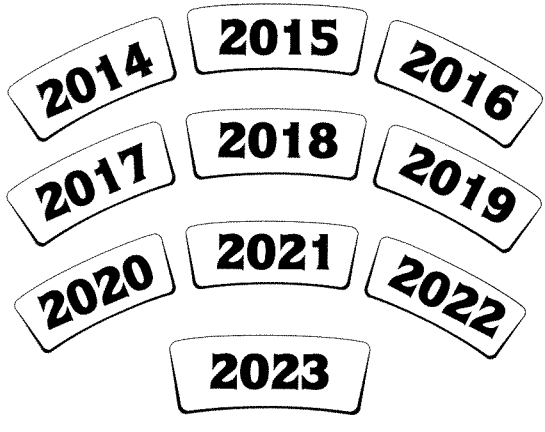
KPSS

Kamu Personel Seçme Sınavı

PROGRAM GELİŞTİRME

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI

SINIF YÖNETİMİ

Yıllara Göre Ünitelendirilmiş
Konu Analizli Çözümleri

yargı yayınevi

ÖN SÖZ

Milli Eğitim kadrolarına atanmak için sınava hazırlanan öğretmenlerin Eğitim Bilimleri alanında önceki yıllarda çıkmış sınav sorularının yapısal özelliklerini, türlerini, çözümleme tekniklerini bilmeleri ve buna uygun olacak biçimde bilgi düzeylerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bu süreçte sınava hazırlanan adaylara yardımcı olmak amacıyla, KPSS Eğitim Bilimleri alanında 2014, 2015, 2016, 2017 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarının çıkmış soruları konu ve ünitelerine göre gruplandırılmış ve analizli çözümleri ile sizlere sunulmuştur.

Bu eserin sınavda göstereceğiniz başarıya katkı sağlanmasını ve hakettiğiniz kadrolara ulaşarak öğrencileriniz ile buluşmanıza yardımcı olmasını temenni ederiz.

Öğretmenler Ekibi

İÇİNDEKİLER

SINIF YÖNETİMİ 1

Sınıfın Yapısal Özellikleri 3

Sınıf Yönetimi Modelleri 7

Sınıf Yönetimini Etkileyen Değişkenler 14

Sınıf Kurallarının Belirlenmesi 22

Zaman Yönetimi 26

İstenmeyen Davranışlar 29

Liderlik Türleri 35

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI 37

Temel Kavramlar, Materyal Hazırlama ve Materyal Kullanımının Fayda . 39

Görsel Tasarım 42

Araç, Gereç ve Materyal Türleri 47

Teknoloji Destekli Yaklaşımlar 58

Edgar Dale'nin Yaşantı Konisi 70

PROGRAM GELİŞTİRME 77

Eğitime İlişkin Temel Kavramlar 79

Programların Aşamalı Sınıfla 82

Programların Bilimsel Temelleri 87

Program Tasarım Yaklaşımları 95

Program Geliştirmenin Planlanması 102

Program Tasarlamada Hedef 110

Program Tasarlamada İçerik 115

Program Tasarlamada Eğitim Durumları ve Değerlendirme 122

EĞİTİM BİLİMLERİ

SINIF YÖNETİMİ

Sınıfın Yapısal Özellikleri

1. Aşağıdakilerden hangisi bir öğretmenin sınıfın yapısal özelliklerinden "öngörememe" üzerine yaşadığı deneyimlerinden biridir? (KPSS-2023)

A) Sınıfımda farklı öz geçmişlere, ilgi ve yeteneklere sahip öğrencilerim var. Öğrencilerimden biri güzel resim yapıyor, diğeri ise görsel materyalleri hızlı bir şekilde eşleştirebiliyor.

B) Aynı zaman diliminde sınıf içerisinde birçok etkinlik düzenliyorum. Bir taraftan ders anlatırken diğer taraftan öğrencilerimin davranışlarını gözlemliyorum.

C) Sınıfta bazen hızlı bir şekilde müdahale etmem gereken durumlar oluyor. Öğrenciler arasında disiplin sorunları ve çatışmalar yaşanabiliyor.

D) Perşembe günü matematik dersinin işlenmesine yönelik çeşitli etkinlikler planladım. Fakat okul yönetiminin düzenlediği bir program nedeniyle bir sonraki haftaya kaldı.

E) Sınıfın içerisindeki herkes birbirinin davranışlarını gözlemektedir. Bu süreçte bazı öğrencilerim dışa dönükken bazıları ise içe dönüktür.

Çözüm

Sınıfın yapısal özelliklerinden öngörememe, sınıf ortamında çok iyi planlamalar yapılmış olsa bile her zaman beklenmedik sürprizlerin yaşanabileceğini ifade eder. Bu kapsamda seçenekler incelendiğinde D seçeneğinde verilen durumda öğretmenin planına aykırı bir durum yaşayarak bu özellikle karşılaştığı görülmektedir.

CEVAP: D

2. Bir sınıf öğretmeni öğrencilerine bir sürpriz yapar ve her birine birer çam fidanı vererek okul bahçesindeki uygun bir yeri, sınıfları adına ağaçlandırmalarını ister. Bu faaliyet, öğrencilere hiç unutamayacakları bir gün yaşatır.

Bu durum, sınıfın aşağıdaki yapısal özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir? (KPSS-2021)

A) Çok boyutluluk
B) Açıklık
C) Ortak tarih
D) Eş zamanlılık
E) Anındalık

Çözüm

Sınıf yönetiminde ortak tarih, sınıfın bir aile gibi olduğunu ve sınıfta yıl boyunca yaşanan olumlu ve olumsuz olayları bütün sınıf birlikte yaşayarak sınıfta bir ortak tarih ya da ortak bir yaşam alanı oluşturulduğunu ifade eder. Bu soruda da birlikte okulun bahçesine birer çam fidanı dikerek ortak bir etkinlik yapan öğrenciler birlikte oluşturdukları sınıflarının ortak tarihine yeni bir ekleme yapmış olurlar.

CEVAP: C

3. Aysel Öğretmen "Günaydın!" diyerek sınıfa girmiş, masasına doğru yürürken bir yandan da sınıfa bir göz atarak gelmeyen öğrenci olup olmadığını kontrol etmiştir. Öğrencilere nasıl olduklarını sormuş, cevaplarını dinlerken kitap ve kalemlerini hazırlamıştır. Sınıfa giren nöbetçi öğrencinin verdiği evrakı almış, bunu yaparken öğrencilerden matematik kitaplarındaki ilgili sayfayı açmalarını istemiş, problemleri birlikte çözeceklerini söylemiştir. Yanındaki arkadaşıyla konuşmaya devam eden Selin'e doğru yürüyerek "Herkes hazır, değil mi?" diye sormuş ve "Ödevleri ne zaman teslim edelim öğretmenim?" diye soran öğrencilere "Ödev teslim tarihleri panoda asılı çocuklar, kontrol edebilirsiniz." açıklamasını yapmıştır.

Bu örnek, sınıfın aşağıdaki yapısal özelliklerinden hangisiyle doğrudan ilişkilidir? (KPSS-2020)

A) Tahmin edilemezlik
B) Çok boyutluluk
C) Çabukluk
D) Eşzamanlılık
E) Süreklilik

Çözüm

Sınıfta çoğu zaman öğretmenin farklı olaylara aynı anda müdahale etmesi gerekebilir. Bir öğrenci sınıfta rahatsızlanmış olsun. Bu esnada bir öğrencide başka bir öğrenciyi kendisini rahatsız ettiği için öğretmene şikâyet edebilir. Öğretmenin böyle bir durumda 2 olaya aynı anda müdahale etmesi gerekir. Bu durum eşzamanlılıkla ilgilidir. Paragrafta öğretmenin sınıfta olanlardan haberdar olması ve bu durumlara eşzamanlı olarak müdahalesi üzerinde durulmuştur. Öğretmenin masasına doğru yürürken bir yandan da sınıfa göz atması, cevapları dinlerken kitapları hazırlatması, evrakı açarken matematik kitabını açmalarını söylemesi, Selin'i uyarırken bir başka öğrencinin sorusuna cevap vermesi ifadelerinde öğretmenin eşzamanlılığı vurgulanmıştır.

CEVAP: D

4. Bir ilkokulda, 4-B grup dinamiği çok güzel olan bir sınıftır. Dönem sonu gelmiş, ayrılık vakti yaklaşmıştır. Ertesi yıl ortaokula başlayacakları için farklı okullara ya da sınıflara dağılacaklardır. Bir gün okulun bahçesinde sınıfça otururlar ve sohbet ederler. Öğrencilerden Recep, "Hatırlıyor musunuz arkadaşlar, geçen yıl 1 Nisan'da öğretmenimize nasıl şaka yapmıştık?" der ve bütün sınıf gülmeye başlar.

Bu durum, sınıfın aşağıdaki yapısal özelliklerinden hangisiyle daha iyi açıklanır? (KPSS-2016)

A) Çok boyutluluk

B) Açıklık

C) Yakınlık

D) Tahmin edememe

E) Ortak tarih

Çözüm

Sınıf yönetiminin özellikleri şunlardır:

ÇOK BOYUTLULUK: Sınıfta aynı anda bir çok etkinlik birlikte yapılabilir, örneğin öğrencilerin bir kısmı okuma çalışması yaparken, bir kısmı yazma çalışması gerçekleştirebilir.

AÇIKLIK: Sınıfta olup biten her şey açık yaşanır, gizli değildir.

YAKINLIK: Sınıfta yaşanan olaylar eş zamanlıdır, öğretmen birden fazla olaya aynı anda müdahale eder.

TAHMİN EDEMEME: Sınıfta meydana gelen olaylar genellikle önceden bilinmeyen ve tahmin edilemeyen olaylardır.

ORTAK TARİH: Bir sınıfta öğretim süreci boyunca ortak yaşantılar yani ortak bir geçmiş ve tarih oluşur.

Soruda öğrenciler ortak bir yaşantı olan geçmişteki bir şakadan bahsettiği için cevap ortak tarih yani E şıkkıdır.

CEVAP: E

Sınıf Yönetimi Modelleri

1. I. Sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirleme

II. Sınıfta yerinden kalkarak dolaşan bir öğrenciyi uyarma

III. Okula gelmeyen bir öğrencinin ailesiyle görüşme

IV. Derste yanındaki arkadaşıyla konuşan bir öğrencinin yerini değiştirme

V. Öğrencilerin ilgilerini canlı tutmak için yaş özelliklerine dikkat etme

Numaralanmış ifadelerden hangileri tepkisel sınıf yönetimi yaklaşımına örnektir? (KPSS-2023)

A) I, II ve III B) I, II ve V C) II, III ve IV

D) II, IV ve V E) III, IV ve V

Çözüm

Tepkisel model, sınıf yönetiminde öğrencilerin sergiledikleri davranışların ardından uygun tepkiler geliştirerek bu davranışların giderilmesini ya da devamının sağlanmasını mümkün kılan yaklaşımdır. Bu kapsamda soruda verilen maddeler incelendiğinde II, III ve IV numaralı ifadelerin tepkisel model ile ilişkili olduğu söylenebilir.

CEVAP: C

2. Üç öğretmen sınıf yönetimi yaklaşımlarını öğrencilerine şu şekilde açıklamaktadır:

I. Yaptığınız davranışların mutlaka bir karşılığı olacak. İyi davranışlarınız ödüllendirilirken istenmeyen davranışlarınız cezalandırılacak. Bu nedenle kurallara dikkatle uymanızı istiyorum.

II. Ben derslerimi etkili bir şekilde planlarım. Sizleri de bu plandan haberdar eder ve bazı beklentilerimi sizinle paylaşırım. Sizin de derse hazırlıklı gelmeniz önemlidir. Bu nedenle derse gelirken ne gibi hazırlıklar yapacağınızı önceden size hatırlatırım.

III. Biliyorum ki hepiniz farklı özelliklere sahipsiniz. Bu nedenle öğrenme stilleriniz de farklı olacak. Herkesin aynı durumda aynı davranışları göstermesini beklemiyorum. Bunu anlayışla karşılayabilirim. Sosyal ve psikolojik özelliklerinize uygun olarak derslerimi planlayarak işlemeyi severim.

Buna göre öğretmenlerin benimsedikleri sınıf yönetimi yaklaşımları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2022)

A) Tepkisel - Önlemsel - Gelişimsel

B) Bütünsel - Gelişimsel - Tepkisel

C) Tepkisel - Gelişimsel - Bütünsel

D) Bütünsel - Tepkisel - Gelişimsel

E) Tepkisel - Önlemsel - Bütünsel

Çözüm

Tepkisel sınıf yönetimi anlayışında, öğretmen sınıfı ödül ve cezayla yönetir olumlu davranışları ödüllendirirken olumsuz davranışları cezalandırır.

Önlemsel sınıf yönetimi anlayışında öğretmen istenmeyen davranışlar ortaya çıkmadan önce gerekli tedbirleri alır. Böylece istenmeyen davranışın ortaya çıkmasını engellemiş olur.

Gelişimsel sınıf yönetimi anlayışında öğretmen öğrencilerin bireysel farklılıklarını, bilişsel, duyuşsal, devinişsel gelişim özelliklerini dikkate alarak sınıf yönetimini gerçekleştirir.

CEVAP: A

3. İlkokul ikinci sınıf öğretmeni Derya Hanım, öğrencilerine sınıf içi kuralları hatırlatırken "Özgürlüğümüz başkalarının özgürlüğü ile sınırlıdır. Başkalarının hakkını ihlal etmemeliyiz." der. Bunun üzerine Ayçan, "Özgürlük nedir öğretmenim?" diye sorarken Elif "İhlal etmek ne demek öğretmenim?" diye sorar.

Buna göre Derya Hanım sınıf yönetiminde aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini göz ardı etmiştir? (KPSS-2021)

A) Geleneksel
B) Tepkisel
C) Önlemsel
D) Gelişimsel
E) Bütünsel

Çözüm

Bu soruda öğretmen öğrencilerine özgürlüklerini tam anlamıyla yaşamayacaklarını anlatıp onların özgürlüklerinin başka kişilerin özgürlüğüyle çakışabileceğini belirtmiştir. Bu durum da onların kişilik özelliklerine tam anlamıyla uyulmadığını gösterir. Çünkü gelişimsel model, sınıf yönetiminde öğrencilerin, fiziksel, duygusal, deneyimsel gelişim düzeylerinin gerektirdiği uygulamaların gerçekleştirilmesini esas alır. Bu soruda da öğrencilerin özgürlükleri kısıtlanmaya çalışıldığı için tam anlamıyla gelişimsel durumları göz ardı edilmiş ve gelişimsel sınıf yönetimine ters bir durum söz konusu olmuştur.

CEVAP: D

4. Öğretmen ve öğrenci arasında geçen bir konuşma aşağıda yer almaktadır.

Öğrenci: Öğretmenim, sınav zamanlarında arkadaşlarımızın kâğıtlarına ister istemez gözümüz kayıyor.

Öğretmen: Evet, biliyorum. Ben de bunun için sınavlarınızı yaparken her sırada bir öğrencinin oturmasını sağlayacağım.

Öğrenci: Bu durumda bizi sürekli "Önünüze bakın." diye uyarmak zorunda kalmayacaksınız.

Öğretmen: Evet. böyle bir uygulama size yönelttiğim tepkileri azaltacaktır.

Bu konuşmaya göre öğretmen aşağıdaki sınıf yönetimi yaklaşımlarından hangisini uygulamaya karar vermiştir? (KPSS-2020)

A) Tepkisel B) Önlemsel

C) Gelişimsel D) Bütünsel

E) Geleneksel

Çözüm

Sınıf yönetim modelleri içinde önlemsel modelde amaç sınıf sorunlarının ortaya çıkmasına olanak vermeyen bir işleyiş oluşturarak, tepkisel modele gereksinimi azaltmaktır. Etkinlikler bireyden çok gruba yöneliktir. Verilen diyalogda öğretmen öğrencilere yönelttiği tepkileri azaltmayı amaçlamıştır. Öğretmen sınavda her sıraya bir öğrenci oturtarak öğrencilerin birbirlerinin kâğıtlarından kopya çekmelerini önlemiştir.

CEVAP: B

5. Ali Öğretmen, yaz tatilinde gittiği yörelerde çektiği videoları sosyal bilgiler dersinde kullanmak için interaktif video sistemi düzenlemek ister. Sistemi sınıfta kurarken sorunlar yaşadığından öğrencilerin dikkatleri dağılır, sınıfta koşuşmalar ve gürültü başlar. Bunu fark eden öğretmen interaktif video düzeneğini toplayıp bir kenara bırakır ve dersine alışılmış şekilde devam eder.

Buna göre öğretmen, aşağıdaki sınıf yönetimi yaklaşımlarından hangisini uygulamıştır? (KPSS-2019)

A) Gelişimsel B) Tepkisel

C) Geleneksel D) Bütünsel

E) Önlemsel

Çözüm

Tepkisel modelde, davranış ortaya çıktıktan sonra gerekli tepki gösterilir. Öğretmen, öğrencinin gösterdiği davranışı sonucunda olumlu ya da olumsuz bir tepki verir. Ali Öğretmen, yaptığı çalışmanın öğrenciler tarafından dikkatli bir şekilde dinlenilmediğini gördüğü için dersin işlenme şeklini değiştirmiş, yani sorunlu durum ortaya çıktıktan sonra müdahale etmiştir.

CEVAP: B

6. Bir çocuğun evde anne ve babasından beklediği ilgi, takdir edilme, onaylanma ve beğenilme arzusu, ilkokul döneminde öğretmene yönelirken; ergenlik döneminde arkadaşlarına yönelmektedir. Ergenlik döneminde birey kendi kimliğini ispatlamaya çalışır. Bu nedenle öğretmen öğrenci ilişkilerinde öğrenci ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması oldukça önemlidir.

Aşağıdaki sınıf yönetimi yaklaşımlarından hangisi, öğrencilerin bu ihtiyaçlarını karşılamada diğerlerinden daha etkilidir? (KPSS-2018)

A) Tepkisel
B) Önlemsel
C) Gelişimsel
D) Bütünsel
E) Geleneksel

Çözüm

Soruda öğrencinin farklı gelişim dönemlerindeki farklı istekleri ve eğilimleri belirtilmiştir. Sınıfında öğrencinin gelişim özelliklerine göre yönetilmesine değinilmiştir.

Gelişimsel modelde öğrencinin gelişim özellikleri göz önüne alınarak sınıf yönetilir. Bu durumda öğrencilerin belirtilen ihtiyaçlarının karşılanmasında gelişimsel model daha etkilidir.

CEVAP: C

7. **Sınıf yönetiminde** "öğretmenlerin, öğrencilerinden gelecekte neleri yapıp neleri yapmayacakları konusundaki beklentilerine ilişkin alınmış hazır kararlar" **olarak bilinen sınıf içi kurallar, aşağıdaki sınıf yönetimi yaklaşımlarından hangisinin anlayışıdır? (KPSS-2017)**

A) Önlemsel
B) Davranışsal
C) Gelişimsel
D) Bütünsel
E) Tepkisel

Çözüm

Önlemsel yaklaşım: Bir problem durum ortaya çıkmadan önlem almak ve geleceğe dönük plan yapmaktır. Burada öğretmenin öğrencilerden gelecekte yapacakları davranışlara ve beklentilere yönelik kararlar almaları önleyicilikle ilişkilidir. Beklenmeyen durumlar önlenir.

CEVAP: A

8. Hakan Öğretmen sene başında öğrencileriyle birlikte sınıf kurallarını oluşturmuş olmasına rağmen zaman zaman bazı kural ihlalleri karşısında sükûnetini koruyarak nedenlerini araştırma ve ortadan kaldırma yoluna gitmiştir. Bu yolla birçok sorunu büyümeden ortadan kaldırmış ve mutlu olmuştur. Fakat bazı disiplin sorunlarının tamamen ortadan kalkmadığını gören Hakan Öğretmen bazen de kendisi kural koyma yoluna gitmiş ve hatta öğrencilerin yerlerini de sık sık değiştirmiştir. Ancak öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını her zaman göz önünde bulundurma ilkesine uygun davranmıştır.

Buna göre Hakan Öğretmen'in uygulamaları aşağıdaki sınıf yönetimi yaklaşımlarından hangisine uygundur? (KPSS-2016)

A) Geleneksel
B) Tepkisel
C) Bütünsel
D) Önlemsel
E) Gelişimsel

Çözüm

Hakan öğretmen sürecin başında öğrencileriyle birlikte kuralları belirliyor (önlemsel model), buna karşın bazı disiplin sorunları devam ettiği için kendisi kurallar koyuyor (tepkisel ve geleneksel model), öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını her zaman göz önünde bulunduruyor (gelişimsel model). Bir öğretmen sınıf yönetimi sürecinde yeri geldikçe tüm modelleri kullanıyorsa buna bütünsel yaklaşım denir.

CEVAP: C

9. I. Planlama düşüncesi hâkim olup istenmeyen davranışı veya sonucu öngörme söz konusudur.

II. Sınıf yönetiminin öğrencilerin yaş ve büyüme özelliklerine göre belirlenmesi gerektiğini savunur.

III. Sınıfta düzen sağlamak için ödül-ceza sistemi daha çok kullanılmaktadır.

IV. Sistem kuramının izlerini taşımaktadır.

Yukarıdaki önermelerden hangileri gelişimsel modelin özelliklerini ifade eder? (KPSS-2015)

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV

D) II ve III E) III ve IV

Çözüm

1. ve 2. ifade gelişimsel modelin özelliklerini ifade eder.

3. ifadede geçen ödül-ceza sistemi, tepkisel modelde kullanılır.

4. ifade, bütünsel model ile ilişkilidir.

CEVAP: A

1. I. Karar verme sürecine öğrenci katılımını sağlama

II. Öğrencilerin ürünlerini sınıfta sergileme

III. Başarılı olması için her öğrenciye fırsat tanıma

Numaralanmış öğretmen davranışlarından hangileri öğrencilerin sınıfa aidiyetlerinin artırılmasına katkı sağlar? (KPSS-2023)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Öğrencilerin öğrenme sürecine ve sınıflarına aidiyet duya bilmeleri için onlara hitap eden bir öğretim sürecinin tasarlanmış olması gerekir. Bu kapsamda onların özelliklerinin dikkate alınması, onlara uygun fırsatların sunulması ve aktif öğrenmeye dayalı süreçler oluşturulması etkili sonuçlar verecektir. Buradan hareketle sorudaki maddeler incelendiğinde hepsinin öğrencilerin sınıfa olan aidiyetlerini artırmaya yönelik eylemler içerdiği çıkarımı yapılabilir.

CEVAP: E

2. Bir okul müdürü, veli toplantısında aşağıdaki konuşmayı yapmıştır:

Öğrencilerin başarısındaki temel etkenlerden biri de öğretmen ve veliler arasındaki ilişkinin niteliğidir. Öğretmenlerin velilerle diyalogu öğrencilerimize daha doğru yollarla ulaşmamızı sağlayacaktır. Bu nedenle okulu düzenli ziyaret etmeniz görüşme taleplerine cevap vermeniz bizim için önemlidir. Karşılıklı saygı ve kabul çerçevesinde ilişkilerimizi canlı tutmak zorundayız. Paydaşlar olarak birbirimizi anladıkça sorunlarımızı daha kolay çözebiliriz. Bu da eğitimde etkililiği artıracaktır.

Buna göre okul müdürü aşağıdakilerin hangisi üzerinde durmamıştır? (KPSS-2022)

A) İşbirliği
B) Samimiyet
C) Süreklilik
D) Ekonomiklik
E) Anlayışlılık

Çözüm

Öğrencilerin başarısındaki temel etkenlerden biri de öğretmen ve veliler arasındaki ilişkinin niteliğidir diyerek işbirliği üzerinde durmuştur. Okulu düzenli ziyaret etmeniz, görüşme taleplerine cevap vermeniz bizim için önemlidir diyerek süreklilik üzerinde durmuştur. Karşılıklı saygı ve kabul çerçevesinde ilişkilerimizi canlı tutmalıyız diyerek samimiyet üzerinde durmuştur. Paydaşlar olarak birbirimizi anladıkça sorunlarımızı daha kolay çözebiliriz diyerek te anlayışlılık üzerinde durmuştur. Ancak ekonomiklik üzerinde durulmamıştır.

CEVAP: D

3. İki öğretmen, mesleğe yeni başladıkları yıllardaki sorunlarını şu şekilde paylaşmıştır:

I. Öğrencilerime mesafeli davranıyor ve onların ders dışındaki durumlarını pek önemsemiyordum.

II. Benim yaşadığım en önemli sorun öğrenci ödevlerinin takip edilmesi ve günlük işlerin yerine getirilmesiydi.

Bu iki öğretmenin sorun yaşadıkları sınıf yönetimi boyutları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2022)

A) İletişim - Fiziki durum

B) Disiplin - Öğretimin yönetimi

C) Fiziki durum - Zaman yönetimi

D) İletişim - Öğretimin yönetimi

E) Disiplin - Zaman yönetimi

Çözüm

Öğrencilerime mesafeli davranıyor ve onların ders dışındaki durumlarını pek önemsemiyordum diyerek sınıf yönetiminin iletişim boyutundan bahsedilmektedir. İletişim boyutunda öğrenci öğretmen ilişkileri tanımlanmıştır. Benim yaşadığım en önemli sorun öğrenci ödevlerinin takip edilmesi ve günlük işlerin yerine getirilmesiydi diyerek de sınıf yönetiminin boyutlarından öğretim yönetimi ve vurgu yapılmıştır. Öğretim yönetimi sürecinde ödevlerin takip edilmesi sınıfta yapılması gereken günlük işlerin yerine getirilmesi sınıf yönetimi gibi faktörler söz konusudur.

CEVAP: D

4. Başka ülkeden gelen bir öğrenci başta dil problemi olmak üzere psikolojik nedenlerden dolayı içe kapanıktır. Sınıf öğretmeni gerek sınıftaki diğer öğrencilerle gerekse okulun rehber öğretmeniyle iletişime geçerek öğrenciye yardımcı olmaya çalışsa da çabaları sonuçsuz kalır. Bu durum karşısında öğrencinin velisiyle iletişime geçmeye karar verir.

Buna göre öğrencinin velisiyle kurulacak iletişimde, öğretmenin aşağıdakilerden hangisini seçmesi problemin çözümüne en az katkı sağlar? (KPSS-2021)

A) Ev ziyareti

B) Haber mektubu

C) Bireysel görüşme

D) Telefon görüşmesi

E) Ebeveyn toplantısı

Çözüm

Yabancı bir ülkeden gelen öğrencilerin ortak sorunu dil ve buna bağlı olarak psikolojik durumlardır. Çünkü iletişime geçemeyen öğrenci grup içinde dışarıda kalır bu durum da onun psikolojisini olumsuz etkiler. Bu tarz bir durum ile karşı karşıya kalan sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenin aileyle çeşitli şekillerde iletişim kurması gerekir. Bu iletişim kısa zamanda sonuç vermeli ve faydalı olmalıdır. Bu sebeple kullanılacak yöntemler arasında seçeneklerdeki haber mektubu en az katkı sağlayan yoldur. Çünkü o mektubun ulaşması, veli tarafından ciddiye alınıp alınmayacağı, karşılığında dönüş olup olmayacağı gibi birçok sorunu içinde barındırır. Bu sebeple mümkünse ev ziyareti, telefon görüşmesi, bireysel görüşme veya ebeveyn görüşmesi gibi kısa zamanda doğrudan etki sağlayacak yollar seçilmelidir. Bu sebeple en az katkıyı bu seçenekler arasında haber mektubunun yapacağı ortadadır.

CEVAP: B

5. Bir öğrenci, okuldan eve döndüğünde annesine "Matematik öğretmenimizin anlattıklarını anlamıyorum. Zaman zaman çözdüğü soruları bir hafta sonra yeniden çözüyor. 'Bunları daha önce çözmüştünüz.' dediğimizde, 'Olsun, pekiştirmiş olursunuz.' diyor. Herhangi bir soruya doğru cevap veremediğimizde çok öfkeleniyor. Bazen soruların çözümünde zorlandığını düşünüyorum. Biz de yeni bir soru sormaktan çekiniyoruz. Hep aynı ses tonunda konuşuyor ve daima sınıfın aynı noktasında duruyor. Gerçi konuları müzik, edebiyat, felsefe ve güncel olaylarla ilişkilendirmesi hoşuma gidiyor. Bu konularda iyi olduğunu kabul etmem gerekir." der.

Buna göre matematik öğretmeninin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde <u>durulmamıştır</u>? (KPSS-2019)

A) Genel kültür
B) Alan bilgisi
C) Meslek bilgisi
D) Kişilik
E) Toplumsal uyum

Çözüm

A seçeneğinde verilen genel kültür, öğretmenin branşı dışında konulara ve güncel gelişmelere hâkim olmasıdır. Paragrafta verilen "öğretmenin konuyu müzik, edebiyat, felsefe ve güncel olaylarla ilişkilendirmesi" genel kültürle ilgilidir. B seçeneğinde verilen alan bilgisi, öğretmenin kendi branşına hâkim olmasıdır. Örneğin bir matematik öğretmeninin matematik bilgisi bu özellikle ilgilidir. Paragrafta öğrencinin öğretmeni için "bazen soruların çözümünde zorlandığını düşünüyorum" şeklinde ifade kullanması, öğretmenin alan bilgisindeki eksikliğe yöneliktir. C seçeneğinde verilen meslek bilgisi (pedagojik formasyon) ise genel öğretmenlik becerisine sahip olmakla ilgilidir. Öğretmenin öğretmenlik mesleğiyle ilgili olarak; öğretimi planlama ve uygulama, yöntem kullanımı, değerlendirme araçlarına hâkim olma, sınıf yönetimi, öğrencilerle iletişim gibi becerileri meslek bilgisi kapsamındadır. Paragrafta öğretmenin anlattıklarının anlaşılmaması, öğretmenin sürekli aynı şekilde dersini işlemesi gibi durumlar meslek bilgisine vurgu yapıldığını gösterir. D seçeneğinde verilen kişilik, sahip olunan bireysel özelliklerle ilgilidir. Paragrafta öğretmenin öğrencilere kızarak yaklaştığı, çabuk öfkelendiği gibi durumlardan söz edilmiştir ki bu da öğretmenin kişilik özellikleriyle ilgilidir. Paragrafta E seçeneğinde verilen toplumsal uyumla ilgili bir duruma değinilmemiştir.

CEVAP: E

6. Zehra Öğretmen, "Benim için her ders ayrı bir planlama ve ayrı etkinlikler gerektirir. Dersimde gerekli olan materyal, etkinlik ve bilgileri tespit ederim. Dersimin özelliği, kazanımlar, konular, sınıfımdaki öğrenci sayısı gibi değişkenlerin her birini önemserim. Bu tespitlerimden hareketle öğrencilerim için uygun oturma düzenini seçerim." şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.

Buna göre, Zehra Öğretmen aşağıdakilerin hangisini benimsemektedir? (KPSS-2018)

A) Öğrenci oturma düzeni konu ve kazanımlara uygun olarak belirlenmelidir.

B) Öğrenci oturma düzeni, öğretmen merkezli ders işlemeye uygun olmalıdır.

C) Her koşulda geçerli bir öğrenci oturma düzeni vardır.

D) Sınıf disiplininin sağlandığı oturma düzeni en etkili oturma düzenidir.

E) Öğrenciler için en etkili oturma düzeni yüz yüze oturma düzenidir.

Çözüm

Zehra Öğretmen, tek bir plana bağlı kalmamaktadır. Oturma düzenini işleyeceği konuya ve kazandıracağı kazanımlara göre belirlemektedir. Bir oturma düzeninin, bütün konuların öğretimine uygun olmadığını düşünmektedir.

CEVAP: A

7. Aşağıdakilerin hangisi olumlu sınıf ortamı oluşturmada öğretmenin gösterebileceği demokratik davranışlardan biri değildir? (KPSS-2018)

A) Kendine güvenme ve başkalarına saygı duyma

B) Sınıf kuralları listesini hazırlayarak öğrencilere sunma

C) Sınıf ortamını öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda oluşturma

D) Sınıfta dayanışma ve gruba aidiyet duygusunun gelişmesini teşvik etme

E) Sınıf kurallarıyla ilgili sorumlulukları sınıfla ortaklaşa belirleme

Çözüm

Sınıf kuralları öğrencilerle birlikte belirlenmelidir. Öğrenciler, kendi belirlediği kurallara uyma sorumluluğu taşır. Bu nedenle kurallar tamamen öğretmen tarafından belirlenmemelidir.

CEVAP: B

8. Yelda Öğretmen ödevlerini yapmayan öğrencisine "ben dili" kullanarak mesaj vermek istediğinde;

I. Ödevlerini yapmadığında zor ödev mi veriyorum acaba diye düşünüyorum.

II. Daha iyi öğrenmen için ödevlerini yaparak gelmen gerekiyor.

III. Ödevlerini yapmadığında dersten geri kalıyorsun.

IV. Ödevlerini yapmadığında öğrenemediğini görüyor ve üzülüyorum.

ifadelerinden hangilerini kullanmalıdır? (KPSS-2017)

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV

D) II ve IV E) I, III ve IV

Çözüm

Ben dili bireyin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamasını sağlar. Bu doğrultuda bireyin kendini değerlendirmesine fırsat verir. II ve III. öncüller yargılayıcıdır. I ve IV. öncül ise ben dili ile mesaj vermektedir.

CEVAP: C

9. Sınıfta sağlıklı bir ilişki örüntüsü oluşturmak isteyen Hasan Öğretmen, öğrencilerle açık ve net bir iletişim kurmayı önemser. Bu nedenle sınıfta iletişime engel durumları listeler.

Aşağıdakilerden hangisi bu listede yer almalıdır? (KPSS-2014)

A) Öğrencilere sen diliyle hitap etmesi

B) Uyarılarını öğrenci adı vermeden yapması

C) Hızlı ve yavaş öğrenen öğrencileri dikkate alması

D) Öğrencilerin görüşlerine önem vermesi

E) İşlemeyen sınıf kurallarını görüşmeye açması

Çözüm

Sen dili, uygun olmayan üslupla, suçlayıcı dil kullanmaktır. Sen dili, öğrenci benlik algısını zedeler ve iletişim engeli yaratır. Ben dilinin derste daha etkili sonuçlar vermesi beklenir.

CEVAP: A

Sınıf Kurallarının Belirlenmesi

1. Sınıf kurallarının öğrencilerin yaşantılarında kalıcı olmasını sağlamak isteyen bir öğretmen öğrencilerden

- sınıfta uyulmasını istedikleri kuralları örnekleyen bir resim yapmalarını,
- kuralların toplumsal yaşamdaki yerini anlatan bir canlandırma yapmalarını.
- kuralların önemine ilişkin bir münazara düzenlemelerini

istemiştir.

Buna göre öğretmenin istediği etkinliklerin sınıf kuralları açısından aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez? (KPSS-2022)

A) Kuralların gerektiğinde tartışılıp üzerinde düşünülebileceğine
B) Sınıf kurallarını belirlemede öğrencilerin de söz sahibi olabileceğine
C) Bireysel ve sosyal hayatın kurallar bütününden oluştuğuna
D) Sınıf kurallarını sunmada görsellerden yararlanılabileceğine
E) Kuralların sayısının az sayıda ve sınırlı olması gerektiğine

Çözüm

Öğretmenin sınıfta uyulmasını istedikleri kuralları örnekleyen resim yapmalarını istemesi, kuralların gerektiğinde tartışılıp üzerine düşünülebileceğine, sınıf kurallarını sunmada görsellerden yararlanabileceğini katkı sağlar. Kuralların toplumsal yaşamdaki yerini anlatan canlandırma yapmalarını istemesi sınıf kurallarını sunmada görsellerden yararlanabileceğine ve bireysel ve sosyal hayatın kurallar bütününden oluştuğunu anlamalarına katkı sağlar. Kuralların önemine ilişkin münazara düzenlemelerini istemesi sınıf kurallarını belirlemede öğrencilerin de söz sahibi olabileceğine katkı sağlar. Ancak kuralların sayısının az sayıda ve sınırlı olması gerektiğine dair bir etkinlik düzenlememiştir.

CEVAP: E

2. Bir öğretmen öğrencileriyle birlikte sınıf kurallarını belirlerken kuralların kısa ve öz olmasına, olumlu cümlelerle ifade edilmesine, davranışa yönelik olmasına ve bir eylemi başlatmasına dikkat etmiştir.

Buna göre,

I. Parmak kaldırmadan söz islemeyiniz.

II. Derse zamanında geliniz.

III. Söz almak için konuşanın sözünü bitirmesini bekleyiniz.

ifadelerinden hangileri belirlenen ölçütlere uygundur? (KPSS-2021)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Bu soruda öncüllerden önce sorudaki üst bilgiyi değerlendirmek gerekir. Öğretmen sınıf kuralarını belirlerken şunlara dikkat etmiştir:

- Kuralların kısa ve öz olmasına
- Olumlu cümlelerle ifade edilmesine
- Davranışa yönelik olmasına
- Bir eylemi başlatmasına

Bu bağlamda sorunun birinci öncülündeki "parmak kaldırmadan söz istemeyiniz" ifadesi yukarıdaki kriterlere aykırıdır. Çünkü olumsuz bir cümle şeklinde düzenlenmiştir. Doğrusu "söz isterken parmak kaldırınız" olmalıdır. Diğer iki seçenek ise yukarıdaki kriterle uygun olduğu için cevap II ve III olmalıdır.

CEVAP: D

3. Bir öğretmenin, sınıf kurallarının uygulanmasında öğrencilerinden aldığı bazı şikâyetler aşağıda verilmiştir.

Öğrenci 1: Ben parmak kaldırarak söz istedim ama siz parmak kaldırmadığı hâlde Hande'ye söz hakkı verdiniz.

Öğrenci 2: Kurallar hepimiz için aynı olmalı ancak bazı arkadaşlarımızın kurallara karşı duyarsızlığını hoş görüyorsunuz.

Buna göre öğretmen sınıf kurallarının uygulanmasında aşağıdakilerden hangisini göz ardı etmiştir? (KPSS-2020)

A) Yansızlık

B) Olumluluk

C) Açıklık

D) Davranışa yöneliklik

E) Esneklik

Çözüm

Sınıf kurallarının oluşturulmasında önemli bir ilke yansızlıktır. Yansızlık (tarafsızlık) tüm öğrenciler için aynı kuralların geçerli olması ve kural ihlallerinde adil bir şekilde her öğrenciye aynı muamelenin yapılmasıdır. Öğrencilerin şikâyetleri; öğretmenin söz hakkı verirken yanlı davranması ve bazı öğrencilerin kural ihlallerinin hoş karşılanmazken bazı öğrencilerinse hoş görülmesidir. Bu durumlar öğretmenin yansızlık ilkesine aykırı hareket ettiğini gösterir.

CEVAP: A

4. "Sınıf kuralları öğretmen ve öğrencilerin katılımıyla oluşturulabilir ancak bunlar mutlaka basit, açık ve anlaşılır olmalıdır. Öğrenciler oluşturulan kurallardan farklı anlamlar çıkarmamalıdır." **ilkesi dikkate alındığında, aşağıdaki kurallardan hangisi buna uygun değildir? (KPSS-2014)**

A) Ders zili çaldığında yerlerinize oturunuz.

B) Başkalarına karşı hep saygılı olunuz.

C) Ders araç ve gereçlerini yanınızda bulundurunuz.

D) Koridorlara ve sınıfa çöp atmayınız.

E) Kalemlerinizi açarken çöp kutusunu kullanınız.

Çözüm

Kural ifadeleri açık ve anlaşılır olmalıdır. Aynı zamanda, çok genel ve sosyal ifadelerden kaçınılması gerekir. Aksi taktirde öğrenciler ifadeden farklı anlamlar çıkarabilirler.

"Başkalarına karşı hep saygılı olunuz." İfadesi genel ve yeteri kadar anlaşılır olmadığı için, kural olarak uygun değildir.

CEVAP: B

1. Aşağıdakilerden hangisi öğrenme-öğretme sürecinde bir öğretmenin "zaman tuzakları"na düşmesine yol açar? (KPSS-2016)

A) Soruları, sınıftaki tüm öğrencilerin cevaplaması için çalışması

B) Öğretim faaliyetlerini gruba göre planlaması

C) Sınıf içi uygulamalarda öğrenci sayısını dikkate alması

D) Ders öncesi işlenişle ilgili bütün hazırlıkları tamamlaması

E) Zor olan konuları uygun alt konulara ayırarak işlemesi

Çözüm

Öğretim sürecinde zamanın iyi planlanması, etkili ve verimli öğrenmelerin gerçekleşmesi için önemlidir. Zamanı etkili kullanmayı engelleyen faktörlere "zaman tuzakları"denir. Örneğin, plansızlık, önceliklerin belirlenmemesi, rutin işler. Soruda öğretmen sorduğu soruları tüm öğrencilerin cevaplaması için çalışmış, uğraşmış ve bunu soru-cevap etkinliği içinde belirlemiştir. Öyleyse öğretmen sınıfı sürece etkin katabileceği uygulamaları önceden planlamamıştır. Öğretmenin bu plansız, yaşanılan anda belirleyeceği önlemler zamanın boşa harcanmasına neden olabilir. Bundan dolayı cevap A seçeneğidir. Dikkat edilirse diğer seçeneklerin tümünde öğretmenin önceden belirlediği bir plan söz konusudur.

CEVAP: A

2. Zamanı etkili kullanmak isteyen bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisini yapması hatalıdır? (KPSS-2015)

A) Dersi önceden iyi bir biçimde planlaması

B) Sınıfta geçen zamanın büyük kısmını öğrenme etkinliklerine ayırması

C) Akademik olmayan konulara daha az yer vermesi

D) Geç öğrenen öğrencilere konuyu ödev olarak vermesi

E) Öğrencilerin sınıf içi süreçlere katılımlarına fırsat vermesi

Çözüm

Öğretmenin, etkili öğretimi sağlayabilmesi için, öğretme-öğrenme zamanını düzenlemesi gerekir. Bunu sağlayabilmek için ders planı oluşturmalı ve ders içi zamanı gereksiz harcamamalıdır. Zamanın büyük kısmını öğrenme etkinliklerine ayırması ve öğrenci katılımına yer vermesi uygundur.

Öğretmenin, geç öğrenen öğrencilere konuyu ödev olarak vermesi hatalı bir uygulamadır. Ödev, pekiştirme amaçlı verilmelidir ve anlatılmayan konu ile ilgili ödev verilmemelidir.

CEVAP: D

3. (I) Bekir Öğretmen sınıfa girer, öğrencileri selamlar ve eşyalarını masanın üzerine koyar. (II) Sınıf defterini doldurur ve imzalar. (III) Konuyla ilgili bir film izlettirir. Öğrencilere filmle ilgili sorular sorar ve onlara geribildirim verir. (IV) Okul müdürü bu sırada derse girerek öğrencilere bilgi yarışması düzenleneceğini duyurur. (V) Öğretmen bu yarışmayla ilgili görev dağılımının dersten sonra yapılacağını söyleyerek ders işlemeye devam eder.

Bu derste, zamanın etkili ve verimli kullanılmasını olumsuz etkileyen aşamalar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir? (KPSS-2015)

A) I ve III B) I ve V C) II ve IV
D) II ve V E) III ve IV

Çözüm

Zamanı etkili ve verimli kullanmak isteyen öğretmen, derste ders dışı etkinlikler ile vakit kaybetmemelidir. 2. ve 4. ifadeler, etkili zaman kullanımını olumsuz etkilemektedir.

CEVAP: C

4. Öğrencilerinin etkili öğrenme zamanını artırmak isteyen bir öğretmenin, aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez? (KPSS-2014)

A) Öğrencilere ödevlerini net olarak açıklaması
B) Sözel anlatımı kısa tutması
C) Etkinlikler arası geçişlerde akıcılık sağlaması
D) Gerekli durumlarda geri bildirim vermesi
E) Öğrencilerin her birine konuyla ilgili sorular sorması

Çözüm

Öğrencilerin, etkili öğrenme zamanını arttırmak isteyen bir öğretmen öğrencilerin her birine konuyla ilgili sorular sorması yanlış bir uygulamadır. Bunun yerine ödevleri hakkında net açıklamada bulunması, sözel anlatımı uzun yapmaması akıcılığa dikkat etmesi ve dönüt düzeltme yapması daha etkili olacaktır.

CEVAP: E

İstenmeyen Davranışlar

1. İlkokul 1. sınıf öğrencileriyle yeni eğitim öğretim yılına başlayan bir sınıf öğretmeni öğrencilerin tuvalet izni almalarına ilişkin rutine önem vermektedir.

Bu öğretmenin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez? (KPSS-2023)

A) Tuvalet izniyle ilgili rutini açıklaması

B) Öğrencilere rutini gösteren bir drama yaptırması

C) Tuvalete izinsiz gitmeye çalışan öğrencilere rutini hatırlatması

D) Rutinle ilgili süreci zaman zaman tekrarlaması

E) Bir yıllık sabit bir rutin olmasına özen göstermesi

Çözüm

Öğretmenlerin sınıf kurallarını oluştururken belirli öğretimsel ilkeleri dikkate almaları gerekir. Bu kapsamda oluşturulan kuralların açıklanması, nasıl uygulanacağının dramatize edilmesi, kural ihlalleri durumunda bu kuralların gerekli oldukça hatırlatılması etkili işlemler olacaktır. Ancak kuralların bir yıl boyunca sabit tutulması gibi bir zorunluluk eğitsel açıdan doğru değildir. Çünkü kuralların gereken durumlarda değişime uğratılması ya da tedavülden kaldırılması gerekebilir.

CEVAP: E

2. Aylin fen bilimleri dersindeki başarısızlığı nedeniyle derse karşı ilgisiz tavırlar sergilemekte, istenmeyen davranışlara yönelmekte ve çoğu zaman da öğretmeniyle çatışma yaşamaktadır. Öğretmen, Aylin'in durumunu okul rehber öğretmenine iletir. Okul rehber öğretmeni, Aylin'le bir görüşme yapar. Görüşme sırasında Aylin "Fen bilimleri dersini sevmiyorum, çok zor bir ders. Konuları anlamıyorum. Bu derste yeteneksiz olduğumu düşünüyorum." der.

Buna göre okul rehber öğretmeninin fen bilimleri öğretmenine Aylin'le ilgili tavsiyesi aşağıdakilerden hangisi olamaz? (KPSS-2020)

A) Başarabileceği görevler vermesi

B) Olumlu davranışlarını ödüllendirmesi

C) İstenmeyen davranışlarını görmezden gelmesi

D) Grup çalışmalarında sorumluluk vermesi

E) Akademik gelişimi hakkında geri bildirim vermesi

Çözüm

Soruda verilen sorunlu davranış fen dersine karşı ilgisizliktir ve sorunun kaynağı da bu dersi sevmemek olarak verilmiştir. Öğrenci fen dersini sevmediğine ve bu derste başarılı olamayacağını düşündüğüne göre öğrencide bu derse yönelik başarma güdüsünün tattırılması faydalı olacaktır. A, B ve D seçenekleri öğrencinin sorumluluk alması ve başarma güdüsünü tatması açısından faydalı olacaktır. Ayrıca E seçeneğinde belirtildiği gibi öğrenciye geri bildirim vermek, öğrencinin yanlışlarını görmesini ve düzeltmesini sağlayacağından öğrenci başarısını artırır. Ancak C seçeneğinde verilen görmezden gelme bu öğretmene önerilecek bir yöntem olamaz. Görmezden gelme genellikle etkisi düşük olan, sınıf atmosferini bozmayan kural ihlallerinde kullanılması gerekir. Kural ihlali ilk kez yapılıyorsa ya da öğrenci bu durumu fark edip davranışı düzeltme yoluna gitmişse bu yol uygun olur. Süreklilik olmayarak elinde olmadan derse geç girme, hastalık gibi durumlardan dolayı derste anlık uyku gibi... Derse ilgi göstermeyen ve başaramayacağını düşünen öğrencinin bu durumunu görmezden gelmek, öğrencinin olumsuz tutumunu olumlu hale getirmez.

CEVAP: C

3. Çok hareketli bir öğrenci olan Yusuf; derslerde de uzun süre yerinde oturamamakta, arkadaşlarını rahatsız etmekte ve herkesin dikkatini dağıtmaktadır. Sınıf öğretmeni, Yusuf'u bu konuda sık sık uyardığı hâlde Yusuf'un davranışlarında bir değişiklik olmamıştır.

Buna göre öğretmenin aşağıdakilerden hangisini yapması en uygundur? (KPSS-2019)

A) Derste öğrenciye bu tür davranışlarının hoş olmadığını anlatması
B) Derste sık sık yöntem değişikliğine gitmesi
C) Öğrenciyi dersten çıkarması
D) Derste öğrenciyle sürekli göz teması kurması
E) Öğrenciye dersle ilgili sorumluluk vermesi

Çözüm

Yusuf, hareketli bir öğrencidir ve enerjisini dışa vurması gerekmektedir. Bu durumda öğrenciye bu tür davranışların hoş olmadığının anlatılması, öğretmenin yöntem değişikliğine gitmesi, öğrencinin dersten çıkarılması, öğrenciyle sürekli göz teması kurulması gibi uygulamalar, sorunlu davranışın alt yapısına uygun olmayacaktır. E seçeneğinde verildiği gibi öğrenciye dersle ilgili sorumluluk vermek, öğrencinin enerjisini doğru şekilde yönlendirmeye olanak sağlar. Öğrenci kendisine verilen görevi yerine getirmek için enerjisini ortaya koyar ve sıkılmadığı için arkadaşlarını rahatsız edecek davranışlar sergilemez.

CEVAP: E

4. Anlatım yöntemiyle ders işleyen bir öğretmen, dersin ortalarına doğru bazı öğrencilerin kendi aralarında fısıldaşmaya başladığını, birkaç öğrencinin defterlerine şekil çizdiğini, bir öğrencinin de saatine baktığını fark etmiştir.

Öğretmenin bu durumla baş etmede kullanabileceği <u>en uygun</u> yöntem aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2018)

A) Sesli bir şekilde sınıfı uyarmak
B) Derste dikkati dağılan öğrencilere soru yöneltmek
C) Dersi, ses tonunu yükselterek anlatmaya devam etmek
D) Öğretim yöntem veya tekniğini değiştirmek
E) Derse kısa bir ara vererek sınıf içi kuralları hatırlatmak

Çözüm

Birden fazla öğrenci olumsuz davranış sergilemektedir. Olumsuz davranışın niteliği önemlidir. Öğrenciler dersten sıkıldığı için farklı davranışlar sergilemektedir. Bu durumda öğretmen kullandığı yöntem ve tekniği değiştirmelidir. Çünkü sorun anlatım yönteminin uzun süre kullanılarak dersin monoton hale getirilmesinden kaynaklanmaktadır.

CEVAP: D

5. İlkokul birinci sınıf öğrencisi Aydın, derslerde sık sık uyuklamakta ve bu durum sınıf arkadaşlarının dikkatini dağıtmaktadır. Aydın uyukladığında öğrenciler, "Aydın yine uyudu." diye öğretmene seslenmektedirler.

Öğretmenin bu durumla baş etmek için kullanacağı en uygun yöntem aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2017)

A) Öğrencinin her teneffüste yüzünü yıkamasını sağlamak

B) Öğrencinin velisini bilgilendirerek iş birliği istemek

C) Derste öğrenciyi sık sık tahtaya kaldırmak

D) Öğrenciyi en arka sıraya oturtmak

E) Öğrenciye teneffüslerde hareket etmesini söylemek

Çözüm

Öğretmen öğrencide aile ile iletişim kurulabilecek bir sorunla karşılaşmıştır. Bu sorunla birçok davranış ortaya koyarak baş etmeye çalışmış ama başarılı olamamıştır. Buna göre öğretmenin öncelikle yapması gereken veli ile işbirliği yapmak olmalıdır.

CEVAP: B

6. Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarını yönetmek isteyen bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisini öncelikle yapması beklenir? (KPSS-2016)

A) Öğrencileriyle birlikte sınıf kurallarını belirlemesi

B) Küçük gruplar oluşturarak sınıfı kontrol altına alması

C) Öğrenci velileriyle işbirliği içinde hareket etmesi

D) Yanlış davranış sergileyen öğrencileri disiplin kuruluna göndermesi

E) Sorunlu öğrenciler için rehberlik servisinden yardım alması

Çözüm

Sınıfta istenmeyen davranışları yönetmeyi ve önlemeyi amaçlayan bir öğretmen öncelikle öğrencilerle birlikte sınıf kurallarını belirlemelidir. Kural belirlemede öğrenci katılımın önemli faydaları vardır: Öğrencilerin öz disiplin kazanmasını sağlar, kurallara uyma olasılığı artar, böylelikle istenmeyen davranışlar görülmez ya da azalır.

CEVAP: A

7. Filiz Öğretmen, sınıfa geç gelen bir öğrencinin bu davranışından oldukça rahatsızlık duymuştur. Öğrenciye geç gelmenin sakıncalarını açıklamış ancak öğrenci, bir sonraki derse yine geç kalmıştır.

Bu sorunu çözmek için öğretmenin öğrenciyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini yapması daha uygundur? (KPSS-2015)

A) Okul yönetimine göndermesi

B) Disipline vermesi

C) Geç kalma sebebini araştırması

D) Eğlenceli etkinliklerden yoksun bırakması

E) Teneffüs saatlerinde ek çalışma yaptırması

Çözüm

Öğretmenin, istenmeyen davranış karşısında ilk yapması gereken, sorunun kaynağını belirlemektir. Bu nedenle, öğrencinin geç kalma sebebini araştırmalıdır.

CEVAP: C

8. Öğrencilerin gürültü yaptığı bir sınıfa giren öğretmenin, sessizliği sağlamak için aşağıdakilerden hangisini yapması en uygundur? (KPSS-2014)

A) Yüksek sesle öğrencileri uyarma

B) Kısa bir süre sessiz bekleme

C) Gürültüye rağmen derse başlama

D) Masaya veya yazı tahtasına vurma

E) Gürültü yapan öğrencileri belirleyip onları uyarma

Çözüm

Sınıfın farklı noktalarında, birden fazla istenmeyen davranış var ise öğretmenin yapacağı en uygun uygulama sessiz kalmaktır. Bu uygulama öğrencilere "Kurallara uyalım" mesajı verir.

Aynı zamanda, gürültüye öğretmenin de sesli bir şekilde karşılık vermesi uygun olmayacaktır. Öğretmenin sessiz bir şekilde beklemesi, öğrencilerin dikkatini daha çok çekecektir.

CEVAP: B

Liderlik Türleri

1. Okul müdürü; emeklilik yemeğinde Metin Öğretmen'den, "Türk Eğitim Sistemi'nin genel amaç ve ilkelerine bağlı olarak çalışan, arkadaşları arasında daha çok dürüstlüğü ve disiplinli olmasıyla tanınan, öğrencilerine her zaman adil ve hoşgörülü davranan herkes tarafından çok sevilen bir öğretmen" olarak bahsetmiştir.

Buna göre Metin Öğretmen'in en çok vurgulanan liderlik türü aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2019)

A) Dönüşümcü
B) Vizyoner
C) Etik
D) Öğretim
E) Süper

Çözüm

C seçeneğinde verilen etik liderliğin temelinde tüm üyelere, farklı kültürlere, düşüncelere ve farklılıklara saygı bulunur. Etik değerler tarih boyunca insanların iyiyi ve doğruyu yapmalarını sağlayan; uyumluluk, dürüstlük, adil olma, hoşgörülü olma, iyi ilişkiler kurma gibi değerlerdir. Paragrafta etik liderlikle ilgili özelliklere vurgu yapılmıştır. A seçeneğinde verilen dönüşümcü liderlik değişen koşullarla birlikte kendisi ve yakın çevresini sürekli değişime açık hale getiren, bunun için gelişmeleri yakından takip eden, rekabet edebilmek için çevresel değişimlere uyum sağlamaya çalışan liderlik türüdür. B seçeneğinde verilen vizyoner liderlik yeni bir gözle geleceğe bakabilen liderlik anlayışıdır. D seçeneğinde verilen öğretimsel liderlik, öğretmenlere yardım görevi olarak tanımlanabilir. E seçeneğinde verilen süper liderlikte öğretmen, öğrencilerin her birinin liderlik özelliği sergileyebilmeleri için etkinliklere katılımlarını sağlar ve sorumluluk duygusu kazanmalarına yardımcı olur.

CEVAP: C

2. Mesleğini ve öğrencilerini çok seven Burak Öğretmen alanıyla ilgili gelişmeleri yakından takip etmekte, her türlü kurs ve seminer imkânını değerlendirerek kendini sürekli yenilemektedir. Öğrendiği yeni bilgileri meslektaşlarıyla paylaşmakta ve öğretme-öğrenme süreçlerinde öğrencilerine de yansıtmaktadır.

Buna göre Burak Öğretmen aşağıdaki liderlik türlerinden hangisine sahiptir? (KPSS-2017)

A) Etik
B) Kültürel
C) Süper
D) Demokratik
E) Dönüşümcü

Çözüm

Dönüştürmecilik, bireylerin yapılandırmacı olarak kendi kararlarını almaları kendilerini yenilemeleri ve öz değerlendirme yapmalarını temele alır.

CEVAP: E

EĞİTİM BİLİMLERİ
ÖĞRETİM
TEKNOLOJİLERİ
VE MATERYAL
TASARIMI

1. Ceren Öğretmen ilkokul öğrencileri için hazırladığı PowerPoint sunumunda görsellere yer vermiş, öğrencilerin dikkatini çekmek için her sayfa geçişinde "alkış sesi" kullanmıştır. Ancak öğrenciler içerikten çok sese odaklanmışlardır.

Buna göre Ceren Öğretmen materyal hazırlamanın,

I. Öğretim materyali, öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olmalıdır.

II. Öğretim materyalinde vurgular, iletilmek istenen mesajlar üzerine olmalıdır.

III. Öğretim materyali, gerektiğinde güncelleştirilebilir olmalıdır.

ilkelerinden hangilerini göz ardı etmiştir? (KPSS-2020)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

Çözüm

İlkokul öğrencileri için hazırlanan sunumda öğrencilerin dikkatini çekmek için sayfa geçişlerinde alkış sesi kullanılmıştır. Öğrencilerin içeriğe odaklanması beklenirken sese odaklanılmıştır. Verilen durumda içeriğe yani verilmek istenen mesaja değil de sese dikkat edilmesi, materyal üzerinde vurgulamanın doğru yapılamadığı anlamına gelir. Öğretmen materyali hazırlarken sayfa geçişlerini sesle vurgulamak ve dikkat çekmek yerine, mesaj iletecek unsurlar üzerinde vurgulama yapmalıdır. Bu nedenle II. öncül göz ardı edilmiştir. Soruda kullanılan materyalin öğrenci gelişim seviyesine uygunluğu ve güncelleştirilebilir olması ile ilgili bir bilgi verilmediğinden I. ve III. öncül geçerli değildir.

CEVAP: B

2. Bir öğretim materyalinin geliştirilmesinde yapılacak işlemler aşağıda verilmiştir:

I. Hedeflerin analiz edilmesi

II. Teknoloji, araç-gerecin seçilmesi

III. Materyalin hazırlanması

IV. Öğretim yönteminin belirlenmesi

Bu işlemlerin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2017)

A) I, IV, II, III B) I, IV, III, II

C) IV, I, III, II D) IV, I, II, III

E) II, IV, I, III

Çözüm

Materyal geliştirme süreci; hedef, öğretim yöntem araçların seçimi ve materyal hazırlama aşamalarından oluşur. Buna göre sıralama I, IV, II, III şeklinde olur.

CEVAP: A

3. "Çevremizi Tanıyalım" konusu işlenirken aşağıdaki etkinliklerden hangisi daha etkili öğrenmeyi sağlayabilir? (KPSS-2016)

A) Slayt yardımıyla konuyu açıklama

B) Resimler üzerinde inceleme yapma

C) Konuyla ilgili canlandırma yapma

D) Park ve tesislere gezi düzenleme

E) İzlenen bir video üzerine tartışma

Çözüm

Öğretmen-öğrenme sürecinde uygun etkinlerin seçimi dersin ya da konunun hedef ve kazanımlarıyla yakından ilgilidir. Soruda "çevremizi tanıyalım" konusu ve bu konuya yönelik kazanımların gerçekleşmesi için en uygun etkinlik gezidir. Gezi aracığıyla öğrencinin yaşadığı çevreyi tanıması, anlaması ve bu çevreye özgü özellikleri fark edebilmesi sağlanabilir.

CEVAP: D

4. Bir kitabın ders kitabı olarak kullanılabilmesi için öncelikle aşağıdakilerden hangisine uygun olması gerekir? (KPSS-2015)

A) Öğretmene
B) Öğrenciyi bir üst öğrenime hazırlamaya
C) Görsellerin basitliğine
D) Öğretim programlarına
E) Öğrencinin gireceği sınavlara

Çözüm

Materyal, öncelikli olarak kazanımlara yeni hedef davranışlara uygun olmalıdır. Yazılı basılı materyaller içinde bulunan ders kitabı, öncelikli olarak öğretim programlarında verilen kazanımlara uygun olmalıdır.

CEVAP: D

5. Öğrencilerin hücrenin yapısını daha iyi kavrayabilmeleri için hücre modeli kullanmayı düşünen bir öğretmenin öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2015)

A) Soyut kavramları somutlaştırma
B) Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını giderme
C) Dersi çekici hâle getirme
D) Çoklu öğrenme ortamı sağlama
E) Zamandan tasarruf etme

Çözüm

Materyallerin birinci işlevi, soyut kavramları somutlaştırmaktır. Öğretmenin de hücre modeli kullanmasının temel amacı, öğrencilerde soyut kalan hücre kavramını somutlaştırmaktır.

CEVAP: A

1. Bir öğretmen, hazırladığı sunum materyalinin tüm slaytlarında aynı yazı karakterini ve arka plan rengini kullanmış, slayt içinde görsellerin ve metnin uyumuna dikkat ederek belirli bir düzene göre yerleştirmiştir.

Bu öğretmenin sunum hazırlama sürecinde yaptığı işlemler aşağıdaki tasarım ilkelerinden hangisiyle daha iyi açıklanır? (KPSS-2023)

A) Denge B) Hizalama C) Vurgu
D) Yakınlık E) Bütünlük

Çözüm

Görsel tasarım ilkelerinden bütünlük, görselde bir anlam bütünlüğünün oluşturulmasını ve görseldeki ögeler arasındaki ilişkilerin belirginleştirilmesini ifade eder. Soru öncülünde verilen durumda da yapılan uygulamalar ile görselin genelinde bir bütünlük sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir.

CEVAP: E

2. Bir öğretmen poster hazırlarken başlık ve anahtar kavramlara ait yazı tipinin koyu ve ana metinden büyük, sayfanın sağ-sol ve alt-üst bölgelerinde yer alan görsel ve metin yoğunluğunun benzer olmasına dikkat etmiştir

Buna göre öğretmen

I. hizalama,

II. denge,

III. vurgu

görsel tasarım ilkelerinden hangilerini dikkate almıştır? (KPSS-2022)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Öğretmenin poster hazırlarken başlık ve anahtar kavramlara ait yazı tipinin koyu ve ana metinden büyük olmasına dikkat etmesi vurgu sayfanın sağ sol ve alt üst bölgelerinde yer alan görsel ve Metin yoğunluğunun benzer olmasına dikkat etmesi denge ilkesine uygundur.

CEVAP: D

3. Eğitim fakültesi öğrencisi Damla, ders için bir sunum materyali hazırlamış ve kullanmıştır. Sınıf içinde yapılan değerlendirmeler sırasında bir arkadaşı Damla'yı, "Slaytlarda çok fazla renk kullanmışsın, neye dikkat edeceğimi şaşırdım." diyerek eleştirmiştir.

Buna göre Damla slayt hazırlarken aşağıdaki materyal tasarım ilkelerinden hangisini göz ardı etmiştir? (KPSS-2021)

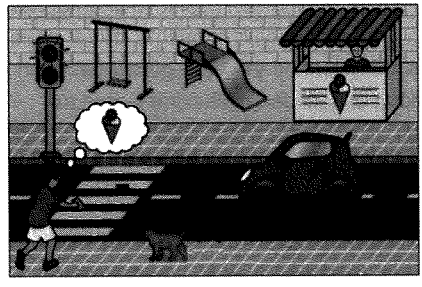
A) Vurgu B) Oran C) Denge
D) Hizalama E) Yakınlık

Çözüm

Materyal tasarımında vurgu, öne çıkarılmak istenilen öğenin çeşitli şekillerde belirginleştirilmesine dayanır. Bu belirginleştirme algısal ayırt edilebilirlik ilkesi ile sağlanabilir. Yani öne çıkarılmak istenilen öğe farklı renklendirilebilir, çizgilerle ve işaretlerle öne çıkarılabilir. Bu soruda ise hazırlanan sunumda o kadar çok renk kullanılmış ki kişiler nereye dikkat edeceklerini şaşırmışlardır. Yani sunu algısal ayırt edilebilirlikten uzak karmaşıklığa yakın bir hal almıştır. Vurgu öğesi göz ardı edilmiş ve tüm öğeler karmaşık ve gözü yorar bir şekilde sunulmuştur.

CEVAP: A

4. Bir öğretmen adayı, ders kapsamında trafik kurallarına ilişkin aşağıdaki görseli hazırlamıştır.

Bu görseli inceleyen arkadaşlarının yorumları aşağıdaki gibidir:

I. Gerçekçi olan ve olmayan unsurların bir arada kullanılması mesajı güçlendirmiştir.

II. Kırmızı ışık yandığı hâlde çocuğun karşıdan karşıya geçeceği hissini uyandırmaktadır.

III. Kullanılan renk sayısı uygun değildir.

Buna göre yapılan yorumlardan hangileri, görsel materyal tasarımı açısından doğrudur? (KPSS-2019)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Verilen şekilde gerçekçi olan ve olmayan mesajlar bir arada kullanılmadığından I. öncülde verilen ifade doğru değildir. Şekle dikkat edilirse kırmızı ışık yanmaktadır ve çocuğun hamle yapıyor gibi çizilmesi kırmızı ışıkta geçebileceği hissini vermektedir, II. öncül doğrudur. Kullanılan renk sayısı çok fazla olduğu için (kırmızı, mavi, pembe, yeşil, sarı...) öğrenci asıl mesaja odaklanamayabilir. Görsellerde çok fazla renk kullanımı dikkat dağıtır. Bu nedenle III. öncül doğrudur.

CEVAP: D

5. Bir öğretim materyalinin tasarım sürecine ilişkin,

I. Düzenlemeler yaparken çeşitli yönlendiriciler kullanılarak öğrencinin dikkati istenilen yere yoğunlaştırılmalıdır.

II. Önemli öğelerin kolayca görülebilmelerini sağlamak için zeminde ve ön alanda benzer renkler kullanılmalıdır.

III. Birbiriyle ilgili öğeler birbirine yakın konumlandırılmalıdır.

ifadelerinden hangileri temel tasarım ilkelerine uygun değildir? (KPSS-2019)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

Çözüm

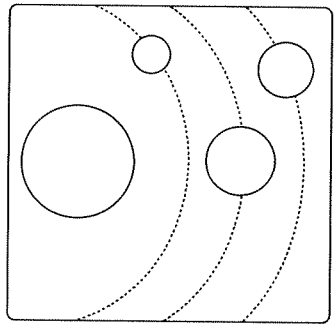
I. öncül; materyal tasarlanırken vurgu öğesi dikkate alınır ve yönlendiriciler yardımıyla dikkat, istenilen yere yoğunlaştırılır. Oklar, önemli yerlerin kalın ve büyük yapılması gibi düzenlemeler dikkatin uygun yere toplanmasını sağlar. Bu açıdan bu öncül doğrudur.

II. öncül; materyalde renk kullanımında zemin ve ön alanda zıt renkler kullanılmalıdır. Zemin koyu renk ise ön alan açık ya da zemin açık renk ise ön alan koyu renk olmalıdır. Böylece renk zıtlığı materyal üzerindeki yazıların rahatça seçilmesini ve okunmasını sağlar. Bu öncülde buna aykırı bir durumdan bahsedilmiştir.

III. öncül; materyalde birbiriyle ilgili ögeler birbirine yakınlaştırılmalı, birbirinden farklı mesajlar veren kavram ve öğeler de birbirlerinden uzaklaştırılmalıdır. Buna yakınlık ilkesi denir ve bu öncüldeki açıklama doğru bir açıklamadır.

CEVAP: B

6. Elif Öğretmen dersinde aşağıda verilen şekli kullanmak istemiştir.

Buna göre Elif Öğretmen aşağıdakilerden hangisini yaparsa materyali, öğretimde daha anlamlı hâle getirir? (KPSS-2015)

A) Renklendirme

B) Dinamizm katma

C) Metinle zenginleştirme

D) Derinlik algısı yaratma

E) Gölgelendirme yapma

Çözüm

Görselden oluşan materyaller yazı ile, yazıdan oluşan materyaller görsel ile zenginleştirilmelidir.

Soruda verilen görsel materyalin, metin ile zenginleştirilmesi gerekir. Bu şekilde, öğretimde anlamlılık arttırılır.

CEVAP: C

1. Bir öğretmen adayı, öğretmenlik uygulamasında kullanmak üzere bitkiler konusunda eğitsel bir video seçmek istemektedir. Belirlediği videoların hemen hepsi konuşmacının görüntüsünden oluşmaktadır. Hangisini seçeceğine karar veremeyen öğretmen adayı, konuşmacının yer aldığı eğitsel videolara ilişkin öğrenci tercihlerini analiz eden araştırmaları inceler ve bu tür videolarda dikkat edilmesi gereken bazı noktaların olduğunu görür.

Buna göre öğretmen adayının

I. videonun sınıf içerisinde çekilmiş olması,

II. konuşmacının sürekli belirip kaybolması,

III. konuşmacının mimikleriyle anlatımını güçlendirmesi

özelliklerinden hangilerine sahip olan videoyu seçmesi uygun olur? (KPSS-2023)

A) Yalnız I B) Yalnız I C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

Çözüm

Soru öncülünde verilen durumda öğretmenin seçtiği videolarda bazı bilgilerin dikkat edilmesi gereken yapıda olduğunu ve dolayısıyla vurgulanması gerektiğini düşündüğü görülmektedir. Bu kapsamda maddeler analiz edildiğinde III. Maddenin bu düşüncesini hizmet edeceği söylenebilir. Çünkü vurgu ilkesi, görselde dikkat çekilmek istenen ögenin diğerlerine göre farklılaştırılarak ön plana çıkarılmasını sağlar. Söz konusu maddede de videodaki kişinin mimiklerini kullanarak vurgulama yaptığı ve anlatımını güçlendirdiği belirtilmektedir.

CEVAP: C

2. Sosyal bilgiler dersinde deprem konusunu işleyen bir öğretmen, konuyla ilgili hazırladığı videoları sınıfta öğrencilerine izletir. Sonra sınıf içi tartışma ortamı oluşturarak öğrencilerin videolarla ilgili görüşlerini alır.

Buna göre;

I. öğrencileri deprem hakkında bilgilendirmek,

II. öğrencilerin motor becerilerinin gelişmesini sağlamak,

III. öğrencileri depreme karşı duyuşsal olarak güçlendirmek

ifadelerinden hangileri öğretmenin video kullanım amaçları arasında yer alır? (KPSS-2021)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Soruda sosyal bilgiler öğretmeninin video kullanmasının faydaları sorulmuştur. Videonun görsel işitsel bir araç olduğu düşünüldüğünde bu aracın sorudaki ikinci öncül olan "motor becerileri geliştirmeyi sağlamak" gibi bir katkısının olamayacağı açıktır. Buna karşın videonun bilgi aktarımı konusunda ve aktarılan deprem konusu ile ilgili bilişsel ve duyuşsal bir katkısı olacağı açıktır. Bu sebeple doğru cevap I ve III olmalıdır.

CEVAP: C

3. Bir kimya öğretmeni dersinde bazı deneyleri öğrencilerine açıklarken sınıftaki etkileşimli tahtayı kullanarak deneylerin yapılışıyla ilgili video izletmiştir.

Buna göre öğretmenin video izletme amacı aşağıdakilerden hangisi değildir? (KPSS-2021)

A) Öğrencilerin dikkatini konuya çekme

B) Öğrencilerin güdülenmelerini sağlama

C) Konuyla ilgili kavramları somutlaştırma

D) Öğrencilerin sorgulama becerilerini geliştirme

E) Bilginin hatırlanmasını kolaylaştırma

Çözüm

Kimya öğretmeninin bazı deneyleri öğrencilerine açıklarken deneylerin yapılarıyla ilgili videolar izletmesi -kullandığı araç olan etkileşimli tahta aracılığıyla- onların dikkatini çekebilir. Görsel ve işitsel bir araç olduğu için öğrencileri güdüleyebilir. Soyut olarak anlatılan konuyu görsel ve işitsel yardım ile öğrenciler için somutlaştırabilir. Somutlaştırılan bilgi sayesinde de öğrenciler konuyu kolay hatırlayabilir. Ancak bu etkinlik öğrencilerin sorgulama becerilerini geliştirmez. Çünkü sorgulama becerisinde öğrencilere bilgiler bu kadar ayrıntılı verilmez öğrencinin keşfedeceği ortamlar yaratılır.

CEVAP: D

4. Orhun okumayı seven ancak yazmaktan hoşlanmayan bir öğrencidir. Hayal gücü gelişmiş olan bu öğrenciden öğretmeni, okuduğu hikâyeleri deftere yazarak özetlemesini ısrarla istemektedir. Orhun'un ailesi bu durum nedeniyle çocuklarının kitap okumaktan soğumaya başladığını ifade etmekte ve alternatif bir çözüm istemektedir. Öğretmen ise özet yapmanın önemli olduğunu ve bundan ödün veremeyeceğini ifade etmektedir.

Orhun'un öğrenme özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bu problemin çözümü için en uygun sanal platformdur? (KPSS-2020)

A) Dijital öykü
B) Bloglar
C) Forumlar
D) Artırılmış gerçeklik
E) Sanal sınıf

Çözüm

Orhun'un öğrenme özellikleri ile ilgili şu özelliklere vurgu yapılmıştır; okumayı sevmektedir ama yazmaktan hoşlanmamaktadır, hayal gücü gelişmiştir, özet yazmak dersten soğumasına yol açmaktadır. Bu öğrenme özellikleri dikkate alındığında Orhun için en uygun sanal platform dijital öykü olacaktır. Dijital öykü (dijital hikâye), geleneksel hikâye anlatımı ile çoklu ortam teknolojilerinin birleşimi olarak görülmektedir. Günümüzde pek çok iletişim teknolojisi ve çoklu ortam araçları kullanılmaktadır. Bu teknoloji ve araçlar kullanılarak hikâye anlatımı değişime uğrayarak dijital hikâye anlatma biçimine dönüşmüştür. Dijital hikâyeleme, hikâyeye uygun metin, resim, film, animasyon ve müziğin çeşitli yazılımlar aracılığı ile bir araya getirilerek yeniden düzenlenip sunulduğu bir anlatım aracıdır. Belirli bir konuya yönelik gerçek ya da kurgulama yoluyla oluşturularak bilgiyi sunmak amacı ile metin, görüntü, ses, video, animasyon ve müzik gibi çoklu ortam araçlarının bir araya getirilerek sunulması şeklinde tanımlanabilir. Dijital hikâyeleme, içeriğin çoklu ortam araçları ile içerikle duygusal etkileşimin sağlanması ve içeriğin başka kişilerle paylaşılmasını sağlayan ve bunları bir arada tutan araçtır. Orhun özet yazmayı sevmediğine, okuma ve anlatmaktan hoşlandığına göre dijital öykü yöntemi ona uygun olacaktır. Ayrıca Orhun'un hayal gücünün geniş olması dijital ortamda okuyacağı öyküye renk katacaktır.

CEVAP: A

5. Aşağıdaki öğretim materyallerinden hangisi ilkokul öğrencilerinin psikomotor becerilerini daha fazla geliştirir? (KPSS-2020)

A) Kavram haritası B) Yap-boz

C) Ses dosyası D) Video film

E) Sanal alan gezisi

Çözüm

Soruda ilkokul öğrencilerinin psikomotor becerilerinin geliştirilmesi vurgulanmıştır. Kavram haritaları, ses dosyaları, video film ve sanal alan gezileri görme ve işitme duyularına yönelik materyallerdir. Yap-bozlar ince ve kaba motor becerilerin gelişmesine katkı sağlar. Çocuk yap-bozları birleştirirken el göz koordinasyonu devreye girer ve motor becerilerini geliştirir.

CEVAP: B

6. Öğretim amaçlı video kullanımında;

I. izleme etkinliği sonunda bir değerlendirme yapılması,

II. izleme etkinliğinin öncesinde konunun tartışılması,

III. izleme etkinliği için ayrılan süreye sınır getirilmesi

uygulamalarından hangileri doğrudur? (KPSS-2019)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

Çözüm

Öğretim amaçlı videonun kalıcı öğrenme sağlaması için izleme etkinliği öncesinde konunun tartışılması, ön bilgileri harekete geçirir, ilgi ve merak uyandırır. Bu nedenle II. öncül doğrudur. İzleme etkinliği sonunda değerlendirme yapılması, konunun tekrarını sağlar, kalıcı öğrenmeler ortaya çıkarır ve hatalı öğrenmeleri giderir. Bu nedenle I. öncül doğrudur. Sınıf içinde yapılan etkinliklere süre sınırı getirilmesi, zaman kullanımı ve öğrencinin sıkılmaması açısından önemlidir ve III. öncülde verilen bilgi doğrudur.

CEVAP: E

7. Bir öğretmenin, öğretim materyali hazırlarken metinlerde küçük harfleri kullanmaya özen göstermesinin en önemli gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2019)

A) Küçük harflerdeki alt ve üst uzantıların, gözün ayırt edebilme hızını artırması

B) Küçük harflerin büyük harflere göre daha estetik görünmesi

C) Küçük harfler arasındaki boşlukların, büyük harfler arasındaki boşluklara göre daha az olması

D) Küçük harflerin daha yaygın kullanılıyor olması

E) Küçük harflerin yazı alanında daha az yer tutuyor olması

Çözüm

Metinlerde büyük harf kullanımı okuma hızını ve anlamayı zorlaştırır. Küçük harflerin algılaması daha kolaydır çünkü harf yükseklikleri ve harf görünüşleri birbirinden farklıdır. Bu da gözün ayırt etme hızını artırır.

CEVAP: A

8. Yunus Öğretmen, Trafik Haftası dolayısıyla ilkokul 4. sınıf öğrencilerine bir sunum materyali hazırlamak istemektedir.

Buna göre Yunus Öğretmen'in sunum materyalini hazırlarken;

I. yalnızca büyük harf kullanma,

II. yalnızca tek yazı karakteri kullanma,

III. yazı metnini 4 – 5 satırla sınırlı tutma

uygulamalarının hangilerini yapması materyal tasarımı açısından doğrudur? (KPSS-2018)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

Çözüm

4. sınıf öğrencileri için, yaşlarından dolayı tek yazı karakteri kullanılmalıdır. Birden fazla yazı karakteri okuma hızını düşürür ve anlamayı zorlaştırır. Konunun akılda kalabilmesi ve kavramların karıştırmaması için metin 4 – 5 satırla sınırlı tutulmalıdır.

Sadece büyük harf kullanmak okuma hızını düşürür ve anlamayı zorlaştırır.

CEVAP: E

9. Giydiği kazağın renginden önce kendisine yaşattığı hisse önem veren ve bu nedenle internet üzerinden alışveriş yapmayı sevmeyen bir öğrencinin dokunsal öğrenme özelliğine en uygun öğretim materyali aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2018)

A) Kabartma haritalar

B) Döner levha

C) Elektronik tahta

D) Ders kitabı

E) Karikatürler

Çözüm

Kabartma haritalar dokunma hissi verir. Ayrıca şeklin üç boyutu görülebilir. İnternet üzerinde yapılan alışverişlerde dokunma şansı olmadığından bu kişiler için kabartma haritalar öğretici araçlardır.

CEVAP: A

10. Seda Öğretmen, 4. sınıf matematik dersinde simetri konusuna bir çalışma yaprağıyla başlamak ister.

Çalışma yaprağının hemen başındaki yönergede öğrencilerin çalışarak öğrenmelerini sağlamak için simetri konusuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara yer verir. Daha sonra farklı renklerde oluşturduğu görsellerle çalışma yaprağını dikkat çekici hale getirir ve alıştırma yapmaları için dört soru ekler. Seda Öğretmen'in hazırladığı çalışma yaprağını inceleyen Başak Öğretmen, materyalde düzeltilmesi gereken bir hata olduğunu fark eder.

Buna göre, Başak Öğretmen'in fark ettiği hata aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2018)

A) Yönergesinin bulunması
B) Konunun ayrıntılı anlatılması
C) Renk öğesinin kullanılması
D) Alıştırma sorularının bulunması
E) Görsellere yer verilmesi

Çözüm

Çalışma yapraklarını ve kavram yanılgılarını tespit etmek amacıyla kullanılan araçlardır. Öğretmenin ayrıntılı bilgilere yer vermesi bir hatadır. Çalışma yaprakları, ayrıntılı bilgi vermek amacıyla kullanılamaz.

CEVAP: B

11. Bir ilkokul öğretmeninin, matematik dersinde konu tekrarı yapmak amacıyla hazırlayacağı çalışma yaprağında aşağıdakilerden hangisinin yer alması uygun değildir? (KPSS-2017)

A) Konuya ilişkin ilgi uyandıran resimlerin
B) Konu hakkında hatırlatıcı kısa bilgilerin
C) Konuyla ilgili bulmacaların
D) Değerlendirme sorularına ilişkin çözümlerin
E) Çalışma yaprağına ait yönergelerin

Çözüm

Çalışma yaprakları öğrencilerin pekiştirme ve tekrar yapmalarını sağlar. Bu doğrultuda her çalışma ve değerlendirme sorularının çözümleri yer almaz.

CEVAP: D

12. Aşağıdaki tabloda öğretim etkinliklerini gerçekleştirmek için kullanılması planlanan materyal/araç eşleştirmesi verilmiştir.

No	Etkinlik	Materyal/Araç
I	Soğan zarının incelenmesi	Mikroskop
II	Yıllara göre okuma yazma oranları	Metin
III	Güneşin bitkinin gelişimi üzerine etkileri	Yapay modeller
IV	Tarihî mekânların incelenmesi	Alan gezisi

Verilen etkinliğin özelliği düşünüldüğünde tablodaki eşleştirmelerden hangileri, öğretimin en üst düzeyde somutlaştırılması için doğru olur? (KPSS-2016)

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV

D) II ve III E) II ve IV

Çözüm

Soruda öğretim etkinliklerine uygun materyal seçimi istenmektedir.

- Soğan zarının incelenmesinde mikroskop uygundur.
- Yıllara göre okuma-yazma oranlarının incelenmesinde grafik materyal kullanılmalıdır. Bu nedenle metin uygun değildir.
- Güneşin bitki gelişimi üzerindeki etkilerini incelemede gerçek bitkiler üzerinde deney ya da gözlem kullanılmalıdır. Dolayısıyla yapay modeller uygun değildir.
- Tarihi mekanların incelenmesinde, o mekanlara gerçekleştirilecek geziler en uygun etkinliktir.

CEVAP: C

13. Bir öğretmen, öğrencilerine şiirler dağıtmış, onlardan seçtikleri şiirleri fon müziği eşliğinde okuyarak ses kayıt cihazına kaydetmelerini istemiştir. Daha sonra kaydı dinleyerek gerekirse düzeltmeler yapmalarını ve kaydın son hâlini sınıfa getirip arkadaşlarıyla paylaşmalarını söylemiştir.

Bu uygulamada ses kayıt cihazının temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2016)

A) Ses kayıt cihazını kullanmayı öğrenme

B) Öğrenme sürecini yönlendirme

C) Eğlenceli vakit geçirme

D) Akran öğretimi yapma

E) Şiiri ezberlemeyi sağlama

Çözüm

Soruda öğretmen öğrencilerine şiirler dağıtmış ve onlardan bu şiirleri okuyarak müzik eşliğinde ses kayıt cihazına kaydetmelerini istemiştir. Daha sonra öğrencilerine kayıt cihazında gerekli düzeltmeleri yaparak kaydın son halini arkadaşlarıyla paylaşmalarını söylemiştir. Bu etkinlikte ses kayıt cihazı öğrenme sürecine yön veren, onu destekleyen bir materyaldir. Doğru yanıt B seçeneğidir. E seçeneği çeldirici olabilir, ancak şiiri ezberletmede ses kaydının kullanılmasına gerek yoktur, şiiri bütün olarak okuma, daha sonra dörtlükleri ayrı ayrı ezberleme yöntemi yeterli olacaktır.

CEVAP: B

14. Aşağıdakilerden hangisi açıklık ilkesine en uygun öğretim materyalidir? (KPSS-2015)

A) Çalışma yaprağı
B) Model
C) Grafik
D) Kavram haritası
E) Döner levha

Çözüm

Bireyin, birden fazla duyu organına hitap eden ortamlar, çoklu öğrenme ortamı olarak adlandırılır. Öğretimde, ne kadar çok duyu organına hitap edilirse, açıklık ilkesi o kadar sağlanmış olur. hitap edilen duyu organ sayısı arttıkça, kalıcılık da artar. Seçenekler arasındaki materyallerden, açıklık ilkesine en uygun olan modellerdir.

CEVAP: B

1. Eğitim teknolojisindeki gelişmeleri izleyen bir fakülte yönetimi, öğrenmede bireysel farklılıkları gidermek ve eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için derslerin çevrim içi öğrenmeyle destekli bir yapıda işlenmesine karar vermiştir. Buna bağlı olarak {terslerin yürütülmesinde öğretim elemanları hem yüz yüze hem de çevrim içi ortamları birlikte kullanmaya başlamıştır.

Fakültenin dersleri yürütmede seçtiği bu uygulama aşağıdaki öğrenme öğretme model veya yaklaşımlarından hangisi kapsamında yer alır? (KPSS-2023)

A) Kuantum öğrenme
B) Tam öğrenme
C) Anlamlı öğrenme
D) Basamaklı öğretim
E) Harmanlanmış öğrenme

Çözüm

Soru öncülünde verilen durumda çevrimiçi ve yüz yüze öğretim faaliyetlerinin birlikte işe koşuldu görülmektedir. Bu durum harmanlanmış öğretim yaklaşımı ile açıklanabilir. Harmanlanmış öğretim, güncel eğitim teknolojileri ile klasik öğretim yöntemlerinin birlikte işe koşularak öğretim hizmetinin verimini yükseltmeyi amaçlayan yaklaşımdır.

CEVAP: E

2. Aşağıdakilerden hangisi özel ders yazılımlarının tasarımında uyulması gereken ilkelerden biri değildir? (KPSS-2023)

A) Karmaşık bilgilerin küçük birimlere bölünerek verilmesi

B) Öğrencinin her adımla ilgili etkinlikte bulunmasının sağlanması

C) Kapanışta bir özete yer verilmesi

D) Öğrencilerin dikkatini çekici dekoratif yazı tiplerinin kullanılması

E) Bir ekrandaki renk sayısının dört renkle sınırlandırılmış olması

Çözüm

Bilgisayar destekli öğretim kapsamında kullanılan özel ders yazılımları, bir konunun öğrencinin öğrenme özelliklerine uygun şekilde ona öğretilmesine amaçlayan etkinlikleri bünyesinde barındıran yazılım türüdür. Bu yazılım tasarlanırken A, B, C ve E seçeneklerindeki kriterlerin dikkate alınması gerektiği söylenebilir. Ancak bu yazılımda dekoratif yazı tiplerinin kullanılması gibi bir gereklilik bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3. Bir öğretim üyesi, öğretim teknolojileri dersinde alıştırma ve benzetim yazılımlarının özelliklerinin karşılaştırılması için aşağıdaki tabloyu hazırlamış ve öğretmen adaylarından bu tablodan yararlanarak yazılımlar hakkındaki görüşlerini ifade etmelerini istemiştir:

	Alıştırma	Benzetim
Etkileşim		
Güvenli gözlem ve deneyim		
Anında geri bildirim		
Bireysel farklılıkları dikkate alma		
Üst düzey öğrenme		

Buna göre öğretmen adaylarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi yanlış olur? (KPSS-2022)

A) Alıştırma yazılımı üst düzey öğrenmede etkilidir.

B) Benzetim yazılımı güvenli gözlem ve deneyim sağlar.

C) Her iki yazılımda da etkileşim söz konusudur.

D) Her iki yazılım da anında gen bildirim sağlar.

E) Etkileşimli yazılımlarda bireysel farklılıklar dikkate alınır.

Çözüm

Alıştırma ve benzetim yazılımları bilgisayar destekli öğretimin türlerindendir. Bu doğrultuda benzetim yazılımı güvenli gözlem ve deneyim sağlar. Özellikle tehlike ve maliyet gerektiren durumlarda etkili bir şekilde kullanılır. Alıştırma ve benzetim yazılımlarında etkileşim söz konusudur. Alıştırma yazılımında öğrenilen bir konu ile ilgili tekrar benzetim yazılımında da tehlike ve maliyet gerektiren durumlarla ilgili sanal uygulamalar yapılır. Her iki yazılımda da etkileşim söz konusudur. Bunun yanında alıştırma yazılımı ve benzetim yazılımı anında geri bildirim sağlar. Alıştırma yazılımında öğrenci yanlış yaptığı bir uygulama ile ilgili anında dönüt düzeltme alırken, benzetim yazılımında da öğrenci yazılımı kullanırken uygulamayı gerçekleştirir. Her iki yazılımda da bireysel farklılıkların dikkate alınması söz konusudur, çünkü öğrenci kendi öğrenme hızında etkinliği gerçekleştirir. Ancak alıştırma yazılımı tekrar ve pekiştirme yapma, farklı örnek görme anlamında kullanıldığı için üst düzey öğrenmeler sağlamaz.

CEVAP: A

4. Dersinde yaşadığı sorunları en aza indirerek derslerinin daha etkili olmasını isteyen bir öğretmen; isteklerini, sınırlılıkları ve avantajları aşağıdaki tabloda özetlemiştir:

İstekler	Öğrencilerin derse çalışarak gelmeleri Dersin uygulama ağırlıklı gerçekleştirilmesi
Sınırlılıklar	Teorik içeriğin fazla olması nedeniyle uygulama için yeterli sürenin kalmaması
Avantajlar	İnternet ve bilgisayar Öğrencilerin bireysel sorumluluk almaya istekli olması

Buna göre öğretmen aşağıdaki model veya uygulamalardan hangisini kullanırsa daha etkili bir öğretim gerçekleştirebilir? (KPSS-2022)

A) Oyun tabanlı öğrenme

B) İnternet temelli öğrenme

C) Ters yüz sınıf

D) Mobil öğrenme

E) Artırılmış gerçeklik

Çözüm

Ters yüz sınıf uygulaması geleneksel öğrenme etkinliklerinin aksine, öğrenmenin sınıf dışında, uygulamanın ise sınıf içinde, derste gerçekleştiği bir uygulamadır. Geleneksel sınıf anlayışında sınıfta ders işlenir, öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilir. Ancak sınıf dışında pekiştirme etkinlikleri yapılır. Ters yüz uygulamasında ise sınıf dışında öğrenci internet ve bilgisayar uygulamalarını kullanarak öğrenmeyi kendisi bireysel olarak gerçekleştirir ve öğrenmede bireysel sorumluluğu üstlenmiş olur. Sınıfta, derste ise öğretmenle birlikte pekiştirme uygulamaları yapılır, uygulama ağırlıklı bir ders işlenir.

CEVAP: C

5. Bir öğretmen, öğrencilerinin derse hazırlıksız geldiğini ve konuyla ilgili ön bilgilerinin yetersiz olduğunu fark ettikten sonra bu sorunu çözmek için hazırlamış olduğu çeşitli yazılı, görsel ve işitsel materyallere öğrencilerin dersten önce erişebilmelerini sağlamıştır. Öğrenciler bu materyalleri kullanarak derse hazır gelmişler, derste ise çeşitli etkinlikler yapmışlardır.

Buna göre öğretmenin kullandığı öğretim yöntem veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2021)

A) Ters-yüz öğrenme
B) Eğitsel oyun
C) Örnek olay
D) Bilişsel çıraklık
E) Problem çözme

Çözüm

Ters yüz öğrenme, alışılanın aksine okul dışında çeşitli materyaller yardımıyla temel becerilerin edinilmesinin ardından derse hazır biçimde gelerek becerilerin tartışılmasını ve gerçekleştirilmesini sağlar. Bu teknikte grup öğrenmesinden ziyade bireysel öğrenme temele alınmıştır. Ters yüz öğrenme, öğretmen-öğrenci arasında yüz yüze geçirilecek zamanın daha anlamlı olmasını amaçlamaktadır.

CEVAP: A

6. Bir öğretmen, dersi için oluşturduğu sosyal medya sayfasından "Göçler ve Nedenleri" konusunda yazılmış güncel bir metin paylaşır. Derste de iç ve dış göçleri nedenleriyle anlatır, konuyu soru ve cevap yoluyla tekrar eder. Dersin bitiminde *"İnternette* bulabileceğiniz bilimsel makalelerin içeriklerini ve çevrenizdeki yapılaşmayı göz önünde tutarak iç göçlerin kentleşme üzerindeki etkilerini açıklayınız." diyerek bir araştırma ödevi verir. Öğrencilerden ödevlerini e-posta aracılığıyla göndermelerini ister. Kendisi de öğrencilere ödevlerle ilgili görüşlerini yine e-posta aracılığıyla iletir.

Buna göre öğretmen aşağıdaki öğrenme-öğretme model veya yaklaşımlarından hangisini kullanmaktadır? (KPSS-2021)

A) Basamaklı öğretim
B) Proje temelli öğrenme
C) Harmanlanmış öğrenme
D) Programlı öğretim
E) Beyin temelli öğrenme

Çözüm

Harmanlanmış öğrenme, yüz yüze öğrenme ve uzaktan eğitimin güçlü yönlerinin bir araya getirildiği bir sentezdir. Bu öğretim yönteminde geleneksel ve çağdaş uygulamalar bir arada görülebilir. Soruda öğretmenin yüz yüze eğitim bünyesinde öğrencilere bir metin sunduğu ve geleneksel bir yöntem olan anlatıma başvurduğu görülür. Öğretmenin öğrencilerden internet ortamında bir araştırma yaparak hazırladıkları ödevi e-posta yoluyla talep etmesi de uzaktan eğitim başlığı altında değerlendirebilir. Öğretmen, yüz yüze etkileşim ile uzaktan eğitimi bir araya getirmiş ve öğretim sürecinde harmanlanmış öğrenme modelini kullanmıştır.

CEVAP: C

7. Bir öğrenci babasının tayini nedeniyle yıl ortasında okul değiştirmek zorunda kalmıştır. Biyoloji dersi öğretmeni, kendi işlemiş olduğu bir ünitenin bu öğrencinin önceki okulunda işlenmediğini fark etmiştir. Bu konuyu öğrenmesi için öğrencinin bir bilgisayar yazılımıyla bireysel olarak ek çalışma yapmasını istemiştir.

Buna göre öğrencinin aşağıdaki bilgisayar yazılım türlerinden hangisini kullanması uygundur? (KPSS-2021)

A) Sözcük işlem
B) Problem çözme
C) Benzetim
D) Özel ders
E) Alıştırma ve uygulama

Çözüm

Bu soruda öğrencinin konu eksiği bulunmaktadır. Bu konu eksiği onu sınıftaki diğer öğrencilerden geride bırakmaktadır. Bu geride kalmışlığı düzeltmek için o konu eksiğini bir bilgisayar yazılımından faydalanarak gidermesi istenmektedir. Bu bilgisayar yazılımı da özel ders olmalıdır. Çünkü bu eksik konu bireysel bir durumdur grupla ya da sınıfla alakalı değildir. Bu sebeple kişisel olarak özel ders yazılımı ile bu konu eksiğini tamamlayan öğrenci daha sonra sınıfa konu eksiği olmadan devam edecektir.

CEVAP: D

8. Engin Öğretmen fen bilimleri dersinde nükleer enerjiyle ilgili bir deneyin yapılışını ve sonuçlarını öğrencilerinin daha iyi kavramaları için simülasyon kullanmak istemektedir.

Engin Öğretmen'in simülasyon kullanmaya karar verirken aşağıdakilerden hangisini dikkate alması beklenmez? (KPSS-2020)

A) Öğrenciler arasında rekabet ortamı oluşturmasını

B) Simülasyonun gerçek hayatla tutarlılığını

C) Zaman kısıtlamalarına uygun planlama yapılmasını

D) Simülasyonun deneyin her boyutunun gözlenmesine uygunluğunu

E) Simülasyonun her bir öğrencinin etkileşimine uygunluğunu

Çözüm

Özellikle tehlikeli ve pahalı durumların gerçeğine benzer dijital ortamlarda ele alındığı yaklaşım, simülasyondur. Simülasyon gerçek hayata benzer ortamlara dayandığı için B seçeneği bu yönteme uygundur. Deneyi direkt olarak uygulamaktansa dijital ortamda tekrar etmek zaman yönüyle tasarruf sağlayacağından C seçeneğinde verilen "zaman kısıtlamalarına uygun planlama yapılması" ifadesi yönteme uygun bir ifadedir. Yapılan simülasyon ayrıntılı olabilir ve öğrenci deneyin her bir boyutunun dikkatle takip edebilir, D seçeneği simülasyona uygundur. Gerçeğine benzeyen bu sanal ortamlarda öğrenci uygulamaya dâhil olur ve etkileşime girer, E seçeneği yönteme uygundur. Ancak A seçeneğinde verilen "öğrenciler arasında rekabet ortamı oluşturma" hatalı bir ifadedir. Simülasyonlarda öğrenci etkileşim içinde dayanışma ortamında öğrenir. Öğrenciler arasında rekabeti gerektirecek bir durum ya da yarışma ortamı yoktur. Öğrenci merkezli yaparak yaşayarak öğrenmeye dayalı sanal ortamlar oluşturmak ön plandadır.

CEVAP: A

9. Başak Öğretmen, derslerinde bir dizi farklı uygulamayı içeren ve öğretime teknolojiyi daha fazla dâhil edecek bir öğretim yöntemi denemeye karar verir. Dersin videosunu hazırlar. Öğrencilerinden derse gelmeden önce bu videoyu izlemelerini ister. Sınıfa geldiklerinde alıştırma ve tartışma gibi etkinlikler yaptırır.

Buna göre öğretmenin tercih ettiği öğrenme- öğretme yaklaşım, yöntem veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2019)

A) Bireyselleştirilmiş öğretim

B) Arkası yarın

C) Sokratik tartışma

D) Zıt panel

E) Ters yüz öğrenme

Çözüm

Ters yüz öğrenmede öğrenci öğreneceği ya da öğrenmek istediği konuyu ders öncesinde sanal teknolojiler ve videolar aracılığıyla öğrenir. Sınıfta yüz yüze iletişime geçtiği öğretmen ise öğrencinin önceden çalışıp öğrenmiş olduğu konuyu daha iyi öğrenmesi için rehberlik eder. Ters yüz edilmiş sınıflar, teknolojinin yarattığı imkânlar sayesinde klasik ders alma ve sonrasında ödev ve alıştırmalarla öğrenmeyi pekiştirme anlayışını tersine çeviren farklı bir eğitim modelidir. Ters yüz sınıf sistemi, öğrencilere asenkron sistemler yardımı ile ileriye yönelik çalışacakları konuların bireysel öğrenmeye uygun olan kısımlarını okul dışında erişebilmelerine fırsat sunarken, sınıf ortamında daha çok bu konularla ilgili bireysel veya grup olarak problem çözme aktiviteleri yapma imkânı sunar. Kısaca, ev ödevi ile sınıf içi ders işleyişinin yer değiştirmesidir. Soruda bahsedilen yaklaşım budur. Bunu B seçeneğindeki arkası yarın tekniğiyle karıştırmamak gerekir. Çünkü arkası yarın tekniğinde bir durumun bir kısmı öğrenciye verilir, ardından öğrencinin görüşleri alınır. Son aşamada ise öğretmen olayın devamını kendisi vererek öğrencilerin cevaplarıyla karşılaştırma yapılır. Soruda böyle bir durumdan söz edilmemiştir.

CEVAP: E

10. Bir öğretmen öğrencilerine; Türkiye'de sonbahar gelince göçmen kuşların neden güneye göç ettiklerini sorar, cevapları müdahale etmeden dinler ve tahtaya sıralar. Mevsimlerin oluşumuyla ilgili kısa bir video izletir ve zaman zaman videoyu durdurup sorular sorar. Dünya'nın hareketini oyun hamurlarından tasarladığı bir araç üzerinden göstererek anlatır.

Bu dersin devamında öğretmenin, harmanlanmış öğrenme yaklaşımını kullanmış olması için aşağıdaki uygulamalardan hangisini yapması gerekir? (KPSS-2019)

A) Öğrencilerden bir sonraki derse sınıf için tasarladığı bir İnternet sitesinde yer alan soruları çözerek gelmelerini istemesi

B) Öğrencilerden ders kitabında yer alan soruları grup arkadaşlarıyla birlikte çözmelerini istemesi

C) Bir öğrenciye Güneş, bir öğrenciye Dünya görevi vererek işlenen konuyu rol oynama etkinliğiyle pekiştirmesi

D) Önceden oluşturduğu kavram haritasını öğrencilere dağıtarak evde gözden geçirmelerini istemesi

E) Öğrencilerden evde oyun hamuruyla aynı düzeneği hazırlamalarını ve gözlemlerini not almalarını istemesi

Çözüm

Harmanlanmış (hibrit, karma) öğretim geleneksel eğitim metodunun çevrimiçi (online) eğitim materyalleriyle zenginleştirilmesi yani harmanlanması olarak tanımlanır. Harmanlanmış öğretim, farklı çalışmaların aynı mekânda bir araya getirilmesidir. Bu nedenle sınıf ortamına farklı mekânlardaki çalışmaların getirilmesi gerekir. Verilen soruda sınıf içinde klasik yöntemler eşliğinde öğretmen ders işlediğine göre, harmanlanmış öğrenmeye göre bundan sonra yapılacak çalışma teknoloji ve internet kullanımına yönelik olmalıdır. Bu durum A seçeneğinde ele alınan "öğrencilerden bir sonraki derse sınıf için tasarladığı bir İnternet sitesinde yer alan soruları çözerek gelmelerini istemesi" şeklinde ele alınabilir.

CEVAP: A

11. Bir öğretmen matematik dersinde bilgisayar destekli öğretime dayalı bir ortam oluşturur. Bu kapsamda seçtiği problemleri öğrencilere sunar. Bilgisayar aracılığıyla öğrencilere başvuru kaynaklarını verir. Öğrencilerden denenceler kurmalarını ve bunları test etmeleri için araştırma yapmalarını ister. Bu süreçte toplanan veriler bilgisayarda depolanır, araştırmanın yapılmasını kolaylaştıracak bir veri tabanı oluşturulur. Süreç sonunda öğretmen, öğrencilerin gelişimini gözler ve öğrencilere geri bildirim verir.

Buna göre öğretmen bilgisayar destekli öğretimde aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanmaktadır? (KPSS-2019)

A) Eğitsel oyun
B) Birebir eğitim
C) Alıştırma ve uygulama
D) Buluş
E) Benzeşim

Çözüm

Öğretmen, öğrencilerin bilgisayar aracılığıyla bilgiyi keşfetmesini amaçlamış, bunun için veriler toplamalarını ve analiz etmelerini sağlamıştır. Öğretmenin yönlendirmesi eşliğinde öğrencinin var olan bilgiyi keşfetmesi, buluş yoluyla öğretimde olan bir durumdur. Bilgisayar destekli uygulamalarda özellikle matematik öğretiminde buluş yoluyla öğretim son yıllarda önemini artırmaktadır. Soruda verilen BDÖ"de kullanılan yöntem buluşa uygundur.

CEVAP: D

12. Bir kimya öğretmeni okulun laboratuvarı yetersiz oldu için bazı deneyleri öğrencilere tablet bilgisayarlarla göstermek istemektedir.

Buna göre öğretmenin aşağıdaki yazılımlardan hangisini kullanması önceliklidir? (KPSS-2016)

A) Alıştırma
B) Sözcük-işlem
C) Benzetim
D) Eğitsel oyunlar
E) Problem çözme

Çözüm

Soruda öğretmen okulun laboratuvarı yetersiz olduğu için bazı deneyleri yaptıramamakta, bu nedenle bu deneyleri bilgisayar ile göstermek istemektedir. Benzetim yazılımları bilgisayar destekli öğretimde yaygın olarak kullanılan yazılım türlerinden biridir. Bir olayın benzeri olan ya da temsili ögeler kullanılır. Özellikle deneylerde deney tehlikeli, zaman alıcı, maliyetli ise ya da araç-gereç yetersizse onun yerine yapay bir ortamda deneyin benzeri bir yazılım üzerinden öğretilebilir.

CEVAP: C

13. Rahatsızlığı nedeniyle okula birkaç hafta gelemeyecek olan Ali'den, öğretmenleri derslerini tablet bilgisayarından takip etmesini istemişlerdir.

Buna göre, Ali'nin öncelikli olarak kullanacağı yazılım türü aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2015)

A) Uygulama
B) Öğretici
C) Problem çözme
D) Benzetim
E) Eğitsel oyun

Çözüm

Herhangi bir nedenden dolayı, dersi kaçırmış veya öğrenememiş olan öğrencilerin konuyu bilgisayardan öğrenmesini sağlayan yazılım türü, **öğretici** yazılımlardır.

CEVAP: B

14. Dersinde bilgisayar yazılımları kullanmak isteyen bir öğretmen, hazır yazılımlar arasından seçim yaparken aşağıdakilerden hangisine öncelikle dikkat etmelidir? (KPSS-2014)

A) Dikkat çekici olmasına
B) Katılımı teşvik etmesine
C) Yazılı metinlerinin bulunmasına
D) Etkileşimli uygulamaları içermesine
E) Öğretim programına uygun olmasına

Çözüm

Materyal seçiminde, ilk dikkat edilmesi gereken faktör kazanımlardır. Öğretmenin, yazılım seçimini yaparken öncelikli olarak öğretim programında yer alan kazanımlara uygunluğuna dikkat etmesi gerekir. Bu durum daha kalıcı ve verimli öğrenmeleri sağlayacaktır.

CEVAP: E

15. Birkaç öğrencisinin çok hızlı öğrendiğini gözlemleyen öğretmen, bu öğrencilere bilgisayar destekli öğretimden yararlanarak konuyla ilgili daha karmaşık ve zor olan ek örnek uygulamalar yaptırmak istemektedir.

Bu kapsamda öğretmenin öncelikle başvurabileceği yazılım türü aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2014)

A) Sözcük-işlem
B) Benzetim
C) Özel ders
D) Alıştırma
E) Eğitsel oyun

Çözüm

Bilgisayarın en yaygın uygulamalarından biri, işlenmiş konularla ilgili alıştırmalar yaptırmasıdır. Özellikle öğrenciye, zorlukları farklı belli bir soru dizisi verilerek uygulanır.

İfadede bahsedilen uygulama için, öğretmenin öncelikli olarak başvurması gereken yazılım türü alıştırmadır. Bu sayede öğrenci basitten zora doğru bir uygulamayla alıştırma yapmış olacaktır.

CEVAP: D

Edgar Dale'nin Yaşantı Konisi

1. Bir okul öncesi öğretmeni, "Yer değiştirme hareketlerini yapar." kazanımını edindirmek için geniş bir alanda uygulama yapmak ister. Ancak dersini çevrim içi yürütmek zorunda kalır ve başka etkinliklerle süreci yapılandırmaya karar verir.

Dale'in Yaşantı Konisine göre bu öğretmenin amacına ulaşabilmesi için aşağıdaki etkinliklerden hangisini seçmesi sürecin daha etkili yürütülmesini sağlar? (KPSS-2023)

A) Öğrencilere belirli bir mesafeyi yuvarlanarak gitme hareketleriyle ilgili video izletmesi

B) Öğrencilere farklı hareketleri ekran karşısında göstererek tekrarlamalarını istemesi

C) Öğrencilere atlama ve sıçrama hareketlerinin animasyonlarını göstermesi

D) Öğrencilere yürüme ve koşmanın önemini vurgulayan bir hikâye anlatması

E) Öğrencilere tek ayak üzerinde durma ve sıçrama hareketlerini görsellerle açıklaması

Çözüm

Edgar Dale tarafından oluşturulmuş olan yaşantı konusuna göre, bireylerin kendi kendilerine edindikleri öğrenmeler başkalarının yardımıyla edindikleri öğrenmelere göre daha etkilidir. Ayrıca bu konuya göre doğrudan gerçekleştirilen maksatlı yaşantılar en etkili öğrenme şekilleridir. Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde B seçeneğinde belirtilen yaşantının doğrudan maksatlı bir yaşantı olduğu ve bundan dolayı diğer seçeneklerde belirtilen yaşantılardan daha etkili olduğu söylenebilir.

CEVAP: B

2. Dale'in Yaşantı Konisi'ne göre aşağıdakilerden hangisinin, öğrenmelerin kalıcılığını daha üst düzeyde sağlaması beklenir? (KPSS-2022)

A) Coğrafya dersinde öğretmenin öğrencilere bulundukları bölgenin fiziki haritasını göstermesi

B) Biyoloji dersinde sınıfta öğrencilerin mikroskopla göl suyu örneğini incelemesi

C) Öğretmenin matematik dersinde bölme konusunu pizza dilimleri görsellerinin olduğu posterlerle anlatması

D) Sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin Osmanlı Dönemi kıyafetlerinin sergilendiği müzeye gitmesi

E) Fen bilimleri dersinde öğrencilerin canlılar ve yaşam konulu belgeseli izlemesi

Çözüm

Dale'nin yaşantı kolisi göz önüne alındığında "coğrafya dersinde öğretmenin öğrencilere bulundukları bölgenin fiziki haritasını göstermesi" görsel sembollerle öğrenmeye uygundur. "biyoloji dersinde sınıfta öğrencilerin mikroskopla göl suyu örneğini incelemesi" model ve numunelerle öğrenmeye uygundur. "öğretmenin matematik dersinde bölme konusunu pizza dilimleri görsellerinin olduğu posterlerle anlatması" sözel sembollerle öğrenmeye uygundur "sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin Osmanlı dönemi kıyafetlerinin sergilendiği müzeye gitmesi" geziler yoluyla öğrenmeye uygundur. "fen bilimleri dersinde öğrencilerin canlılar ve yaşam konulu belgesiyle izlemesi" görsel sembollerle öğrenmeye uygundur. Bu doğrultuda "biyoloji dersinde sınıfta öğrencilerin mikroskopla göl suyu örneğini incelemesi" Dale nin yaşantı konisi göz önüne alındığında daha üst düzeyde bir öğrenme sağlar.

CEVAP: B

3. Onur Öğretmen, 6-A sınıfında fen bilimleri dersinde kuvvetin cisimler üzerindeki etkilerini işlerken bir futbol maçından görüntüleri ekrana yansıtmış ve futbolcuların kuvvet uygulayarak topu istediği yönde hareket ettirebildiklerini açıklamıştır. Aynı konuyu 6-B sınıfında öğrencileri okul bahçesine çıkarıp kısa süreli bir futbol etkinliği yaptırarak işlemiş, ardından topa vuruşta uygulanan kuvvetin etkisini öğrencilerine açıklamıştır. Onur Öğretmen, 6-B sınıfındaki öğrencilerin konuyu 6-A sınıfındaki öğrencilere göre daha iyi kavradıklarını gözlemlemiştir.

Buna göre 6-B sınıfındaki öğrencilerin konuyu daha iyi kavramalarının nedenini,

I. Öğrenilenlerin çoğu görme duyusuyla öğrenilir.

II. En iyi öğrenme somuttan soyuta doğrudur.

III. Kendi kendine edinilen yaşantılar, başkalarının yardımıyla edinilen yaşantılardan daha kalıcıdır.

ifadelerinden hangileri açıklamaktadır? (KPSS-2020)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Çözüm

Öğretmen 6A sınıfında ekrana yansıttığı görüntüler eşliğinde konuyu açıklamış, 6B sınıfında ise yaparak yaşayarak, yani etkin katılımla konuyu işlemiştir. 6B sınıfının öğrencileri konuyu daha iyi kavramıştır. I. öncülde verilen "öğrenilenlerin çoğu görme duyusuyla öğrenilir" ifadesi iki sınıf arasındaki kavrayış farkını açıklamaz çünkü iki sınıfta da görme duyusu devreye girmiştir. 6B sınıfındaki yaparak yaşayarak öğrenme etkinliği, 6A sınıfındaki futbol maçı görüntüsü eşliğinde anlatımın yapıldığı göz ve kulağa dayanan öğrenmelere göre daha somut bir öğrenme yaşantısı sunar. Dale'in yaşantı konisinde de belirtildiği gibi en iyi öğretim somuttan soyuta doğru olduğuna göre II. öncül iki sınıf arasındaki kavrayış farkını açıklar. Dale'nin yaşantı konisinde yaparak yaşayarak öğrencilerin kendi somut deneyimlerine dayalı olarak öğrenilen bilgiler kendi kendine edinilen yaşantılardır. TV, belgesel izleme, anlatılanları dinleme gibi etkinliklerse başkalarının yardımıyla edinilen öğrenmelerdir. Buna göre III. öncülde iki sınıf arasındaki farklığa hitap eden bir durumdur.

CEVAP: E

4. Hayat bilgisi dersinde "Planlı Olalım" konusunu, yaşantı konisini dikkate alarak işlemek isteyen bir öğretmenin ders planında yer alan aşağıdaki etkinliklerden hangisi diğerlerine göre daha etkili öğrenme sağlar? (KPSS-2018)

A) Planlı hareket etmeyen bir öğrencinin yaşadıklarını anlatan bir filmin gösterilmesi

B) Planlı olan ve olmayan iki öğrenci arasında geçen bir diyaloğun canlandırılması

C) Planlı olmanın yararlarını anlatan resimlerin gösterilmesi

D) Planlı olma sonucu başarıya ulaşan kişilerin hayat hikâyelerinin sınıfta okunması

E) "Planlı Hayat" konulu televizyon programının izlenmesi

Çözüm

Edgar DALE'nin yaşantı konisinde en kalıcı öğrenmeler bireyin yaparak yaşayarak öğrenmesidir. Bireyin kendi kendine edindiği yaşantılar, başkalarından edindiği yaşantılara göre daha kalıcı olmaktadır. Model ve numunelerle edinilen yaşantılar ikinci sırada yer alır. Dramatizasyonla edinilen yaşantılar üçüncü sırada yer alır.

"Planlı olan ve olmayan iki öğrenci arasında geçen bir diyaloğun canlandırılması" çalışmasında birey süreçte aktif olduğu için diğerlerine göre daha kalıcı öğrenme meydana gelir.

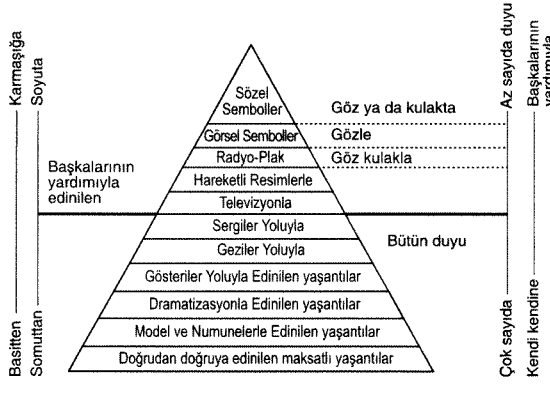
CEVAP: B

5. Dersinde "Güneş Tutulması" **konusunu işleyen bir öğretmenin, Dale'nin yaşantı konisine göre aşağıdaki materyallerden hangisini kullanması daha etkili öğrenmeyi sağlar? (KPSS-2018)**

A) Afiş
B) Kavram haritası
C) Üç boyutlu model
D) Belgesel film
E) Slayt

Çözüm

Edgar DALE'nin yaşantı konisinde en kalıcı öğrenmeler bireyin yaparak yaşayarak öğrenmesidir. Bireyin kendi kendine edindiği yaşantılar, başkalarından edindiği yaşantılara göre daha kalıcı olmaktadır. Model ve numunelerle edinilen yaşantılar ikinci sırada yer alır. Seçeneklerde kendi kendine edinilen maksatlı yaşantı olmadığı için ikinci sırada yer alan model ve numuneler daha etkili öğrenme sağlar.

CEVAP: C

6. Ali Öğretmen, iskelet sistemi sağlığını korumak için neler yapılması gerektiğini öğrencileriyle tartıştığı derste, doğru ve yanlış biçimde çanta taşıyan, çantayı yanlış taşıdıkları için duruşları bozuk olan öğrenci fotoğraflarını sınıfa gösterir.

Ali Öğretmen'in, fotoğraflar yerine aşağıdaki yaşantılardan hangisini tercih etmesi daha etkilidir? (KPSS-2017)

A) Hareketli resimlerle gözlemlenen

B) Modellerle deneyimlenen

C) Doğrudan ve amaçlı yapılan

D) Gezi-gözlem yoluyla edinilen

E) Sözel sembollerle kazanılan

Çözüm

Dale'nin yaşantı konisine göre en kalıcı öğrenmelerden en az kalıcı öğrenmelere doğru sıralama; Doğrudan yaşantı, simülasyon, model numune, dramatizyon, gösteri, gezi, sergi, televizyon, hareketli resim, radyo-plak, görsel ve sözeldir. Buna göre en kalıcı öğrenme doğrudan yaşantılarla olur.

CEVAP: C

7. İlkokul öğrencilerinde, somut ve kalıcı öğrenmeyle birlikte, genelleme yapma becerisinin geliştirilmesinde aşağıdakilerin hangisi daha etkilidir? (KPSS-2014)

A) Matematik dersinde toplama işlemi için öğrencilerin abaküs kullanması

B) Hayat bilgisi dersinde yörede yetişen ürünlerin isimlerinin söylenmesi

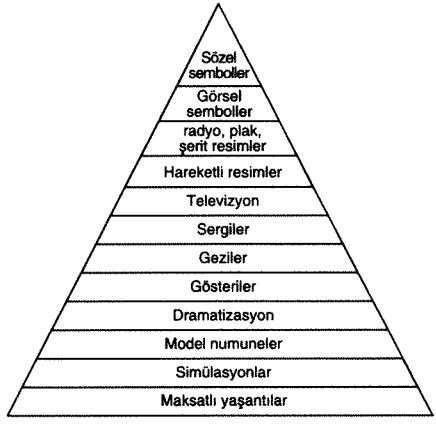
C) Türkçe dersinde sıfatla ilgili bilgilerin tahtaya yazılması

D) Müzik dersinde çalgı aletleri için flütün resminin gösterilmesi

E) Beden eğitimi dersinde düz takla atmanın televizyondan izlenmesi

Çözüm

Edger Dole'nin yaşantı konisinde, yukarıdan aşağı doğru inildikçe, yaşantılar daha somut ve kalıcı hale gelir.

A seçeneğinde verilen ifade, model numune basamağına denk gelir.

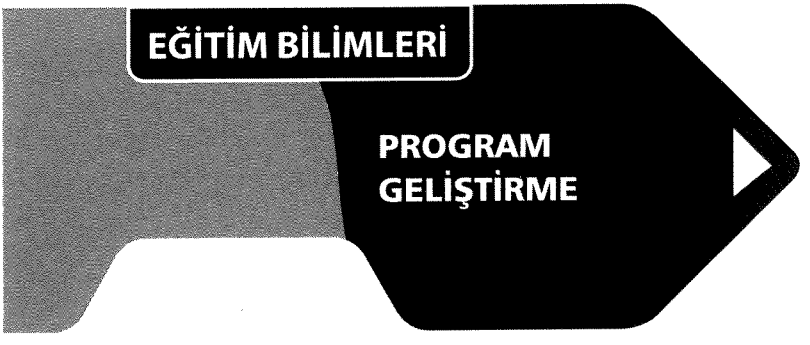
B seçeneğinde verilen ifade, sözel semboller basamağına denk gelir.

C seçeneğinde verilen ifade sözel semboller basamağına denk gelir.

D seçeneğinde verilen ifade, radyo, plak, şerit, resim basamağına denk gelir.

E seçeneğinde verilen ifade, televizyon basamağına denk gelir.

CEVAP: A

EĞİTİM BİLİMLERİ
PROGRAM
GELİŞTİRME

1. Sek sek oyununda arkadaşlarının sıra beklemeden rastgele oyuna girdiklerini gözlemleyen Esin'in bir süre sonra sınıf içi etkinliklere sıra beklemeden rastgele katılmaya başladığı görül

Esin'in davranışındaki bu değişim eğitimle ilgili aşağıdaki temel kavramlardan hangisiyle açıklanabilir? (KPSS-2023)

A) Gelişigüzel kültürleme
B) Geçici davranış
C) Refleksif davranış
D) İçgüdüsel davranış
E) Kasıtlı kültürleme

Çözüm

Gelişigüzel kültürleme, kültürel unsurların bireylere plansız yaşantılarla yani informal süreçlerle kazandırılmasını ifade eden kültürel aktarım sürecidir. Soru öncülünde verilen durumda da söz konusu bireyin arkadaşlarının oyununu gözlemleyerek informal bir öğrenme gerçekleştirdi ve dolayısıyla gelişigüzel kültürleme sürecine maruz kaldığı söylenebilir.

CEVAP: A

2. Lise son sınıf öğrencisi olan Aslı (I) bir meslek lisesinin "Çocuk Gelişimi ve Eğitimi" bölümünde okumaktadır. (II) Hafta sonlarında ise ehliyet almak amacıyla sürücü kursuna devam etmektedir. (III) Ailesinin her işi zamanında yapmasından edindiği alışkanlıkla okula ve kursa geç kalmamaktadır.

Buna göre Aslı'nın almış olduğu eğitim türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2021)

A) Formal örgün - Formal örgün - Formal yaygın

B) Formal yaygın - informal - Formal örgün

C) Formal örgün - İnformal - Formal yaygın

D) Formal yaygın - Formal yaygın - informal

E) Formal örgün - Formal yaygın - informal

Çözüm

Soruda eğitim türleri sorulmuştur paragraf içindeki cümleleri tek tek değerlendirecek olursak:

- Bir meslek lisesinin çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü, okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, yükseköğretim bu kademeler örgün eğitim kademesinde olduğu için: **Örgün Eğitim**
- Sürücü kursu, isteğe bağlı olduğu için **Yaygın eğitim**
- Ailesinden edindiği bilgi ve beceriler herhangi bir plan dahilinde olmadığı için: **İnformal eğitim**

CEVAP: E

3. Eğitimin açık bir sistem olduğu düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi eğitim sisteminin girdilerinden biri değildir? (KPSS-2015)

A) Öğrencilerin cinsiyet dağılımı

B) Öğrencilerin dersle ilgili tutumları

C) Okullara gönderilen sınıf geçme yönetmeliği

D) Ailenin öğrencinin ihtiyacını gidermek için harcadığı para

E) Soruyu cevaplayamayan öğrenciye verilen ipucu

Çözüm

Eğitim bir sistem olarak düşünüldüğünde, öğrenci sayısı, cinsiyeti, öğrenci tutumu, hazırbulunuşluğu, yapılan yatırım, yönetmelik eğitimin girdi ögesinde yer alır.

Öğretim hizmetleri yani pekiştirme, ipucu, dönüt, düzeltme, etkin katılım, eğitimin işlem ögesinde yer alır.

CEVAP: E

1. Bir öğretmen, öğretim yılı başında bulundukları bölgenin özelliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak öğretim programındaki içeriğe ek olarak ünitelendirilmiş yıllık planına bazı alt konu başlıkları ve farklı uygulamalar eklemeyi önermiştir. Bu önerisi zümre öğretmenler kurulunda kabul görmüştür.

Bu uygulama eğitim programının aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir? (KPSS-2020)

A) Ekonomiklik
B) Süreklilik
C) Bilimsellik
D) Amaca uygunluk
E) Esneklik

Çözüm

Hazırlanan eğitim programı konuları ana hatlarıyla ortaya koymalı (çerçeve özelliği) ve ele alınan konuların ayrıntısı öğretmene bırakılmalıdır (esneklik özelliği). Çerçevedeki ana hatlarda ayrıntıya girilirken öğrenci ilgi ve ihtiyaçları, bölge özellikleri dikkate alınarak değişikliğe gidilmesi, esneklik özelliğidir. Bir başka ifadeyle; öğretmenin eğitim programındaki konuları ve etkinlikleri görev yaptığı yörenin; ekonomik, sosyal özellikleri ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve sosyal çevrenin değişen koşullarına göre düzenleyebilmesidir. Örneğin; Karadeniz bölgesinde bir sınıf öğretmeni, hayat bilgisi dersinde meslekleri tanıyalım ünitesini işlerken, öğrencilerle balıkçılık, çiftçilik, ormancılık, futbolculuk gibi mesleklere öncelik verirken, bir başka öğretmen Akdeniz bölgesinde aynı ünitede arıcılık, turizmcilik gibi meslekleri ön plana çıkarmaktadır. Soruda verilen durum esneklik özelliğidir.

CEVAP: E

2. Bir öğretmen derslerinde; mevcut programı kendi bilgi, beceri ve tutumu doğrultusunda ele almakta, zaman zaman öğrenciler tarafından basit algılanan bazı konulara değinmemektedir.

Buna göre öğretmenin uygulamalarını yansıttığı iki program türü aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (KPSS-2019)

A) Ekstra – İşlevsel

B) İşlevsel – İhmal edilen

C) Ekstra – Resmî

D) Örtük – İhmal edilen

E) Örtük – Resmî

Çözüm

İşlevsel (uygulamadaki, gerçekleşen) program; öğretmenin resmi (yazılı) programı ne şekilde ele aldığıyla ilgilidir. "Öğretmen ne yapıyor?", "öğretmen konuları nasıl ele alıyor" gibi sorulara cevap aranır. Verilen paragrafta öğretmenin derslerini mevcut (yazılı) programdan yola çıkarak bilgi, beceri ve tutumu doğrultusunda ele aldığı ifade edilmiştir ki bu işlevsel programla ilgilidir. Bu durum örtük programla karıştırılmamalıdır çünkü örtük program yazılı (resmi) programdan bağımsız olarak süreç içerinde ortaya çıkan durumlarla ilgilidir. Hâlbuki soruda "mevcut program"ın öğretmen tarafından ele alınış şekli vurgulanmıştır. Paragrafın devamında öğretmenin bazı konulara değinmemesi ise ihmal edilen (görmezden gelinen) programla ilgilidir. Hangi sebepten olursa olsun okulda uygulanmayan ya da öğretmen tarafından ele alınmayan durumlar ihmal edilen program kapsamında ele alınır.

CEVAP: B

3. Aşağıda felsefenin, eğitim programına etkisiyle ilgili bazı sorular yer almaktadır.

I. Bilginin kaynağı, alanı ve kapsamı ne olmalıdır?

II. Nasıl öğretilmeli ve ne tür yaşantılar tasarlanmalıdır?

III. Bireyler ve toplum için ortak ölçütler var mıdır?

Bu sorulara verilen cevapların karşılığı olan eğitim programının öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2019)

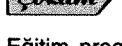
A) Eğitim durumları – Hedef – İçerik

B) Eğitim durumları – İçerik – Hedef

C) Hedef – İçerik – Eğitim durumları

D) İçerik – Eğitim durumları – Hedef

E) İçerik – Hedef – Eğitim durumları

Eğitim programı hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme olmak üzere dört temel öğeden oluşur. Hedef, eğitim yoluyla kazandırılabilen, bir bireyde bulunması uygun görülen istendik özelliklerdir. Bireylerde bulunması istenen bu özellikler ortak ölçütlere dayanır. III numaralı öncülde verilen "Bireyler ve toplum için ortak ölçütler var mıdır?" hedef öğesine yöneliktir. İçerik, hedefler doğrultusunda seçilen olgu, kavram ve ilkelerin sistematik bağlarla birleşerek oluşturdukları bilgi bütünleridir.

Kısaca öğrenciye öğretilecek konulardır. I numaralı öncülde verilen "Bilginin kaynağı, alanı ve kapsamı ne olmalıdır?" sorusu bilgiyi temel aldığından içerik öğesiyle ilgilidir. Eğitim durumları dersin işlenme şeklidir. Strateji, yöntem ve teknikler, materyal kullanımı, kullanılan pekiştireç, ipucu gibi öğeler eğitim durumuyla ilişkilidir. II numaralı öncülde verilen "Nasıl öğretilmeli ve ne tür yaşantılar tasarlanmalıdır?" sorusu, dersin işlenişine yönelik bir sorudur ve eğitim durumları öğesiyle ilgilidir.

CEVAP: D

4. Mühendislik fakültesinden mezun olan Nurcan, bir mühendislik firmasında işe başladığında mesleki bilgilerinin güncel yaşamın gerisinde kaldığını, alanıyla ilgili teknik terimlerin birçoğuna hâkim olmadığını, eğitimi sırasında kullanmayı öğrendiği bilgisayar yazılımı ve programlarının artık kullanılmadığını fark eder. İşveren tarafından da tespit edilen bu eksikliğin giderilmesi amacıyla Nurcan üç aylık uygulama ağırlıklı bir hizmet içi eğitim programına dâhil edilir.

Buna göre, Nurcan'ın mezun olduğu programın aşağıdaki özelliklerinin hangisinde sorun vardır? (KPSS-2018)

A) Denge B) İşlevsellik C) Esneklik

D) Uyum E) Süreklilik

Çözüm

Nurcan'ın tabi tutulduğu eğitim, iş hayatında işine yaramamıştır. Bu durumda program işlevsel değildir. İşlevsellik, bir programın bireyin ve toplumun işine yaramasıdır.

CEVAP: B

5. Aysel Öğretmen, öğrencileri arasındaki iletişim sorunlarını çözmek için onlarla birlikte hafta sonları gezi, sinema, tiyatro, spor müsabakaları gibi etkinliklere gitmeyi planlayarak bu etkinlikleri dönem boyunca sürdürmüştür.

Buna göre Aysel Öğretmen'in planladığı etkinlikler aşağıdaki program türlerinden hangisine örnektir? (KPSS-2017)

A) İhmal edilen B) Resmî

C) Örtük D) Ekstra

E) Kübik

Çözüm

Ekstra program: Plan dahilinde yapılan, okul dışı ve okul içinde yapılan ders dışı faaliyetlerdir. Burada planlı bir ders dışı faaliyet olduğundan ekstra programdır.

CEVAP: D

6. Bir okulun uygun yerlerine vatana hizmet etmiş kişilerin yaptıklarını içeren bilgilerle birlikte fotoğraflarının asılması, aşağıdaki program türlerinden hangisinin kapsamına girmektedir? (KPSS-2016)

A) Örtük B) Kübik C) İşlevsel
D) Ekstra E) İhmal edilen

Çözüm

Örtük program resmi programlarda yer almayan etkinlik ve öğrenmeleri kapsayan tüm uygulamalardır. okullarda sosyo-psikolojik etkleşimlerle oluşan tüm informal öğrenmeleri kapsar. Her okulun resmi program dışında kendine özgü bir örtük programı bulunur. Örtük program çoğunlukla sosyal beceriler, duyuşsal davranışlar, değerler ve normların öğrenilmesine yöneliktir. Soruda okulun uygun yerlerine vatana hizmet etmiş kişilerin yaptıkları işleri anlatan yazılar ile fotoğrafları asılmış, böylelikle öğrencilere bir vatan sevgisi, yurttaşlık bilinci gibi toplumsal değerlerin öğretimi ve kazandırılması amaçlanmıştır.

CEVAP: A

7. Bir okul müdürü, öğrencilerin spor faaliyetlerine katılımlarını sağlamak amacıyla futbol ve voleybol müsabakaları programı hazırlamıştır.

Bu uygulama, Posner'in program türlerinden hangisine daha uygundur? (KPSS-2014)

A) Örtük program B) Ekstra program
C) İhmal edilen program D) Öğretim programı
E) Ders programı

Çözüm

Resmi programın dışındaki planlı, kültürel, sosyal, sportif, sanatsal faaliyetler, ekstra (destekleyici) program kapsamındadır. Bu program kapsamındaki etkinlikler tüm öğrencilere yöneliktir, ancak katılım gönüllüdür.

İfadede bahsedilen program, ekstra program kapsamındadır.

Bu programda öğrencilerin yeteneklerinin ve becerilerinin geliştirilmesi desteklenir.

CEVAP: B

1. "Bilgi"**ye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi varoluşçuluk felsefesine uygundur? (KPSS-2023)**

A) Bilgiyi zihin var eder.

B) Bilgi akılla elde edilir.

C) Yeni nesillere kültürün aktarılmasını sağlayan bilgi önemlidir.

D) Bilginin tartışılmaz kaynağı otoritedir.

E) Özgürlük ve sorumluluk kazandıran bilgi değerlidir.

Çözüm

Varoluşçuluk, bireyin toplum baskısı olmadan özgür kaldığında kendini sağlıklı şekilde var edebileceğini ve onun kendi bilgi ile değerlerini özgür şekilde oluşturması gerektiğini savunan felsefe akımıdır. Bu kapsamda seçenekler incelendiğinde E seçeneğinde belirtilen ifadenin varoluşçulun bilgiye ilişkin bakış açısını daha doğru yansıttığı görülmektedir.

CEVAP: E

2. Bir öğretmen ilk defa ders vereceği öğrenci grubunun hangi öğrenme öğretme yaklaşımıyla daha kolay ve kalıcı öğrenebileceğini tespit edebilmek için kaynak taraması yapma, akademisyenlerin ve meslektaşlarının görüşlerini alma ve öğrencileriyle tartışma gibi çalışmalar yürütmüştür.

Öğretmenin bu çalışmaları programın aşağıdaki kuramsal temellerinden hangisiyle daha fazla ilgilidir? (KPSS-2022)

A) Sosyal B) Tarihî

C) Ekonomik D) Psikolojik

E) Felsefi

Çözüm

Program geliştirmenin kuramsal temelleri göz önüne alındığında sosyal toplumsal temel dediğimiz temelde, geliştirilecek olan programın toplumsal yapıyla ilişkisinin göz önüne alınması söz konusudur. Tarihi temelde ise geçmişte hazırlanan programların olumlu ve olumsuz yönlerinin incelenmesi ve yeni geliştirilecek programa ışık tutması amaçlanır. Ekonomik temelde ise programın uygulanabilirliği dikkate sorgulanır. Felsefi temelde ise geliştirilecek olan programdaki kazanımların, hedeflerin belirlenmesi söz konusudur. Ancak psikolojik temel dediğimiz temelde belirlenen hedeflerin öğrenciler tarafından hangi gelişim döneminde ulaşılabileceği hedeflerin ulaşılabilirliği, ne zaman öğretileceği sorgulanır. Aynı zamanda psikolojik temelde, öğrencilerin nasıl öğreneceği yani öğretim yöntem tekniklerinin belirlenmesi söz konusudur.

CEVAP: D

3. Yeni geliştirilen bir programın pilot okullarda uygulanması sürecinde öğretmenler; program kazanımlarının öğrenci seviyesinin üzerinde olduğunu. bu nedenle öğrencilerin kazanımlara ulaşmada zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca programdaki kazanımların birbiriyle tutarlı olmadığını da belirtmişlerdir.

Buna göre program geliştirmenin kuramsal temellerinden göz ardı edilenler aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (KPSS-2021)

A) Psikolojik - Felsefi

B) Psikolojik - Sosyal

C) Felsefi - Ekonomik

D) Sosyal - Felsefi

E) Sosyal - Ekonomik

Çözüm

Pilot uygulamada bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmenin ilkinde konuların öğrencilerin seviyesinin üzerinde olduğu görüşüne ulaşılmıştır. Psikolojik temel nasıl? ve Ne zaman? soruları ile ilgilenir. Yani öğrenci hangi yaş aralığında hangi konuları öğrenebilir. Öğrencilere yaşlarına uygun görevler verilmelidir bakış açısına dayanır bu sebeple yapılan bu değerlendirme psikolojik temel ile ilgilidir. İkinci görüşte ise programın hedeflerinin birbiri ile tutarlılığı konusunda olumsuz bir sonuca varılmıştır. Felsefi temel de hedeflerin iç ve dış tutarlılığıyla ilgilendiği için bu ikinci görüş de felsefi temel ile ilgilidir.

CEVAP: A

4. Yeniden kurmacılık eğitim felsefesinin ağırlıklı olarak benimsendiği bir eğitim programına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi uygun değildir? (KPSS-2020)

A) Program tasarımında, sorun merkezli tasarım yaklaşımı hâkimdir.

B) Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin eleştirel düşünme ve araştırma becerilerinin geliştirilmesine önem verilir.

C) İçerik; topluma ilişkin problemler beklentiler ve ihtiyaçlar doğrultusunda yapılandırılır.

D) Programın amacı, toplumsal değerleri benimseyen ve topluma uyumlu bireyler yetiştirmektir.

E) Ölçme-değerlendirme sürecinde, mevcut ve gelecekle ilgili toplumsal problemlere ilişkin uygulamalar yer alır.

Çözüm

Yeniden kurmacılık eğitim felsefesi, ilerlemeciliğin devamıdır, en çağdaş akımdır. İlerlemecilikten önemli bir farkı öğrenen değil, toplum merkezli olmasıdır. Okul toplumun sorunlarını çözen kurum olmalıdır. Okul, değişim ve denge aracıdır. Eğitimin hedefi toplumu yeniden yapılandırmaktır. Sosyal reform üzerine kurulmuştur. Odak nokta toplum ve toplumsal problemlerin çözümüdür. Bu yönüyle A seçeneğinde verilen "sorun merkezli tasarım yaklaşımı" geçerlidir. Toplumdaki değişiklik ancak eğitimle gerçekleştirilir. Değişimin temsilcisi öğretmendir. Programlar eşitlik, çevre kirliliği, dini sorunlar ve sağlık gibi konular üzerine çalışmalıdır. Öğrenci ve sorun merkezli olduğundan B seçeneğinde verildiği gibi eleştirel düşünme ve araştırma becerileri ön plandadır. C seçeneği de doğrudur çünkü toplum merkezlidir ve okul toplumun sorunlarını çözen kurum olmalıdır. Böyle bir anlayışta elbette ki topluma ilişkin beklentiler ve ihtiyaçlar ön planda olacaktır. E seçeneğinde ölçme değerlendirme uygulamalarında toplumsal uygulamalara yer verilmiştir ki yeniden kurmacılıkla ilgili bir ifadedir. Kısacası A, B, C ve E seçeneklerinde toplum ve toplumsal problemler vurgulanmıştır. Ancak D seçeneğinde ifade edilen toplumsal değerleri benimseyen ve topluma uyum sağlayan bireyler yetiştirmek amacı öğrenci merkezli ve eleştirel düşünmeye dayalı bir anlayış değildir. Yeniden kurmacılıkta birey kuralları ve değerleri sorgular, araştırır, verileni hemen kabul etmez. D seçeneğinde verilen anlayış çağdaş değil, geleneksel bir anlayışı ifade eder.

CEVAP: D

5. Bir öğretmen adayı, öğretim ilke ve yöntemleri dersinde bir soruya "Yeni nesillere temel bilgileri ve kültürel değerleri aktarmak." cevabını vererek tam puan almıştır.

Buna göre öğretmen adayına, aşağıdaki eğitim felsefelerinden hangisine göre eğitimin temel amacı sorulmuştur? (KPSS-2019)

A) Daimicilik B) İlerlemecilik

C) Esasicilik D) Pragmatizm

E) Yeniden kurmacılık

Çözüm

Program geliştirme sürecinin felsefi temelleri dikkate alındığında öğretmeni kültürün temsilcisi olarak ele alan ve okulun temel işlevinin kültürel değerleri aktarmak olduğunu savunan eğitim felsefesi esasiciliktir. Eğitimin amacı var olan kültürü değiştirmeden yeni nesillere aktarmaktır, çünkü kültürel devamlılık toplumun devamlılığını sağlar. Bu kültürel değerler yanında geçmiş konulara bağlı kalmak ve temel bilgileri öğretmekte önemlidir. Bu temel bilgilerin (konuların) özü okuma yazma ve aritmetiktir. Soruda yeni nesillere temel bilgilerin ve kültürel değerlerin aktarılması ön planda olduğundan istenen cevap C seçeneğindeki esasiciliktir. Bunu daimicilikle karıştırmamak gerekir. Daimicilikte insanın özü her yerde aynıdır ve değişmeyen evrensel bilgilerin klasik eser yardımıyla öğretimi ön plandadır.

CEVAP: C

6. Ahmet Öğretmen dersinde demokratik yaşamı kavratmaya yönelik bir proje çalışması planlayarak öğrencilerinin okul ortamında örnek demokratik davranışlar göstermelerini teşvik edici çalışmalara yer vermiştir. Öğrencilerin yaşamlarında karşılaşabilecekleri sorunlara dayalı sınama durumları oluşturarak projeyi sürece dayalı olarak değerlendirmiştir.

Ahmet Öğretmen'in değerlendirme sürecindeki uygulamaları aşağıdaki felsefelerden hangisine uygundur? (KPSS-2018)

A) İlerlemecilik B) Esasicilik

C) Daimicilik D) Varoluşçuluk

E) Gerçekçilik

Çözüm

Ahmet Öğretmen, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak çalışmalar yapmıştır. İlerlemeci eğitim anlayışında öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları çalışmaların merkezine alınır. Programlar, öğrenciye göre düzenlenir.

CEVAP: A

7. Okul Müdürü Fırat Bey öğretmenlerle yaptığı yıl sonu değerlendirme toplantısında "Arkadaşlar, öğrencilerimizin problem çözme becerilerini geliştirmek için önümüzdeki yıl derslerde nasıl bir yol izlemeliyiz?" diye sorar. Bunun üzerine öğretmenler, derslerde özellikle araştırma-inceleme stratejisi, işbirliğine dayalı öğrenme ve proje tabanlı öğrenme gibi yaklaşımların kullanılması gerektiğini söylerler. Ayrıca, öğrencilerde üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesi için bilginin mutlak doğru olmadığı fikrinin vurgulanmasını ve problem çözerken tek bir çözüm yolu yerine alternatif çözüm yollarının denenebileceği konusunda öğrencilerin cesaretlendirilmesini önerirler.

Bu önerileri sunan öğretmenlerin eğitim felsefesi aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2017)

A) Daimîcilik

B) Esasicilik

C) Varoluşçuluk

D) Yeniden kurmacılık

E) İlerlemecilik

Çözüm

Üst düzey düşünme, proje tabanlı öğrenme, araştırma - inceleme stratejisi, bilginin değişebileceği ve problem çözme ilerlemeci eğitim felsefesi ile ilişkilidir.

CEVAP: E

8. Bir dersin öğretim programının geliştirilmesi sırasında Bandura'nın öğrenme kuramından esinlenilerek öğrencilerin örnek davranışlar görmelerini sağlamak amacıyla programın öğrenme-öğretme sürecinde, video-filmlerin hazırlanmasına yer verilmesi, aşağıdaki kuramsal temellerden hangisinin kapsamına girer? (KPSS-2016)

A) Felsefi B) Sosyal C) Ekonomik
D) Duyuşsal E) Psikolojik

Çözüm

Programların psikolojik temeli, eğitim durumları ögesi ile ilintilidir, "nasıl öğretelim" ya da "öğrenciler nasıl öğrenir" sorusunun cevabını verir. programlarda kullanılacak yöntemler, teknikler, öğrenme stratejileri, materyaller, öğretim etkinlikleri gibi öğelerin tamamı psikolojik temelle ilgilidir. Bunun yanı sıra, öğretim hedeflerinin öğrenci düzeyine uygunluğu, programlarda temele alınacak öğretme-öğrenme kuramları yine bu temele ilişkindir. Soruda dersin öğretim programının geliştirilmesinde Bandura'nın öğrenme kuramından yararlanılmış, hatta bu kuramdan yola çıkılarak kullanılacak materyal de belirlenmiştir.

CEVAP: E

9. Okula başlama yaşının 66 aya çekilmesiyle birlikte ilkokul 1. sınıf öğretim programlarının gözden geçirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Buna göre programda yapılması gereken değişiklikler, program geliştirmenin aşağıdaki kuramsal temellerinden hangisiyle ilgilidir? (KPSS-2015)

A) Psikolojik B) Tarihî C) Ekonomik
D) Felsefi E) Toplumsal

Çözüm

Eğitim (öğretim) programının hedeflerinin bireye uygunluğu, program geliştirmenin psikolojik temeli ile ilgilidir. Bireylerin, gelişim dönemlerine göre, programın düzenlenmesi, psikolojik temel ile ilişkilidir.

CEVAP: A

10. Aşağıdakilerden hangisi, bir program geliştirme çalışmasında programa yansıtılması hedeflenen toplumsal temeller kapsamında değildir? (KPSS-2014)

A) İnsanlığı ilgilendiren sorunlara karşı duyarlılık kazandırma

B) Öğrencilerin, girişimci bir ruhla yetiştirilmelerini önemseme

C) İnsan haklarına saygı bilincini geliştirme

D) Birlikte yaşama kurallarını oluşturma

E) Kültürel değerleri yeni nesillere aktarma

Çözüm

Soruda A, C, D ve E seçenekleri toplumsal temel kapsamında iken B seçeneğinde verilen "Öğrencilerin, girişimci bir ruhla yetiştirilmelerini önemseme" program geliştirmenin, bireysel temelleri ile ilişkilidir. Bireysel temele göre, program bireyin kendini gerçekleştirme sürecini desteklemelidir ve programın odağını bireyin, ilgi, yetenek ve gelişim özellikleri oluşturmalıdır.

CEVAP: B

Program Tasarım Yaklaşımları

1. Bir okuldaki öğretmenler, öğrencilerin doğal afetlere ilişkin farkındalık kazanması için birlikte ders planı hazırlamıştır. Bu kapsamda matematik öğretmeni doğal afetlerin yıllara göre dağılımlarına ilişkin öğrencilere grafik hazırlatmayı, Türkçe öğretmeni öğrencilere kompozisyon yazdırmayı, görsel sanatlar öğretmeni öğrencilere pano hazırlatmayı, sosyal bilgiler öğretmeni ise öğrencilere araştırma yaptırmayı planlamıştır.

Buna göre öğretmenlerin planlamaları aşağıdaki program tasarımı yaklaşımlarından hangisinin kapsamında yer alır? (KPSS-2023)

A) Yaşantı merkezli
B) Süreç
C) Konu
D) İlişkisel
E) Disiplin

Çözüm

İlişkisel yani korelasyonel program tasarım yaklaşımı, belirlenen ortak temalar üzerinden farklı derslerin ve konuların arasında anlamlı ilişkiler kurulması gerektiğini savunur. Öncülde verilen durumda da öğretmenin ortak bir tema belirlediği ve bu tema üzerinden farklı derslerde gerçekleştirdiği etkinlikler ile ilişkilendirmeler yaptığı görülmektedir.

CEVAP: D

2. Burak Öğretmen Duygu'nun sınıfa üzgün geldiğini fark eder. Sorunun ne olduğunu sorduğunda Duygu "Öğretmenim, okula elma getirmek istedim ancak annem elmanın çürüdüğünü ve atmamız gerektiğini söyledi. Annemin elmayı neden atmak istediğini anlamadım ve çok üzüldüm." cevabını verir. Sınıftaki diğer öğrenciler de bu durumun nedenini merak ederler. Bunun üzerine öğretmen önceden hazırladığı bir ders planı olmasına rağmen bu planın dışına çıkar ve derste meyvelerin yetişmesi, olgunlaşması ve çürümesi gibi konuları işlemeye karar verir.

Buna göre Burak Öğretmen öğrenme-öğretme sürecini aşağıdaki program tasarımı yaklaşımlarından hangisine uygun tasarlamıştır? (KPSS-2022)

A) Çekirdek

B) Yaşantı merkezli

C) Romantik

D) Hümanistik

E) Yaşam şartları

Çözüm

Öğretmenin önceden hazırlamış olduğu bir ders planı olmasına rağmen planın dışına çıkarak öğrencilerin o andaki bireysel ihtiyaçlarını, ilgilerini dikkate alması, program tasarım yaklaşımlarından yaşantı merkezli tasarıma uygundur. Yaşantı merkezli tasarım da, önceden planlanmış bir program söz konusu değildir. Program, plan öğretim süreci sırasında öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önüne alınarak tasarlanır.

CEVAP: B

3. I. Öğrencilerin günümüzde temel ihtiyaçları nelerdir?

II. Hangi öğrenme teorileri hedef kitle için daha uygundur?

III. Sosyal bilimler konuları entegre şekilde mi işlenmelidir?

Yukarıdakilerden hangileri "öğrenen merkezli" **tasarımı temel alan bir sosyal bilgiler dersi öğretim programı geliştirme sürecinde cevaplanması gereken sorular arasında yer alır? (KPSS-2021)**

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Çözüm

Öğrenen merkezli program tasarımları çağdaş tasarımlar olmakla birlikte öğrenciyi merkeze alan onun ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine yönelik programlar içerikleri üreten bir bakış açısına sahiptir. Bu bilgi ışığında soruya bakıldığında bir sosyal bilgiler öğretmeninin öğrenen merkezli tasarımı dikkate alırsa hangi soruları sorması gerektiğinden bahsedilmiş. Bu bağlamda sorunun I. öncülünde yer alan "Öğrencilerin günümüzde temel ihtiyaçları nelerdir?" sorusu öğrenciyi temele aldığı için doğru bir soru olarak kabul edilir. II. öncülde yer alan "Hangi öğrenme teorileri hedef kitle için daha uygundur?" ifadesi de öğrenen merkezli bir sosyal bilgiler programı için sorulabilir. Çünkü hedef kitle öğrencidir. Sorunun III. öncülünde yer alan "Sosyal Bilgiler konuları entegre bir şekilde mi işlenmelidir?" ifadesi ise öğrenen merkezli değil konu merkezli bir sorudur çünkü içerik konu anlamında kullanılır. Bu sebeplerden dolayı cevap I ve II olmalıdır.

CEVAP: C

4. Bir program geliştirme uzmanı, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının önceden tahmin edilemeyeceğini düşünmektedir. Öğrenmenin öğrencilerin deneyimleri ve kişisel izlenimleri sonucu oluştuğuna inanmaktadır. Bu nedenle program geliştirme sürecinde öğrencilerin yaratıcılık ve öz denetimlerinin dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Buna göre program geliştirme uzmanı aşağıdaki program tasarımı yaklaşımlarından hangisini tercih etmektedir? (KPSS-2020)

A) Süreç
B) Korelasyon
C) Yaşantı merkezli
D) Geniş alan
E) Çekirdek

Çözüm

Öğrenen merkezli program tasarımları; çocuk merkezli, yaşantı merkezli, hümanistik ve radikal (romantik) tasarımlardır. Yaşantı merkezli tasarımın özellikleri;

- Çocuk merkezli tasarımda olduğu gibi öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları temeldir.
- Çocuklar okula geldikten sonra program yapılır.
- Ancak öğrencinin gerçek ilgi ve ihtiyaçları önceden kestirilemeyeceğini savunur.
- Program süreç içinde değişebilecek esneklikte olmalıdır.
- Öğretmen her öğrenci için uygun ortamlar düzenlemelidir.

Bu açıklamalara göre soruda verilen "öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarının önceden tahmin edilememesi" yaşantı merkezli tasarımla ilgilidir.

CEVAP: C

5. Bir eğitim programı tasarlanırken bilginin sürekli değiştiği gerçeğinden hareketle; konuların öğrenme ve düşünme becerileri aracılığıyla öğrenilmesinin, her konu için ayrı ayrı öğrenme yolları düzenlenmesinden daha önemli olduğu savunulmaktadır.

Aşağıdaki program tasarım yaklaşımlarından hangisi, bu görüşün gerçekleşmesi için daha uygundur? (KPSS-2019)

A) Romantik
B) Hümanistik
C) Yaşantı merkezli
D) Süreç
E) Çekirdek

Çözüm

Dikkat edilirse paragrafta konuların düşünme becerileri aracılığıyla öğrenilmesi savunulmuş, her konu için ayrı öğrenme yolları benimsenmesi ise eleştirilmiştir. D seçeneğinde belirtilen süreç tasarımında düşünme stratejileri, problem çözme, karar verme gibi becerilerin öğrencilere kazandırılması önemlidir. Süreç tasarımının önemli bir özelliği de "Öğrenci en iyi nasıl öğrenir?", "Ortak öğrenme yolu ne olmalıdır?" gibi sorularla her konu için ortak öğrenme yolları belirlenmesidir. Bu nedenle soruda istenen cevap süreç tasarımdır.

A seçeneğinde verilen romantik tasarım okulun mevcut işlevine eleştiri getirir ve okul duvarlarının çocukların üst düzey beceriler geliştirmesine uygun olmadığını savunur. B seçeneğinde verilen hümanistik tasarımda, insan davranışlarının basit bit etki tepki ilişkisinden daha karmaşık olduğu savunulur ve davranışçılığa karşı çıkılır. C seçeneğinde verilen yaşantı merkezli tasarım, öğrencinin ihtiyaçlarının önceden bilinemeyeceğini, bu nedenle programın önceden yapılmaması gerektiğini savunur. E seçeneğindeki çekirdek tasarımda benzer dersler birleştirilir ve işbirliği içerisinde öğrenciler toplumsal sorunlara çözüm arar.

CEVAP: D

6. Aşağıdakilerden hangisi konu tasarımı ile disiplin tasarımı arasındaki farklardan biri değildir? (KPSS-2016)

A) Disiplin tasarımında kavramsallaştırma önemliyken konu tasarımında bilgi elde etme önemlidir.

B) Disiplin tasarımında bilginin kullanımına önem verilirken konu tasarımında bilginin ayrıntılarına önem verilir.

C) Disiplin tasarımında kavramsal yapılar ve süreçler bir bütünlük gösterirken konu tasarımında öğrenme parça parça gerçekleşir.

D) Disiplin tasarımında öğrenciler kendi kendilerine öğrenme becerisi kazanırken konu tasarımında öğretmene bağımlılık duyarlar.

E) Disiplin tasarımında öğrenciler pasif ve dinleyici konumdayken konu tasarımında öğrenciler bir araştırmacı gibi davranırlar.

Çözüm

Konu tasarımı ile Disiplin tasarımlarının her ikisi de konu merkezli ve geleneksel program tasarımlarıdır. Konu tasarımında öğrencilere parçalı, bölünmüş konular mantıksal bir dizgede öğretilir. İçerik evrensel, nesnel bilgilere dayanır. Öğretmen aktiftir, bilgi aktarıcısı rolündedir; öğrenci pasiftir, bilgiyi ezberleyen rolündedir. Öğrenci konuları yüzeysel bir biçimde öğrenir. Disiplin tasarımı bu parçalanmaları ortadan kaldırır, konuların disiplinlerin içinde toplanması söz konusudur. Öğrencilere ayrı ayrı disiplinlerin nesnel ve bilimsel bilgileri öğretilir. Öğrenci örneğin biyolojiyi bir biyolog gibi deney ve gözlem yaparak ya da tarihi bir tarihçi gibi belge inceleyerek, derinlemesine öğrenir. Bu tasarım da öğretmen merkezlidir ancak öğrencinin tamamen pasif olduğu ileri sürülemez. Öğrenci aktiftir, deney ve gözlem yapar, araştırır, araştırma esnasında öğrendiklerini transfer eder. Soruda konu tasarımı ile disiplin tasarımının farklılığı sorulmuştur, A, B, C ve D seçenekleri farklılıkları arasındadır. Ancak E seçeneğinde öğrencinin disiplin tasarımında pasif, dinleyici rolünde olduğu iddiası tamamen yanlıştır, çünkü disiplin tasarımında öğrenci aktiftir, tam tersine konu tasarımında öğrenci bilginin pasif alıcısıdır.

CEVAP: E

7. Bir program geliştirme komisyonu, okullarda derslerin ayrı ayrı öğretilmesine çözüm olarak hazırladığı programda; merkeze toplumsal sorunları alarak öğrencilerin daha çok, şiddet ve trafik terörü gibi konulara eğilmesini sağlamaya çalışmıştır.

Bu program geliştirme komisyonu, aşağıdaki tasarım yaklaşımlarından hangisini dikkate almıştır? (KPSS-2014)

A) Çekirdek tasarım

B) Toplumsal sorunlar ve yeniden kurmacılık

C) Romantik tasarım

D) Yaşantı merkezli tasarım

E) Süreç tasarımı

Çözüm

Çekirdek tasarımda, toplumsal sorunlar ön planda tutulur ve öğrenci toplumsal sorunlar üzerinde işbirlikli olarak çalışır. Öğrenciler merkeze alınan sosyal bir konuyu, dersler arasında bağlar kurarak öğrenir.

CEVAP: A

1. Bir öğretmen, öğrencilerin psikomotor becerilerini geliştirmek amacıyla belli adımları izleyerek onlara kâğıttan uçak ve gemi yaptırmak istemektedir. Öğrencilere yardımcı olmak için sınıfa bir poster asmayı düşünür.

Bu öğretmenin asacağı posterde aşağıdakilerden hangisinin yer alması daha uygundur? (KPSS-2023)

A) Kavram haritası

B) Zihin haritası

C) Anlam çözümleme tablosu

D) Vee diyagramı

E) Akış şeması

Çözüm

Akış şeması, bir işlemin adımlarının ya da konu başlıklarındaki sıralamanın gösterilmesini sağlayan iki boyutlu görsellerdir. Soru öncülünde verilen durumda da öğretmenin bir psikomotor davranışın adımlarını öğretmeye çalıştığı görülmektedir ve bundan dolayı akış şemasından yararlanması gerektiği söylenebilir.

CEVAP: E

2. Bir program geliştirme çalışmasında uzmanlardan biri ihtiyaçların "olması gereken davranışlar ile var olan durumların kıyaslanması yoluyla" belirlenmesi gerektiği düşüncesini savunurken diğer uzman "bir durumun varlığındaki yarar ile eksikliğindeki zararın kıyaslanması yoluyla" belirlenmesi gerektiğini savunmaktadır.

Bu iki uzmanın savunduğu ihtiyaç belirleme yaklaşımları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2023)

A) Demokratik - Farklar

B) Analitik - Betimsel

C) Analitik - Demokratik

D) Farklar - Betimsel

E) Farklar - Analitik

Çözüm

Soru öncülünde verilen olması gereken davranışlar ile var olan durumların kıyaslanması yoluyla ifadesi farklar yaklaşımını vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, ihtiyaç belirlemede hedeflenen durum ile mevcut durumun farkına bakılması gerektiğini ve ihtiyacın bu farka göre belirlenmesini ifade eder. Diğer yandan bir durumun varlığındaki yarar ile eksikliğindeki zararın kıyaslanması ise Betimsel yaklaşımı ile açıklanabilir. Bu yaklaşım ise ihtiyaç belirlemede mevcut durumun analiz edilmesini ve bir özelliğin varlığı ile yokluğu durumunda ortaya çıkan durumlara göre ihtiyacın belirlenmesi gerektiğini vurgular.

CEVAP: D

3. Matematik öğretim programlarının güncel hayattaki işlevselliğini sorgulayan program geliştirme uzmanları, bazı yeterliklere yer verilmediğinde ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçları ve bu yeterliklere yer verildiğinde programın güncelliğine sağlayacağı katkıları değerlendirerek yeterlikleri belirlemişlerdir. Uzmanlar ayrıca öğrencilerin bu yeterlikleri kazanabilmeleri için sahip olmaları gereken bilgi, beceri ve tutumları da ayrıntılı olarak tanımlamışlardır.

Buna göre kullanılan ihtiyaç belirleme yaklaşımı ve tekniği aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2022)

A) Demokratik - Progel
B) Demokratik - Delphi
C) Betimsel - Delphi
D) Betimsel - Progel
E) Analitik - Progel

Çözüm

Uzmanların Matematik öğretim programlarının güncel hayattaki işlevselliğini sorgulayan program geliştirme uzmanları bazı yeterliliklere yer verilmediğinde ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçları ve bu yeterliliklere yer verildiğinde programın güncelliğini sağlayacak katkıları değerlendirerek yeterlikleri belirlemesi, ihtiyaç belirleme yaklaşımlarından betimsel yaklaşıma uygundur. Betimsel yaklaşım da bir eğitim durumunun varlığının faydası ya da yokluğunun zararı göz önüne alınarak ihtiyaç belirlenir. Var olan durumlara bakılarak ihtiyaç analizi yapılır. Uzmanların, öğrencilerin bu yeterlilikleri kazanabilmeleri için sahip olmaları gereken bilgi beceri ve tutumları da ayrıntılı olarak tanımlarken kullandıkları teknik progel tekniğidir. Progel tekniğinde bir işin yapılabilmesi için gerekli olan beceri profilinin belirlenmesi söz konusudur. İşin uzmanları kendi aralarında tartışarak, işin gerektirdiği beceri profillerini çıkarırlar. Kısa zamanda kapsamlı sonuçlar elde edilir.

CEVAP: D

4. Bir meslek odası yetkilisi, meslek lisesinden mezun olan öğrencilerin işe alındığında o işin gerektirdiği yeterliliklere sahip olmadıklarından ve teori ile uygulama arasında fark olduğundan sakınmaktadır.

Bu sorunun çözümü için aşağıdaki ihtiyaç belirleme tekniklerinden hangisinin kullanılması daha uygundur? (KPSS-2021)

A) Progel B) Gözlem C) Delphi
D) Görüşme E) Doküman incelemesi

Çözüm

Bir meslek odası yetkilisi soruda öğrencilerin işe alındığında o işin gerektirdiği yeterliklere sahip olmadıklarından bahsetmiştir. Bir iş için sahip olunması gereken yeterlikler o işin beceri profilidir. Beceri profili de o işin uzmanları tarafından Progel (Dacum) tekniğinde ele alınır. Bu sebeple kullanılması gereken teknik Progel (Dacum) tekniğidir.

CEVAP: A

5. Bir program geliştirme uzmanı, belli bir ortamda oluşan davranışları betimlemek için aşağıdaki ihtiyaç değerlendirme tekniklerinden hangisini tercih ederse doğrudan ve ilk elden veri toplaması mümkün olur? (KPSS-2020)

A) Anket
B) Başarı testi
C) Delphi
D) Doküman inceleme
E) Gözlem

Çözüm

İhtiyaç değerlendirme teknikleri şunlardır; progel dacum, meslek analizi, delphi, gözlem, görüşme, test ve anket, doküman inceleme (literatür tarama). Soruda "belli bir ortamda oluşan davranışlar" ifadesi o ortamın gözlenmesine dayalı bir ifadedir. Ayrıca "doğrudan" ve " ilk elden veri toplamak" vurgulanmıştır. Gözlem tekniği gözlemcinin doğal ortamda doğrudan deneyimlemesine ve böylece ilk elden veri toplamaya dayanır.

CEVAP: E

6.
- Bir dil kursu, kursiyerlerinin %85'inin ülke genelinde yapılan dil sınavlarından en az 65 puan almalarını beklerken yapılan sınavda sadece %35'inin bu başarıya ulaştığını belirler. Bu sonuca göre kurs yetkilileri; programlarında, eğitim gün ve saatleriyle kullandıkları materyallerde değişiklik yapmaya karar verirler.
- Başka bir dil kursu ise kursiyerlerinin okuduğunu anlama ve akademik alanda yazma konusunda başarılı olduklarını ancak konuşma gerektirecek ortamlardan kaçındıklarını tespit eder. Kurs yetkilileri bu sorunun çözümü için uygun yöntemler ve materyaller kullanılması gerektiği sonucuna ulaşırlar.

Bu iki durumda kullanılan ihtiyaç belirleme yaklaşımları, aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (KPSS-2019)

A) Analitik-Betimsel

B) Analitik-Farklar

C) Betimsel-Demokratik

D) Farklar-Demokratik

E) Farklar-Betimsel

Çözüm

Farklar yaklaşımında olması gereken durum ile olan durum arasındaki olumsuz farka göre hareket edilir. Bir başka ifadeyle istenen durumla mevcut durum arasında önemli bir fark varsa programlarda değişikliğe gidilir. İlk verilen örnekte %85'lik beklenen başarı ile %35'lik ortaya çıkan başarıdan yola çıkarak programda değişikliğe gidildiğinden farklar yaklaşımı kullanılmıştır.

Betimsel yaklaşımda ise mevcut durumun gözleminden yola çıkılır ve bir nesnenin veya durumun varlığının getirdiği yarara ve zarara bakılır. 2.öncülde verilen örnekte konuşma gerektirecek ortamlardan kaçınma ile ilgili bir tespitten söz edilmiştir ve bu durumun olumsuz yanları bulunmaktadır. Var olan durumun tespitinden yola çıkarak olumlu ve olumsuz yanlarını dikkate alan ihtiyaçlar belirleme yaklaşımı betimsel yaklaşımdır.

Seçeneklerde yer alan demokratik yaklaşımda üstün ve bakın grupların isteklerinden yola çıkarak ihtiyaçların belirlenir, çoğulcu grubun kararı önemlidir. Analitik yaklaşımda ise ulusal ve uluslararası koşullara bağlı değişimlere ait yönelimlerin incelenmesi ön plandadır ve gelecekte olması muhtemel durumlara bakılır.

CEVAP: E

7. Günümüzde toplumsal yaşamda meydana gelen hızlı değişimler, Millî Eğitim Bakanlığını gelecek 50 yıl için yeni planlamalar yapmaya sevk etmiştir. Bu amaçla yeni programlar açmak ve var olanları revize etmek için uzmanlardan oluşan bir gruptan birbirlerinin görüşlerinden haberdar olmadan, kademeli olarak bilgi toplanması ve ihtiyaçların belirlenmesi planlanmıştır.

Buna göre, ihtiyaç belirleme ve analizi sürecinde kullanılması gereken yaklaşım ve teknik aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (KPSS-2018)

A) Demokratik – Meslek analizi

B) Betimsel – Progel (DACUM)

C) Analitik – Delphi

D) Demokratik – Delphi

E) Analitik – Progel (DACUM)

Çözüm

Soruda geleceğe yönelik bir çalışmadan söz edilmektedir. Mevcut durumdan hareket edilerek, gelecekte karşılaşılabilecek olası durumlara göre ihtiyacın belirlendiği yaklaşım, analitik yaklaşımdır. Ayrıca uzmanların birbirinden haberdar olmadan görüşlerin alındığı teknik delphi tekniğidir. Delphi tekniğinde, birbirinden etkilenmemesi için uzmanların birbirinden haberdar olmaması gerekir.

CEVAP: C

8. Bir dersin programını geliştirmek amacıyla kurulan komisyon ilk olarak ulusal ve uluslararası kaynak ve raporları inceleyerek o dersle ilgili bilgi, değer ve beceri boyutlarına ilişkin eğilimleri tespit etmiştir. Sonra bu bilgileri bir ölçme aracına dönüştürerek ülke çapında öğrencilerden beklenen bilgi, değer ve becerileri mevcut durumları göz önünde bulundurarak belirlemiştir.

Buna göre program geliştirme komisyonunun kullandığı ihtiyaç analizi yaklaşımları, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2017)

A) Analitik - Farklar
B) Demokratik - Farklar
C) Demokratik - Analitik
D) Analitik - Demokratik
E) Farklar - Demokratik

Çözüm

Farklar yaklaşımı: Hedef ile mevcut durum arasındaki farktan yola çıkarak yapılır.

Analitik yaklaşım: Gelecekte ihtiyaç olacak durumların şimdiden ihtiyacının karşılanmasıdır.

CEVAP: A

9. Aşağıdakilerden hangisi, yeni bir öğretim programına ihtiyaç duyulma gerekçelerinden değildir? (KPSS-2015)

A) Eğitimde kaliteyi ve eşitliği artırmak

B) Ekonomiye ve demokrasiye duyarlı bir eğitim vermek

C) Öğrenme-öğretme alanındaki gelişmeleri yansıtmak

D) Bilim ve teknolojideki gelişmeleri program kapsamına almak

E) Merkezî sınavlarla programın bütünlüğünü sağlamak

Çözüm

Verilen sorunun cevabı E seçeneğidir. Eğitim programları çağdaş ve bilimsel adımlar doğrultusunda bireysel ve toplumsal ihtiyaçlara göre farklılaşır ve de yenilenir. Merkezi sınavlarda programın bütünlüğünün sağlanması yeni bir program yapılması için bir neden olmaz. Çünkü program sınavlara göre değil, sınavlar programa göre şekillenir.

CEVAP: E

1. Fatma, yüzme kursunda yüzmeye başlamadan önce havuzun başına gelmiş, kollarını başının üzerine getirerek ellerini birbirine kenetlemiş ve derin bir nefes almıştır.

Bu durum aşağıdaki psikomotor alan basamaklarından hangisinin kapsamındadır? (KPSS-2022)

A) Kurulma
B) Algılama
C) Duruma uydurma
D) Kılavuz denetiminde yapma
E) Beceri hâline getirme

Çözüm

Psikomotor alanındaki beceriler zihin kas koordinasyonu ile gerçekleştirilen becerilerdir. Psikomotor alanındaki öğrenmeler taksonomik, aşamalı bir sırayla gerçekleşir. Algılama, kurulma, kılavuzla yapma, mekanikleşme, beceri haline getirme, uyum ve yaratma basamaklarında oluşur. Öğrencinin bir beceriyi yerine getirebilmek için o beceriyi yapacak duruşu alması vücudunu o duruşa getirmesi kurulma basamağına örnektir. Algılama basamağında psikomotor becerinin algılanması fark edilmesi söz konusudur. Kılavuzla yapma basamağında beceri, o beceriyi bilen bir kılavuzla birlikte gerçekleştirilir. Bu kılavuz Bir öğretmen bir yönerge bir kitap bir video bir ses kaydı olabilir. Mekanikleşme basamağında beceri kılavuz olmadan yapılır ancak kılavuzun standartlarına uygun olarak gerçekleştirilir beceri haline getirme basamağında artık birey o beceriyi öğrenmiştir kurallarına uygun bir biçimde beceriyi kendiliğinden yapar uyum adaptasyon basamağında ise birey öğrendiği bu beceriyi farklı durumlarda kullanabilir yaratma basamağındaysa birey öğrendiği bu beceriyi kullanarak yeni özgün bir beceri gerçekleştir ir

CEVAP: A

2. Aşağıdakilerden hangisi yenilenmiş Bloom taksonomisinin bilişsel süreç boyutunun en üst basamağında bir kazanım örneğidir? (KPSS-2020)

A) Okul kaynaklarının etkili ve verimli kullanım alanlarını örneklerle açıklar.

B) Okul kaynaklarının etkili ve verimli kullanımını elektronik kaynaklardan araştırır.

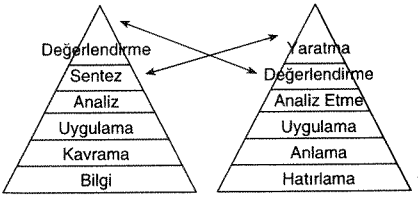
C) Okul kaynaklarının etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.

D) Okul kaynaklarını etkili ve verimli kullanır.

E) Okul kaynaklarının etkili ve verimli kullanılıp kullanılmadığını değerlendirir.

Çözüm

YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİ

Yenilenmiş Bloom taksonomisinin bilişsel boyutunda en üstte yaratma (eski adıyla sentez) bulunur. Basitten karmaşığa doğru; hatırlama, anlama, uygulama, analiz (çözümleme), değerlendirme ve sentez basamakları bulunur. A seçeneğindeki gibi örneklerle açıklamak anlama basamağı, B seçeneğindeki elektronik kaynaklardan araştırmak anlama ve uygulama, C seçeneğindeki özgün öneriler yaratma basamağı, D seçeneğindeki okul kaynaklarını etkili kullanmak uygulama basamağı, E seçeneğindeki değerlendirmek ise değerlendirme basamağıdır. Buna göre yenilenmiş taksonomide en üst düzey C seçeneğindeki yaratma basamağı örneğidir.

CEVAP: C

3. Bir öğretmenin "teknolojik aletlerin hayatımızdaki yeri"**ne ilişkin hazırladığı aşağıdaki sorulardan hangisi, Bloom'un yenilenmiş bilişsel alan taksonomisine göre daha üst düzeyde bir kazanımı ölçmeye yöneliktir? (KPSS-2019)**

A) Evinizde kullandığınız teknolojik aletlere örnek verebilir misiniz?

B) Yeni bir teknolojik alet tasarlasanız bu alette hangi özellikler olurdu?

C) Son otuz yılda hayatımıza giren teknolojik aletler nelerdir?

D) İnterneti kullanırken nelere dikkat etmeliyiz?

E) Teknoloji üretmek bir toplumu neden güçlü hâle getirir?

Çözüm

Yenilenmiş Bloom Taksonomisinde bilişsel alan basamakları en alt basamaktan en üst basamağa doğru şu şekilde sıralanır;

I. Hatırlama (bilgi)

II. Anlama (kavrama)

III. Uygulama

IV. Çözümleme

V. Değerlendirme

VI. Yaratma (sentez)

A seçeneğinde verilen "Evinizde kullandığınız teknolojik aletlere örnek verebilir misiniz?" sorusu Bloom yenilenmiş taksonomisinde anlama düzeyindedir.

B seçeneğinde verilen "Yeni bir teknolojik alet tasarlasanız bu alette hangi özellikler olurdu?" sorusu yaratma düzeyindedir.

C seçeneğinde verilen "Son otuz yılda hayatımıza giren teknolojik aletler nelerdir?" sorusu hatırlama düzeyindedir.

D seçeneğinde verilen "*İnterneti* kullanırken nelere dikkat etmeliyiz?" sorusu hatırlama düzeyindedir.

E seçeneğinde verilen "Teknoloji üretmek bir toplumu neden güçlü hâle getirir?" anlama düzeyindedir.

Soruda daha üst düzeyde kazanım istendiğine göre, verilenler içinde en üst düzey B seçeneğidir.

CEVAP: B

4. Müzik dersinde "Bir besteyi kurallarına uygun icra eder." **şeklinde ifade edilen bir kazanım aşağıdaki devinişsel alan basamaklarından hangisine örnektir? (KPSS-2017)**

A) Uyarılma
B) Kılavuz denetiminde yapma
C) Beceri hâline getirme
D) Duruma uydurma
E) Yaratma

Çözüm

Bireyin bir davranışı kurallara uygun yapması "beceri haline getirme" davranışı ile ilişkilidir.

CEVAP: C

5. Bloom'un yenilenmiş taksonomisine uygun olarak aşağıdaki kazanımlar yazılmıştır:

I. Öğrenciler demokrasi ve cumhuriyetin ne olduğunu örneklerle açıklar.
II. Öğrenciler G-8 ülkelerindeki kişi başına düşen millî geliri söyler.
III. Öğrenciler verilen problemleri problem çözme adımlarına uygun olarak çözer.

Bu kazanımların bilgi boyutu ve bilişsel süreç düzeyleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2016)

A) kavram ve anlama, olgu ve hatırlama, işlem ve uygulama
B) kavram ve analiz, kavram ve hatırlama, olgu ve uygulama
C) bilişsel farkındalık ve anlama, kavram ve anlama, işlem ve analiz
D) bilişsel farkındalık ve hatırlama, işlem ve anlama, olgu ve değerlendirme
E) olgu ve analiz, kavram ve uygulama, işlem ve anlama

Çözüm

I. Öğrenciler demokrasi ve cumhuriyetin ne olduğunu örneklerle açıklar. (kavrama/anlama)

II. Öğrenciler G-8 ülkelerindeki kişi başına düşen milli geliri söyler. (olgu/ Bilme/hatırlama)

III. Öğrenciler verilen problemleri problem çözme adımlarına uygun olarak çözer. (işlem / uygulama)

CEVAP: A

6. "İnsanlarda yaygın olarak görülen bazı kalıtsal hastalıklara örnekler verir." **kazanımı Bloom'un yenilenmiş bilişsel alan taksonomisinin hangi bilgi ve bilişsel süreç boyutuna daha uygundur? (KPSS-2014)**

A) İşlemsel – Uygulamak

B) Kavramsal – Hatırlamak

C) İşlemsel – Çözümlemek

D) Kavramsal – Anlamak

E) Olgusal – Uygulamak

Çözüm

Bireyin, kalıtsal hastalıklara örnekler vermesi, yenilenmiş bloom taksonomisinin, anlama boyutu kapsamındadır.

Yenilenmiş bloom taksonomisinde, bilişsel basamaklar bilgi boyutu eklenerek genişletilmiştir. Bunlar;

- Olgusal bilgi
- Kavramsal bilgi
- İşlemsel bilgi
- Biliş ötesi bilgi

olarak açıklanmıştır.

CEVAP: D

1. Bir program geliştirme uzmanı, "Matematikte çıkarma işleminin kavranabilmesi, toplama işleminin iyi öğrenilmiş olmasına; bölme işleminin kavranabilmesi de çarpma işleminin iyi öğrenmiş olmasına bağlıdır." açıklamasını yapmıştır.

Bu uzmanın açıklaması aşağıdaki içerik düzenleme yaklaşımlarından hangisinin kapsamında yer alır? (KPSS-2023)

A) Doğrusal B) Çekirdek C) Modüler
D) Piramitsel E) Sarmal

Çözüm

İçerik düzenleme de kullanılan doğrusal programlama, bilgilerin ön koşul durumuna göre sıralanması gerektiğini ve bu bilgilerin ardışık şekilde aşamalı bir yapıda öğrenilmesini savunan yaklaşımdır. Soru öncülünde verilen durumda da matematik dersinde bir konunun öğrenilmesi için başka bir konunun öğrenilmiş olması gerektiğinden bahsedilerek doğrusal programlama yaklaşımı vurgulanmıştır.

CEVAP: A

2. Türkçe öğretmeni "Okuduklarıyla ilgili çıkarımlar yapar." kazanımına yönelik, bir kitapta yer alan Cumhuriyet Bayramı'yla ilgili metni dersinde kullanmak ister. Ancak kullanmayı planladığı bu metinde ana fikri bulmakta zorlanmıştır.

Buna göre metin yazılırken aşağıdaki içerik düzenleme ilkelerinden hangisinin göz ardı edildiği söylenebilir? (KPSS-2022)

A) Alıştırma B) Görsel düzen

C) Soyutlama D) Şema

E) Vardama

Çözüm

İçerik düzenleme ilkeleri göz önüne alındığında, alıştırma ilkesi içerikteki konuyla ilgili, konunun başında ve sonunda soru sorabilmeyi sağlamasını ifade eder. Görsel düzen ilkesi ise içeriğin hazırlanırken görsel düzen kurallarına uygun olarak hazırlanmasıdır. Soyutlama ilkesi içerikteki ana fikrin, içeriğin başında veya da sonunda açık bir şekilde belirtilmesidir. Şema ilkesi içeriğin öğrencinin konuyla ilgili kendi bilişsel örüntülemesini oluşturması ile ilgilidir. Vardama ilkesi ise içerikteki konunun önceki konu ve yeni öğrenilecek konuyla ilişkilendirilebilmesidir. Bu bağlamda, öğretmenin kullanmayı planladığı metinde ana fikri bulmakta zorlanması, içerik düzenleme ilkelerinden soyutlama ilkesi ile ilgilidir. Soyutlama ilkesi içeriğin ana fikrinin, içeriğin başında ya da sonunda açık ve yalın bir şekilde belirtilmesidir.

CEVAP: C

3. Bir müzik eğitimi lisans programında öğrencilerin tümünün aldığı zorunlu ortak dersler ile ilgi ve ihtiyaçlarına göre alabilecekleri seçmeli dersler yer almaktadır.

Bu öğretim programında aşağıdaki içerik düzenleme yaklaşımlarından hangisi temel alınmıştır? (KPSS-2021)

A) Doğrusal B) Sarmal C) Modüler

D) Çekirdek E) Piramitsel

Çözüm

İçerik düzenleme yaklaşımlarından piramitsel ve çekirdek yaklaşımın ortak özelliği ortak derslerin alınmasıdır. Bu iki yaklaşımı ayıran özellik ise piramitsel yaklaşımda geleneksel bir bakış açısı olup seçmeli derslerin bulunmamasıdır. Çekirdek yaklaşım ise çağdaş bir yaklaşım olup öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre onlara seçmeli dersler sunar. Bu sebeple cevap çekirdek yaklaşımdır.

CEVAP: D

4. Sema Öğretmen beden eğitimi dersinde voleybol, basketbol ve tenis gibi spor türlerine dair içerik düzenlemesini belli bir sıra olmaksızın izlemiştir. Her spor türünü bir konu olarak ele almış ve bunları kendi içinde anlamlı bir bütün tasarlamıştır.

Buna göre, Sema Öğretmen'in uygulaması aşağıdaki içerik düzenleme yaklaşımlarından hangisine uygundur? (KPSS-2018)

A) Sarmal B) Modüler C) Doğrusal
D) Çekirdek E) Piramitsel

Çözüm

Sema Öğretmen birbirinin ön koşulu olmayan konuların öğretimini tasarlamıştır. Her konu kendi içinde anlamlı bir bütün halinde tasarlanmıştır. Sonuçta takım sporları öğrenilecektir.

Konuların birbirinin ön koşulu olmadığı ve anlamlı bütün oluşturan içerik düzenleme yaklaşımı, modüler içerik düzenleme yaklaşımıdır. Modüler içerik düzenleme yaklaşımı birbirinden bağımsız konular için kullanılır.

CEVAP: B

5. Yeni açılan özel bir üniversitenin mühendislik fakültesinde ilk yıl ortak konuların yer aldığı program izlenmiş, ikinci ve üçüncü yıllarda öğrencilerin seçtikleri mühendislik alanları da dikkate alınarak içerik, yeri geldikçe tekrar etmeyi ön plana alan ve giderek genişleyen bir yapıda sunulmuştur. Dördüncü yıl ise öğrenciler içeriği kolaydan zora, birbiriyle ilişkili ve sıralı biçimde oluşturulmuş dersleri almaya başlamışlardır.

Buna göre, mühendislik fakültesinde uygulanan içerik düzenleme yaklaşımları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2018)

A) Piramitsel – Doğrusal – Sorgulama merkezli

B) Çekirdek – Modüler – Sarmal

C) Sorgulama merkezli – Sarmal – Doğrusal

D) Modüler – Konu ağı proje merkezli – Piramitsel

E) Çekirdek – Sarmal – Doğrusal

Çözüm

Yeni açılan özel bir üniversitenin mühendislik fakültesinde ilk yıl ortak konuların yer aldığı program izlenmiş, ikinci ve üçüncü yıllarda öğrencilerin seçtikleri mühendislik alanları da dikkate alınarak **(Çekirdek)** içerik, yeri geldikçe tekrar etmeyi ön plana alan ve giderek genişleyen bir yapıda sunulmuştur **(Sarmal).** Dördüncü yıl ise öğrenciler içeriği kolaydan zora, birbiriyle ilişkili ve sıralı biçimde oluşturulmuş dersleri almaya başlamışlardır. **(Doğrusal)**

Çekirdek içerik düzenleme yaklaşımında ilk önce ortak konular herkes tarafından alınır. Daha sonra kendilerine sunulan alanlardan birisini tercih eder.

Sarmal içerik düzenleme yaklaşımında konular yeri ve zamanı geldikçe tekrar edilir.

Doğrusal programlama yaklaşımında konular birbirinin ön koşulu olacak şekilde düzenlenir.

CEVAP: E

6. Bir öğretim üyesi, program geliştirme dersinde öğrencilere içerik düzenlemenin ilkeleriyle ilgili bilgi verirken ünite başlarında veya sonlarında sorular sorulması gerektiğini vurgulamıştır.

Buna göre öğretim üyesinin vurguladığı içerik düzenleme ilkesi aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2017)

A) Soyutlama B) Vardama C) Düzey
D) Şema E) Alıştırma

Çözüm

Ünite başında ve sonunda sonların yer alması alıştırma ilkesi ile ilişkilidir.

CEVAP: E

7. Aşağıda iki farklı program içeriği örneği verilmiştir.

I. Mesleki ortaöğretim programlarının, bazı durumlarda meslek alanlarına göre program içeriğinin esnek olmadığı, içeriğin genellikle ayrıntılı ve kesin bir biçimde belirlenmiş olduğu görülmektedir.

II. Belirli meslek alanlarında pek çok ortak beceri yer almaktadır. Öğrencilerin ilk bir-iki yılda ortak bir program çerçevesinde eğitim alması, daha sonraki yıllarda ise ilgi, yetenek ve başarı gibi faktörler dikkate alınarak farklı uzmanlıklara yönlendirilmeleri sağlanmaktadır.

Buna göre program içeriklerinin düzenlenmesinde kullanılabilecek yaklaşımlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir? (KPSS-2016)

A) Piramitsel – Sarmal
B) Modüler – Piramitsel
C) Sarmal – Doğrusal
D) Modüler – Sarmal
E) Piramitsel – Çekirdek

Çözüm

Sorunun I. öncülünde mesleki ortaöğretim programlarının bazı durumlarda meslek alanlarında içeriğinin esnek olmadığı, ayrıntılı ve kesin bir biçimde belirlendiği ifade edilmiştir. Burada cevap bir çeldirici olarak kullanılan modüler öğretim olamaz. Çünkü modüler öğretimde içerik esnek düzenlenir, öğrenci ilgi ve ihtiyaçları ön plandadır, ayrıntılı, kesin biçimde belirlenmiş içerik yerine temel beceriler etrafında uygulama ağırlıklı içerik düzenlenmesi söz konusudur. Bu nedenle cevap piramitsel tasarım olmalıdır. Piramitsel tasarımda içerik geniş bir tabandan, dar ve özel bir içeriğe gidecek şekilde düzenlenir. Yani öğretim sürecinin ilerleyen yıllarında uzmanlaşma görülür. İçerik ayrıntılı ve kesin olarak belirlenen konular bütününden oluşur. Program esnek değildir.

Sorunun II. öncülünde öğretimin ilk yıllarından ortak dersler almakta, ilerleyen yıllarda ilgi alanlarına göre farklı uzmanlıklara yönlendirilmektedir. Çekirdek tasarımda öğretimin ilk yıllarında tüm öğrenciler merkez ya da ortak dersleri alırlar, daha sonra her öğrenci ilgi alanına göre seçtiği dersleri alır ve seçtiği alanda uzmanlaşabilir. Bu nedenle bu öncülün cevabı çekirdek tasarım olur.

CEVAP: E

8. Aşağıdakilerden hangisi bir öğretim programının içeriğinin belli bir düzene göre sıralanmasının temel nedenidir? (KPSS-2015)

A) Ön koşul öğrenmelerin varlığı

B) Ders kitabının yapısı

C) Bakanlığın tavsiyesi

D) MEB şûra kararları

E) Eğitim denetmenlerinin önerileri

Çözüm

Ön öğrenmeler, yeni öğretileceklere temel oluşturur. Ön koşul öğrenmelerin varlığı, öğretim programı içeriğinin belli bir düzene göre sıralanmasının temel nedenidir.

CEVAP: A

9. Bir uzaktan öğretim programı kapsamında içeriği oluşturan konuların gruplanarak bölümler hâlinde düzenlenmesi ve öğrencilerin düzeylerine uygun bölümden başlayabilmelerine imkân sağlanması planlanmaktadır.

Bunu gerçekleştirebilmek için en uygun içerik düzenleme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS-2015)

A) Doğrusal B) Sarmal C) Modüler

D) Piramitsel E) Çekirdek

Çözüm

Öğrenme konularının üniteler şeklinde modüllere (öbeklere) ayrılması, modüler içerik düzenleme yaklaşımı olarak adlandırılır. Bu içerik düzenleme yaklaşımında, öğrenme üniteleri aşamalı olup olmadığına bakılmadan anlamı parçalara ayrılarak düzenlenir.

CEVAP: C

Program Tasarlamada Eğitim Durumları ve Değerlendirme

1. Öğretmen *Engelsiz Yaşam* başlıklı metne ilişkin sorulara doğru cevap veren öğrencilere "Evet, doğru. Çok güzel." gibi ifadeler kullanmıştır. Öğrenciler yanlış cevap verdiklerinde doğrusunu söylemiştir.

Bu öğretmen aşağıdaki öğrenme öğretme süreci değişkenlerinden hangisini kullanmamıştır? (KPSS-2023)

A) Pekiştireç
B) Dönüt
C) Düzeltme
D) İpucu
E) Öğrenci katılımı

Çözüm

Öncülde verilen durum incelendiğinde öğretmenin öğrencilerine soru – cevap sürecine dahil ederek etkin katılım sağladığı görülmektedir. Ardından doğru cevap veren öğrencileri tebrik etmesi ise pekiştirme işlemi yaptığını ortaya koyar. Diğer yandan pekiştireçler öğrencilere geri bildirim sağlaması sebebi ile dönüt görevini de gerçekleştirmektedir. Ayrıca sürecin devamında öğretmenin yanlış cevap veren öğrencilere doğrularını söyleyerek düzeltme işlemi gerçekleştirdiği görülmektedir. Ancak öğretmenin öğrencilerine ipucu sunduğuna dair bir işlem bulunmamaktadır. İpucu, öğrencileri doğru cevaplara yönlendirmek için sunulan mesajlardır.

CEVAP: D

2. "Müziksel algı" kazanımları kapsamında hız ve gürlük konusunu işleyen bir müzik öğretmeni öğrencilerine; konuyu ders kitabından okuma, video izleme, özet yazma; düzeyine uygun bir eseri hız ve gürlük açısından uygun seslendirip bu performansını kaydetme, kaydettiği performansı belli ölçütlere göre değerlendirme ve performansına ilişkin yansıtıcı yazı yazma gibi görevler verir.

Öğretmenin hazırladığı ders tasarımına ilişkin

I. Farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilere hitap etmektedir.

II. Öğrenmede öğrencilerin de sorumluluk almasını hedeflemektedir.

III. Bilişsel alanın farklı düzeylerinden davranışlar içermektedir.

ifadelerinden hangileri doğrudur? (KPSS-2023)

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

Çözüm

Soru öncülünde verilen durum incelendiğinde öğretmenin etkinlik çeşitliliği sağlayarak farklı özellikteki öğrencilere hitap etmeye çalıştığı görülmektedir. Ayrıca öğretmenin gerçekleştirilmesini istediği faaliyetler ele alındığında da farklı düzeyde bilişsel etkinliklere hitap eden bir aşamalılık sağladığı söylenebilir. Diğer yandan süreçte yapılacak faaliyetlerin öğrencilerin otokontrolünde olacak şekilde tasarlanmış olması onlara öğrenme sorumluluğunun da kazandırılmaya çalışıldığını ortaya koymaktadır.

CEVAP: E

3. Bir öğretmen her hafta, bir sonraki hafta işlenecek konuyla ilgili derse gelmeden önce öğrencilerden araştırma yapmalarını ve buldukları örnek olayları sınıfa getirmelerini ister. Derse geçmeden önce öğrencilerin konuyla ilgili buldukları örnek olayları sınıfla paylaşmalarını sağlar. Ders işlerken yeri gelince öğrencilere sorular sorar, gelen cevapları değerlendirir, yanlışları düzeltir ve eksik öğrenmeleri tamamlar. Öğrencilerin derste öğrendiklerini nerelerde kullanabileceklerine ilişkin bir tartışma ortamı oluşturur. Bir sonraki derse geçmeden önce eski öğrenmelerin hatırlanmasını sağlar.

Öğretmenin bu uygulaması sonucu öğrencilerde

I. öğrenilenler ile günlük yaşamı ilişkilendirme,

II. sorumluluklarını yerine getirme,

III. öğrendiklerini transfer etme

davranışlarından hangilerinin ortaya çıkması beklenir? (KPSS-2022)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Öğretmenin her hafta bir sonraki hafta istenecek konuyla ilgili derse gelmeden önce öğrencilerden araştırma yapmalarını istemesi sorumluluk vermesi olarak nitelendirilir. Bu nedenle öğrenciler buna yönelik çalışma yapmaları sorumluluklarını yerine getirdiklerini gösterir. Aynı zamanda o çalışmalarla ilgili örnek olay bulmaları ve bunu sınıfa getirmeleri öğrenilenler ile günlük yaşamı ilişkilendirme olarak nitelendirilir. Öğrencilerin derste öğrendiklerini nerede kullanabileceklerine yönelik tartışma ortamı oluşturulması öğrendiklerini farklı bir alana yansıtmaları olarak nitelendirilir. Bu nedenle bu da transfer etmedir. Soruda 3 öncül de vardır.

CEVAP: E

4. Fen bilimleri dersinde kütle ve ağırlık kavramlarını işlemek isteyen bir öğretmen, ders planını öğrencilerin ihtiyaç ve özelliklerini göz önünde bulundurarak yapmıştır. Derse geldiğinde öğrencilerinin bu kavramlarla ilgili ön bilgilerini ve kavram yanılgılarını belirlemiş, konuyla ilgili deneyler yaptırmıştır.

Buna göre öğretmen öğrenme-öğretme sürecinde,

I. Derse hazırlıklı girmiştir.

II. Öğrencilerin aktif katılımını sağlamıştır.

III. Öğrencilere geri bildirim vermiştir.

uygulamalarından hangilerini yapmıştır? (KPSS-2021)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Çözüm

Öğretmen derse gelmeden önce öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre öğretim sürecini planlamış, derse yönelik hazırlığını yapmıştır. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının yanında deney yöntemini de kullanmış hatta deneyleri doğrudan öğrencilere yaptırmakla öğrencileri süreçte aktif kılmıştır. Ancak, öncülde öğretmenin geri bildirim verdiğine yönelik herhangi bir ifade yer almamaktadır.

CEVAP: B

5. Bir lise öğretmeni öğrencilerden;

- yaşadıkları ilin genel özelliklerini özetleyen grafiklere, resimlere ve bilgi kaynaklarına erişmelerini,
- gelecek on yıl içinde ilin genel yapısı, nüfus özellikleri, sosyal-kültürel imkânları gibi konularda görülebilecek değişiklikleri gerekçeleriyle birlikte ortaya koymalarını,
- araştırma sürecini ve bulgularını içeren raporu elektronik ortamda hazırlayıp sunmalarını

istemiştir. Öğretmen bu uygulamayla öğrencilerin yaratıcı düşünme, iş birliği içinde çalışma ve teknolojiyi kullanma becerilerini geliştirmeyi hedeflemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu öğretmenin hedefine ulaşmasına katkı sağlamaz? (KPSS-2021)

A) Öğrencileri küçük gruplar hâlinde çalışmaya yönlendirmesi

B) Öğrencilerin çalışmalarına belirti aralıklarla dönüt vermesi

C) Rapor ve sunum hazırlamayla ilgili kuralları önceden açıklaması

D) Öğrencilerin çalışmalarında kullanacakları bilişim araçlarını sağlaması

E) Gerekli materyalleri belirlemesi ve öğrencilere iletmesi

Çözüm

Soruda öğretmenin amacı öğrencilerin yaratıcı düşünerek iş birliği içinde çalışıp teknolojiyi kullanma becerilerini arttırmak olduğundan onlara vereceği katkı onların bu becerilerini geliştirmelidir. Bu sebeple sorunun seçeneklerini tek tek değerlendirmek gerekir. A seçeneğinde yer alan "Öğrencileri küçük gruplar halinde çalışmaya yönlendirmesi" ifadesi onların iş birliği içinde çalışmasına katkı sağlar. B seçeneğinde yer alan "Öğrencilerin çalışmalarına belirli aralıklarla dönüt vermesi" süreçte onlara rehberlik ettiğini gösterir. Bu durum da onların becerilerini geliştirmeye yardımcı olur. C seçeneğinde yer alan "Rapor ve sunum hazırlama ile ilgili kuralları öncede açıklaması" ifadesi sorunun üçüncü öncülündeki öğrencilerin rapor hazırlayıp sunma durumlarına katkı sağlar. D seçeneğinde yer alan "Öğrencilerin çalışmalarında kullanacakları bilişim araçlarını sağlaması" ifadesi de öğrencilerden beklenen teknolojiyi kullanma becerilerini geliştirmeye katkı sağlar. Sorunun E seçeneğinde yer alan "Gerekli materyalleri belirlemesi ve öğrencilere iletmesi" onların yaratıcı düşünerek kullanılması gereken materyali belirleme durumlarını körelteceği için katkı sağlamaz.

CEVAP: E

6. Trafik güvenliği dersi öğretmeni, dersin başında öğrencilerine "Lise yıllarında bir arkadaşıma gözümün önünde bir otomobil çarptı. Arkadaşım yaralandı. İlk yardım kurallarını bilmediğim için ambulans gelene kadar ona yardım edemedim. Bu durumdan hâlâ üzüntü duyuyorum." diyerek yaya ve sürücülerin ilk yardım kurallarını bilmelerinin önemine vurgu yapar.

Buna göre öğretmenin dersin başında uyguladığı giriş etkinlikleri aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (KPSS-2020)

A) Güdüleme - Gözden geçirme

B) Gözden geçirme - Geçiş

C) Dikkat çekme - Güdüleme

D) Geçiş - Geliştirme

E) Dikkat çekme - Geliştirme

Çözüm

Dersin giriş etkinlikleri dikkat çekme ile başlar. Dikkat çekmekte amaç, öğrencinin ilgi ve merakını uyandırmaktır. Bu aşamada örnek olaydan, sorulardan, güncel bir olaydan, hatıra, fıkradan, grafik ya da belgeselden yararlanılabilir. Bir drama etkinliğiyle derse başlanabilir. Mesela; vücudumuz konusunu işleyecek bir öğretmen sınıfa bir insan modeli getirebilir. Soruda öğretmenin ilkyardım konusuyla ilgili başından geçen duygusal bir olayı paylaşması, dikkat çekme etkinliğidir. Derse giriş etkinliklerinden güdülemede ise amaç; öğrencileri derse istekli hale getirme, konunun önemini ve günlük hayatta ne işe yarayacağını vurgulamaktır. Mesela; öğretmenin dersin başında "bu konuyu öğrenince kendi vücudunuzun nasıl çalıştığını anlayacaksınız ve sağlığınızı koruyabileceksiniz" demesi bu aşamaya örnektir. Paragrafın sonunda "ilk yardım kurallarını bilmelerine vurgu yapar." ifadesi, güdüleme ile ilgilidir.

CEVAP: C

7. Tülin Öğretmen dersinde "Her mesleğin önemli olduğunu kavrar." kazanımına yönelik olarak postacı arkadaşı Suzan Hanım'dan iş kıyafetlerini ödünç alıp giyerek derse girer ve derste postacının yaptığı hizmetin önemini anlatır. Aynı gün matematik dersine girdiğinde ise tahtada "Bir postacı günde 57 mektup dağıtırsa, bir ayda kaç mektup dağıtır?" problemini çözer. Günün sonunda müzik dersinde de "Bak postacı geliyor." şarkısını söyler.

Buna göre, Tülin Öğretmen'in aşağıdaki ders planı yapma ilkelerinden hangisini dikkate almadığı söylenebilir? (KPSS-2018)

A) Dersin kazanımıyla ilgili olması

B) Etkinliklerin birbiriyle tutarlı olması

C) Disiplinler arası ilişkilerin kurulması

D) Etkinliklerin devamlılığı

E) Öğrenci merkezli anlayışın esas alınması

Çözüm

Tülin Öğretmen, disiplinler arası bir anlayışla derslerini işlemiştir. Kazanımlara yönelik etkinlikler uygulamıştır. Ancak yaptığı çalışmalarda bilgiyi kendisi aktarmıştır. Öğrencinin bilgi elde etmesi veya bilgi üretmesi için herhangi bir çalışma yapmamıştır. Bu nedenle öğrenci merkezli bir anlayışla hareket etmemiştir.

CEVAP: E

8. Dersinde iskelet konusunu işleyecek bir öğretmenin derse giriş aşamasında yapacağı olası etkinlikler ve bu etkinliklerin yer aldığı kategoriler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

No	Giriş etkinliği	Etkinlik kategorisi
I	İnsan iskeletiyle ilgili bir fıkra anlatma	Gözden geçirme
II	İskeletin günlük hayatta ne işe yaradığını açıklama	Güdüleme
III	Derse iskelet maketiyle girme	Derse geçiş
IV	Dersin kazanımlarını öğrencilerle paylaşma	Gözden geçirme
V	İskeletle ilgili önceden bilinmesi gerekenleri belirleme	Dikkat çekme

Buna göre, yukarıdaki giriş etkinliği ve etkinlik kategorisi eşleştirmelerinden hangileri doğrudur? (KPSS-2018)

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

Çözüm

"İnsan iskeletiyle ilgili bir fıkra anlatma" dersin başında veya ders içerisinde dikkat çekmek amacıyla kullanılır. Fıkra öğrencinin dikkatini çeker. Dikkat çekme, öğrencinin dikkatini derse yoğunlaştırmak için yapılan bütün etkinliklerdir.

"İskeletin günlük hayatta ne işe yaradığını açıklama" güdülemedir. Güdüleme, konunun öğrencinin ne işine yarayacağını ve konuyu nerede kullanabileceğini açıklamaktır.

"Derse iskelet maketiyle girme" dikkat çekme amacıyla kullanılır.

"Dersin kazanımlarını öğrencilerle paylaşma" gözden geçirmedir. Gözden geçirme derste neler yapılacağını, hangi konuların işleneceğini ve hangi kazanımların kazandırılacağını açıklamaktır.

"İskeletle ilgili önceden bilinmesi gerekenleri belirleme" ön öğrenmelerin belirlenmesidir. Öğretmen ön öğrenmelere göre hangi kazanımları kazandıracağını belirler.

CEVAP: C

9. Öğretim sürecinde dönüt vermeyle ilgili;

I. Dönüt, çoğu durumda yalnızca hatayı değil hatanın nasıl düzeltileceğini de kapsamalıdır.

II. Öğretmenlerin yanı sıra akranlar ve elektronik araçlar da öğrenciye dönüt verebilir.

III. Süreç sonunda verilen dönüt, anında verilen dönüte göre her zaman daha etkilidir.

ifadelerinden hangileri doğrudur? (KPSS-2017)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

Çözüm

Dönüt, öğrenciye öğrendiklerinin eğitim amaçlarına uygun olup olmadığının bildirilmesidir. Dönüt verme işleminde beklenen başarının elde edilebilmesi için dönüt sürecin sonunda değil anında verilmelidir. Bu nedenle dönüt çoğu durumda yalnızca hatayı değil hatanın nasıl düzeltileceğini de kapsar. Ayrıca öğretmenlerin yanı sıra akranlar ya da elektronik araçlar da dönüt verir fakat kesinlikle anında verilen dönütler her zaman daha etkilidir.

CEVAP: D

10. Öğretme-öğrenme sürecinde "öğretmenin öğrencilerini kazanımlarla ilgili bilgilendirmesi, kazanım ve içerik ilişkisini kurması, neyi nasıl kazanacaklarını onlara açıklaması" **aşağıdaki öğretim basamaklarından hangisinde gerçekleştirilir? (KPSS-2017)**

A) Geçiş

B) Gözden geçirme

C) Güdüleme

D) Dikkat çekme

E) Geliştirme

Çözüm

Öğretmenin dersin işlenişi sürecinde konu ve dersle ilgili açıklamalar yapması gözden geçirmedir.

CEVAP: B

11. Ahmet Öğretmen, dersin başında öğrencilere kısa bir reklam filmi izlettirmiştir. Sonra öğrencilere derste öğrenecekleri konunun neden önemli olduğunu ve hayatlarında ne işe yarayacağını belirtmiştir. Dersin hedefine yönelik açıklamada bulunmuştur. Sonra bir önceki dersin konusuna ilişkin sorular sormuş ve öğrencilerin tartışmalarını sağlayarak derse başlamıştır. Ders sonunda hedefin gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol etmiştir.

Ahmet Öğretmen'in reklam filmi izlettirmesi aşağıdakilerden hangisine daha çok hizmet eder? (KPSS-2015)

A) İşleniş
B) Dikkat çekme
C) Gözden geçirme
D) Güdüleme
E) Değerlendirme

Çözüm

Bir dersin giriş aşamasında, kazanımla ilgili bir film ile derse başlanması, dikkat çekme ile ilişkilidir. Dikkat çekme, sözel olan ya da olmayan uyarıcılarla gerçekleşir. Amaç, konuya ilgi duyulmasını sağlama ve merak uyandırmadır.

CEVAP: B

12. Ayşe Öğretmen, günlük ders planını hazırlarken öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecine etkin katılımını sağlamaya yönelik uygulamalar tasarlamaktadır.

Buna göre Ayşe Öğretmen'in bu düşüncesini gerçekleştirmesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir? (KPSS-2015)

A) İpucu ve pekiştireç verme
B) Derste kısa sınav yapma
C) Konuları arada bir özetleme
D) Numara sırasına göre soru sorma
E) Öğrenciye derste not yazdırma

Çözüm

Bir dersin planında, öğrencilerin etkin katılımını sağlamak isteyen bir öğretmen onlara konuyla ilgili ipuçları vermeli yani bir anlamda öğrenecekleri konuyla onları haberdar etmeli ve beraberinde onları pekiştirmelidir. Bu sayede etkin katılımla birlikte kalıcı öğrenmeler sağlanacaktır.

CEVAP: A

13. Öğrencilerinin muhtemel öğrenme güçlüklerini gidermek için onları cesaretlendirmek isteyen bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir? (KPSS-2014)

A) Bilinmeyen soruların cevaplarını kendisinin vermesi

B) Doğru davranışlara iyi not, yanlışlara kötü not vermesi

C) İpuçları vererek öğrencileri yönlendirmesi

D) Öğrencilere çevreden yardım almalarını önermesi

E) Öğrencilerin zorlandıkları konuları ev ödevi olarak vermesi

Çözüm

Öğrencilerin muhtemel öğrenme güçlüklerini gidermek için, onları cesaretlendirmek isteyen bir öğretmen, öncelikli olarak, ipuçları vererek onları yönlendirmelidir. Süreçte öğretmenin öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerine bilinmeyen soruların cevaplarını vermesi, doğru davranışları pekiştirmesi ya da uygun olmayan davranışları cezalandırması, çevreden yardım almalarını beklemesi ya da anlaşılmayan konuları ödev olarak vermesi verimli öğrenmeleri desteklemeyecektir.

CEVAP: C